

גיליון 99

תוכן העניינים

(לחץ על החץ המתאים)

- 02 במחשבה תחילה: יו"ר צוות, ד"ר ברוך לוי
- 03 חדשות צוות: ארועים, חדשות, דיווחים
- 06 דעות: החברה הישראלית משנה את יחסה לנפגעים
- 08 הראיון המרכזי: משה (בוגי) יעלון, השר לנושאים אסטרטגיים
- 12 גילוי דעת: הרב פרופ' נפתלי רוטנברג, על חברה, צבא ודת
- 16 זקן האלופים: שמואל טנקוס, מפקד חיל הים - 1954-1960
- 20 בריאות בצוות: הוארכה פוליסת ביטוח הבריאות בשבע שנים
- 22 תעסוקה: בוגרי קורס ראשון לידיעת הארץ יוצאים לדרך
- 25 עומדים בשער: המחאה של חברי "צוות" בעניין הגמלה
- 26 מלחמת העצמאות: כך התמודדו שבויי צה"ל בכלא המצרי הקשה
- 30 התנדבות: איציק כוכב, חובש ומדריך בכיר במד"א

מדורים קבועים

- 21 הביטוח הרפואי: עדכונים שוטפים
- 24 תעסוקה: מפגשים, סדנאות, השתלמויות
- 31 התנדבות: פרויקט ידידות צהלה
- 32 צוות עולמי: ארגונים עמיתים בעולם
- 33 זרקור - סינף בקעת אונו: פעילות ענפה בסניף ללא בית
- 34 מחיל אל חיל: עמותת חיל החימוש
- 35 צוות מטייל: חורשת האקליפטוס, הגשר, הצבים...
- 36 הפינה המשפטית: פנסיה מצה"ל בעת פרידה וגירושין
- 36 מתחברים למסורת: חנוכה - חג החינוך
- 38 צוות נוסטלגי: חידה - מי האישיות הצבאית?
- 39 מכתבים למערכת
- 46 צוות יוצר: סידור כהן - פסל זכויות
- 56 צוות קורא: חדש על מדף הספרים
- 57 הצדעה אחרונה: חברינו שהלכו לעולמם
- צוות בשטח: מחוזות וסניפים
- 42 יהודה: ראשון לציון, רחובות, מכבים-רעות-מודיעין, נס ציונה-לוד-רמלה-באר יעקב, אשדוד, אשקלון, יבנה
- 44 צפון: גליל תחתון, גליל העליון, חיפה, כרמיאל, חדרה והשומרון
- 46 שרון: כפר סבא, נתניה, הוד השרון, הרצליה
- 48 דן: חולון, פתח תקוה, גבעתיים, בת-ים, ראש העין, בני-ברק, רמת גן, תל אביב, בקעת אונו
- 52 דרום: באר שבע, אופקים, ערד, הגמלאים הבדואים, אילת, קרית גת, נתיבות-שדרות, דימונה
- 55 ירושלים: פעילות מחוזית

דבר היו"ר

לחברותי וחבריי ב"צוות" שלום וכרעה,

ד"ר ברוך לוי

גמלת גמלאי צה"ל

מאז ראה אור הביטאון האחרון של "רוח צוות", לקראת חגי תשרי תשע"ב, המשכנו בפעילות מואצת כדי להביא את בעיית השחיקה בגמלאות לידי פתרון משביע רצון.

פעילות זו שלנו נשענת על שלושה יסודות, בהם אנו מוסיפים לדבוק:

1. "הסכם עיני" שנחתם במאי 2008, אשר העביר את גמלאי שירות המדינה מהצמד למפעילים להצמדה למדד יוקר המחיה.

2. החלטת הממשלה 174 שנתקבלה במאי 2009, אשר קבעה כי גמלאי צה"ל יעברו גם הם מהצמדה למפעילים להצמדה למדד, תוך הבאה בחשבון של האפיונים המיוחדים של שירות הקבע.

3. הצהרת ראש הממשלה בדיון שהתקיים אצלו במרס 2011, כי גמלאי צה"ל הם "מעבר" לגמלאי השירות הציבורי.

מדיניות זו של ארגון "צוות" מקובלת ונתמכת על-ידי מערכת הביטחון ואנחנו מציגים אותה בשלמותה, תוך הדגשת זכותם של גמלאי צה"ל לכך עקב שירות רב שנים בצה"ל.

בתקופת זו קיימנו פגישות עם שרי הביטחון והאוצר, מפגשים שוטפים לתיאום ולעדכון עם מנכ"ל משרד הביטחון ונציג אגף הכספים במשרד, מפגשים עם חברי כנסת, ובעיקר עם יושבי ראש ועדות העבודה והרווחה, החוץ והביטחון והכספים - הח"כים חיים כץ, שאול מופז ומשה גפני. לפני ימים אחדים התקיים דיון מיוחד בעניינינו בוועדת העבודה והרווחה ודיון נוסף ייערך בוועדה זו ביום ב' 12.12.2011. כמו כן, מתוכנן דיון מיוחד בוועדת החוץ והביטחון ביום ב' 19.12.2011.

מטרת פעילות זו, הפגישות והדיונים - להביא לקבלת החלטה כוללת ומסכמת על-ידי ראש הממשלה, שתאפשר את פתרון הבעיה, לרבות היקף התוספות לגמלאי צה"ל ולוח הזמנים לביצוע.

אנו כאזרחי המדינה, מודעים היטב למתרחש סביבנו - הן בתחום הביטחון והן בתחום הכלכלי. ידועים לנו חילוקי הדעות בין משרדי הביטחון והאוצר בענייני התקציב. בה בעת אנחנו בהנהלת הארגון אמונים ומופקדים על זכויות גמלאי צה"ל ומכאן עמידתנו החד-משמעית על מציאת פתרון מקיף והולם לבעיית השחיקה בגמלאות.

בימים אלה פניתי לשר הביטחון, אהוד ברק, אשר מכיר בחשיבות הנושא ואף אישר להקצות מחצית מהעלות הכוללת של התקציב הנוסף, כדי לקבוע פגישת סיכום אצל ראש הממשלה - ברוח החלטת הממשלה שנתקבלה בראשותו כבר לפני שנתיים וחצי.

אני צופה כי פעילות ועדות הכנסת ומעורבות מבקר המדינה, יהוו "רוח גבית" שתביא לסיכום העניין לרווחתם של רבבות חברינו הגמלאים ובני משפחותיהם.

תוכנית העבודה 2012

הימים חולפים ושנה נוספת של פעילות נפתחת בעוד זמן קצר. הנהלת הארגון אישרה תוכנית ותקציב לשנת 2012, אשר מביאים בחשבון את עיקרי מטרות "צוות", תוך הפקת לקחים משנות הפעילות בעבר.

התוכנית, רובה ככולה, מושתתת על פעילות ושירותים עבור חברי "צוות" ובני משפחותיהם בתחומי הבריאות, הרווחה, התעסוקה והפנאי והיא מאוזנת מבחינה תקציבית ובסדרי העדיפויות בתוכה. אני מאחל לכולנו שנת פעילות פורייה ומוצלחת.

ביטוח "בריאות צוות"

בשנת 2011, ב"משמרת שלנו", הסתיימה תקופה של שבע שנים לתוכנית הביטוח "בריאות צוות", המתבצעת על-ידי חברת הפניקס ומוקד התביעות של מדנס. אנו רואים בתוכנית זו את אחד מעמודי התווך של הארגון, והיא מסייעת לחברים ולבני משפחותיהם בעתות מצוקה בריאותית.

אני שמח לציין, שלאחר פעילות מאומצת בראשותו של מנכ"ל "צוות" דן נדיב, בתיאום עם "חבר", ובסיוע ועדת הבריאות בראשות אילן דולפין והאיש שלנו המופקד על הביצוע השוטף, עמיר להב - הוארך הביטוח בשבע שנים נוספות. אני מאחל בריאות טובה לכולנו.

ביטוח חיים

כל אחד מאיתנו משלם בגין ביטוח החיים פרמיה חודשית במשך עשרות רבות של שנים, מאז הצטרפנו לשירות קבע. פוליסת ביטוח זו מסתיימת אף היא ב"משמרת שלנו", בתחילת שנת 2012. ביטוח זה, בהיותו ביטוח סיכון, חשוב ביותר לשאייריו של הגמלאי ולכן עשינו הכל כדי להביא להארכתו. עקב העלייה המתמשכת בתוחלת החיים ושונות גילאי המבוטחים, מסתיימת בימים אלה תוכנית המשך לביטוח החיים. בימים אלה, אנו פועלים בשיתוף עם "חבר" להארכת ביטוח החיים, שתיכנס לתוקפה מיד עם סיום התוכנית הנוכחית. איחוליי לכולנו שנזכה לשנים רבות וטובות.

תעסוקה

שנת 2011 התאפיינה בגידול במספר החברים אשר השתלבו במעגל התעסוקה. יחידת התעסוקה ביססה את עצמה כגוף מקצועי, המעניק שירות ערכי לחברים בארגון.

במוקד העשייה פותחו מסלולי הכשרה במגוון מקצועות להם יש דרישה בשוק העבודה - אשר סייעו לחברים להשתלב בשוק העבודה.

שנה זו הצטיינה בגידול משמעותי במתן סיוע במסגרת "סל הכשרות" לחברים, וכן בביצוע סדנאות העצמה לחברים באיתור עבודה. ברצוני להוקיר את עובדי התעסוקה העושים במלאכה במזכירות ובמחוזות. נמשיך במלאכה חשובה זו גם בשנת העבודה הקרובה.

סיום המשמרת 2008-2012

אנו עומדים שבועות אחדים לפני סיום המשמרת של ההנהלה הנוכחית. חובה נעימה לי להעלות על נס ולהודות למאות המתנדבים בארגון "צוות", לרבות יו"ר המחוזות והסניפים, חברי המועצה וההנהלה של הארגון, יושבי ראש הוועדות, אשר נושאים את הארגון על כתפיהם וממלאים בהתנדבות ובנפש חפצה את התפקידים אליהם נבחרו.

לימינם של המתנדבים, פועלת חבורה קטנה ונאמנה של עובדים ויועצים בשכר, בראשותו של המנכ"ל דן נדיב, במזכירות הארצית ובמחוזות, הממלאים את המוטל עליהם במסירות ובאחריות הראויות לשבח. יבואו כולם על התודה ועל הברכה.

בחירות ב"צוות" 2012

מאות רבות מחברינו הגישו מועמדות לתפקידים שונים בהתנדבות במועצות המחוזות, בהנהלות הסניפים, בוועדות הביקורת ובחבר השופטים. אני מברך את החברים על נכונותם לתרום לניהול ולקידומו של ארגון "צוות" וקורא לכולנו לקיים מערכת בחירות חברית ונקייה לכבודו של הארגון ולטובת חבריו.

חג החנוכה תשע"ב

ביטאון זה יגיע אליכם בימי חג החנוכה - מועד חשוב בדברי ימי עם ישראל הנלחם על קיומו ועצמאותו בארצו מזה אלפי שנים. אנו, שזכינו לשרת עשרות שנים בצה"ל ולתרום לביטחון מדינת ישראל, נדליק את נרות החנוכה בתחושה של סיפוק והודיה וביחד נהיה "אור איתן".

חג אורים שמח לכם ולבני ביתכם

שלכם,

ד"ר ברוך לוי, יו"ר ארגון "צוות"

משולחן המנכ"ל

לעומת שנים קודמות. הגידול נובע הן מהפעלת מגוון חדשים ובכלל זה סדנאות העצמה, והן מפתיחת קורסים בנושאים מגוונים כגון הסבה להוראה, ממוני בטיחות, מורי דרך, נדל"ן ועוד (ראו עמ' 30).

אישור תוכנית העבודה - מועצת "צוות" אישרה ב-19.12.2011 את תוכנית העבודה ואת התקציב לשנת 2012.

מינויים במטה "צוות" - ועדת המכרזים של "צוות" בחרה למנות בעלי תפקידים חדשים:

אבי לחיאני - סמנכ"ל, כיום סמנכ"ל לתעסוקה. כניסה לתפקיד - מרס 2012.

שרית רוזנצוויג - סמנכ"ל לתעסוקה. כיום, מנהלת התעסוקה במחוז דרום. כניסה לתפקיד - ינואר 2012.

אילנה שורר - מנהלת תעסוקה מרכז. בתפקיד מנובמבר 2011.

צעדת ירושלים - למעלה מ-700 חברים נטלו חלק בצעדת ירושלים המסורתית, והיו הקבוצה הגדולה ביותר שהשתתפה בצעדה. תודה והוקרה ליו"ר מחוז ירושלים הרב יוסף וסרמן ומנהל המחוז שמעון מלכה, על פעילותם לארגון מופתי של הצעדה.

המאבק על הגמלה

ביתר שאת המאבק בנושא שחיקת הגמלה במספר מישורים: פגישות עם שר הביטחון ומנכ"ל המשרד וקבלת מחויבותם לפתור את הנושא. המנכ"ל מינה את אל"ם איריס דנון לרכז את הטיפול מול דרגי העבודה באוצר; ממשיך הליך החקיקה בהצעת החוק הפרטית בכנסת; עתירה לבג"ץ; דיונים בוועדת העבודה והרווחה ובוועדת חוץ וביטחון של הכנסת; נמשך הסיקור התקשורתי. כל הפרטים באתר "צוות" (ראו דברי היו"ר - עמ' 4).

דן נדיב

בחירות - הסתיים מועד הגשת מועמדות לבחירות 2012, והתהליך יצא לדרך. מועד אחרון להצבעה באמצעות האינטרנט וקבלת מעטפות בדואר - 6.2.2011. אני קורא לחברי "צוות" ליטול חלק בבחירות ולהשפיע בבחירתם על התוצאות (ראו דברי יו"ר ועדת בחירות - עמ' 8).

הביטוח הרפואי

ולמוקד מדנס על חידוש פוליסת הביטוח לשבע שנים נוספות באותם תנאים, והעמדת השירות לחברי "צוות" וכן על זכייתם במכרז "חבר" לביטוח משרתי הקבע ומשפחותיהם בשש השנים הקרובות (ראו עמ' 28).

ביטוח חיים

אנו נערכים בשיתוף "חבר", להאריך את פוליסת ביטוח החיים (הפוליסה מסתיימת במרס 2012).

תעסוקה

אנו מסכמים את שנת הפעילות 2011 של יחידת התעסוקה, בה נרשם גידול בהשמות

פורום יו"רי סניפים: מסכמים את הקדנציה הנוכחית

ב-28.11.2011 נערך כינוס של פורום יו"רי סניפים, לסיכום ארבע שנות פעילות הקדנציה הנוכחית. השתתפו יו"ר "צוות" ברוך לוי, חברי ההנהלה, יו"רי המחוזות ומזכירות "צוות". המנכ"ל דן נדיב סקר את עיקרי תוכניות העבודה שהוצגו לסניפים בתקופת הקדנציה ואת יישומן בפועל. הוצגו תהליכי הפקת לקחים ומסקנות מן הפעילות. יו"ר "צוות" התייחס בדבריו בעיקר לנושא הטיפול בסוגיית הגמלה. בסיום הכנס קיבל כל יו"ר סניף מראשי הארגון תעודת הוקרה על פועלו.

דבר יו"ר ועדת הבחירות הארצית

אנו נמצאים בעיצומה של מערכת הבחירות הכלליות למוסדות ארגון "צוות" - 2012.

לקראת סוף חודש אוקטובר 2011, הופצה "אגרת המנכ"ל" לכלל חברי הארגון. האגרת פתחה למעשה את מערכת הבחירות והיוותה את "יריית הזינוק" לתחילת כלל הליכי הבחירות ב"צוות", שיגיעו לשיאם ב"יום הבחור" - 7.2.2012 - היום בו יפתחו המעטפות וייספרו דפי ההצבעה. במקביל, יתקבלו במערכת המחשוב המרכזית תוצאות ההצבעה של החברים שיבחרו להצביע באמצעות האינטרנט ולא בדואר.

שמואל מויאל

בסוף חודש נובמבר 2011 - המועד האחרון שנקבע להגשת המועמדות למוסדות השונים בארגון - התברר כי היענות החברים להגשת מועמדות להנהלות וליו"ר הסניפים וכן למועצות המחוזיות ולוועדות הביקורת המחוזיות, לוועדת הביקורת הארצית וחבר השופטים, היתה מרשימה. בסך הכל הגישו 666 חברים את

מועמדותם למוסדות הנ"ל.

בבחירות 2012 נקבע לראשונה, כי יושבי ראש הסניפים בארגון ייבחרו בבחירות אישיות על-ידי כלל חברי הסניף אליו הם משתייכים. זו התגשמות הדמוקרטיה במיטבה והיא מבטאת את רצון הבוחרים באופן השווה והמדויק ביותר. אנו מקווים, כי זהו גם אות וסימן לבאות וכי במערכות הבחירות העתידיות נוכל לקיים בחירות אישיות לכמה שיותר תפקידים בארגון, דהיינו, גם ברמה המחוזית ואף ברמה הארצית.

מזכירות "צוות" עמלה בימים אלה ממש על הכנת חוברות המועמדים למשלוח לכלל חברי הארגון. החל ממועצת חודש ינואר 2012, יישלחו החוברות לחברים לפי שיוכם למחוזות ולסניפים בארגון, ובהן כל המידע הרלוונטי על החברים אשר הגישו מועמדות לתפקידים. כמו כן יכלול חומר הבחירות גם את מעטפות ההצבעה ובתוכן דפי ההצבעה אשר אמורים להישלח בדואר חוזר למזכירות "צוות" בתוך כשלושה שבועות מיום קבלתן אצל החברים - ולא יאוחר מיום 6.2.2012.

החידוש הנוסף המהותי בבחירות 2012, הוא מתן האפשרות לחברים שיחפצו בכך, להצביע באמצעות האינטרנט. במקביל למשלוח חוברות

המועמדים וחומר ההצבעה לכלל חברי הארגון, ייפתח חלון הצבעות אלקטרוני באתר "צוות". בחלון ההצבעות ימצאו החברים את המידע המלא על כלל המועמדים: פרטים אישיים, תמונה וקיצור קורות חיים. חברים שיבקשו להצביע, יעשו כן בחלונות ההצבעה הרלוונטיים למחוז ולסניף בהם הם חברים.

מועד הצבעה אחרון באמצעות האינטרנט הוא 6.2.2012 בשעה 23:59. מזכירות "צוות" וועדת הבחירות הארצית מקיימים בעת הזו שורה של בדיקות ותיאומים מול החברה שזכתה במכרז לקיום ההצבעה הממוחשבת, על מנת לוודא שההצבעה באינטרנט תתבצע על-פי העקרונות והכללים החלים על כל מערכת בחירות דמוקרטית באשר היא, כלומר: בחירות חשאיות, שיוויוניות, הוגנות וטהורות.

אנו מקווים, שכל מי שיבחר להצביע באמצעות האינטרנט, ייגלה מערכת ידידותית וקלה למשתמש מחד, והליך הצבעה מרתק ומהנה מאידך. "אור ירוק" סופי להעלאת מערכת ההצבעה לאתר "צוות" באינטרנט, יינתן לאחר שמערכת ההצבעה הממוחשבת תעבור ניסוי מבוקר, המתוכנן להיערך כעשרה ימים טרם תחילת ההצבעה, במחצית חודש ינואר 2012.

בכל מקרה נציין ונדגיש, כי לא תתאפשר הצבעה כפולה, דהיינו: מי שיבחר להצביע באמצעות האינטרנט לא יוכל לעשות כן גם באמצעות הדואר. מי שהצביע באינטרנט לאחד מארבעת המוסדות הנבחרים במחוזות ובסניפים וכן לוועדת הביקורת הארצית וחבר השופטים, ובמקביל ישלח מעטפת הצבעה בדואר, תיפסל המעטפה והצבעתו בדואר לא תיספר.

ועדת הבחירות הארצית עומדת לרשות כלל חברי הארגון - מועמדים ובוחרים כאחד - בכל שאלה או סוגיה בנושא הבחירות ב"צוות".

בברכת בחירות הוגנות, טהורות ומוצלחות,

אל"ם (מיל') שמואל מויאל, עו"ד
יו"ר ועדת הבחירות הארצית - ארגון "צוות"

ייעוץ בענייני הביטוח הלאומי

חברנו, משה פלד (אל"ם), שעבד בביטוח הלאומי, ממשיך במתן ייעוץ בהתנדבות בנושאי ביטוח לאומי במשרדו במחוז יהודה. לתיאום פגישה, יש להתקשר ל"צוות" רחובות/מחוז יהודה, טל' 08-9467062.

בחירות למוסדות "צוות" - תשע"ב - 2012

לוח הזמנים של הבחירות

מסד	תאריך	האירוע
3	17.01.12	מועד אחרון להפצת חוברות המועמדים ודפי ההצבעה לחברי הארגון ופתיחת ההצבעה, באינטרנט ובאמצעות הדואר.
	6.02.12	מועד אחרון להצבעה באמצעות האינטרנט וקבלת מעטפות בדואר - עד שעה 23:59.
5	7.02.12	"יום הבחור" - מועד אחרון לאיסוף מעטפות ההצבעה מהדואר, ספירת הקולות וסיכום תוצאות הבחירות למועצות המחוזיות, לחברי ועדת הביקורת המחוזית, ליו"ר סניפים ולהנהלות סניפים.
6	14.02.12	כינוס מועצות המחוזיות לבחירת יו"ר מחוזות, גזברי המחוזות, הוועדים המנהלים של המחוזות (הנהלות המחוזות לשעבר) ונציגי המחוזות לוועד המנהל הארצי.
7	19.02.12	מועד אחרון להגעת טפסי מועמדות לתפקיד יו"ר "צוות" ולמזכירות הארצית.
8	23.02.12	מועד אחרון לבחירות במחוזות לתפקיד סגני יו"ר המחוזות, ובסניפים לתפקיד סגן יו"ר סניפים, גזברי ומזכירי הסניפים.
9	28.02.12	כינוס אסיפת הנבחרים לבחירת יו"ר "צוות", חבר השופטים וחברי ועדת הביקורת הארצית.
10	01.03.12	כינוס חבר השופטים וועדת הביקורת הארצית לבחירת יו"ר וסגני יו"ר.
11	04.03.12	כינוס הוועד המנהל הנבחר לבחירת סגן יו"ר "צוות" ויו"ר הוועדות הארציות.

ברכות ליו"ר "חבר" הנכנס והיוצא

ארגון "צוות" מברך את אל"ם איל קרליצקי לרגל כניסתו לתפקיד יו"ר "חבר" ומאחל לו המשך עשייה ברוכה למען העמיתים, משרתי שירות הקבע בצה"ל, גמלאי צה"ל ואנשי כוחות הביטחון. ארגון "צוות" מודה לאל"ם צחי עין-גל על תרומתו הרבה בשנות כהונתו כיו"ר "חבר" ומאחל לו הצלחה בכל מעשיו בעתיד.

דן נדיב
מנכ"ל "צוות"

ברוך לוי
יו"ר "צוות"

המחאה שהוקם בפתח שערי משרד הביטחון, על-ידי ועד פעולה של מספר חברי "צוות", שמטרתו להביע מחאת חברים על המחדל המתמשך בטיפול משהב"ט בגמלה - ללא תוצאות ובניגוד להבטחות. כתבה נוספת שצילם אהרן פלומי וערך בווידיאו עמוס צוקר, מתעדת חלוקת מנשרים בפתח מחנות צה"ל בגוש דן, על-ידי יו"רי סניפים פתח תקוה וגבעתיים וחברים ממחוז דן, בפיקוחו הצמוד של יו"ר המחוז. כתבה שלישית שצולמה על-ידי צביקה מור וצילה גנות, שאף ערכה את הכתבה, מתעדת את דברי יו"ר "צוות" בפני משתתפי כנס מחוז דן, ובהם סקירה עדכנית על פעילות הארגון בבעיית הגמלה. אתם מוזמנים לצפות ב"וידאו צוות" ביוטיוב בכתבות רבות העוקבות ומתעדות את סוגיית הגמלה - ראיונות עם יו"ר "צוות", מנכ"ל "צוות", תא"ל צבי שור, דיונים והצעות בשיבות אסיפת הנבחרים, הסברים והבהרות בכנסי מחוזות "צוות", שיח עם ראשי אכ"א, המפגין הראשון והפגנות נוספות. השימוש ביוטיוב ובאינטרנט בעולם כולו כבר הצמיחו מהפכות ולכן סבורה מערכת "וידאו צוות" ששימוש נכון ומושלם בכתבות הווידיאו של "וידאו צוות" בנושא הגמלה, היו מאפשרים לארגון הצלחה ופיתרון מהיר.

מערכת "וידאו צוות" ביוטיוב משרתת בווידיאו כתבות דוקומנטריות רבות, חלקן עוסק בענייני ביטוח בריאות של חברים ולאחרונה שודרה כתבה על השתלת לב. צילם משה אבן פז וערך גרשון איתן. חמישה צלמי "וידאו צוות" הכינו כתבות וידאו המתעדות את צעדת ירושלים תשע"ב. אבי נבי ליווה את סניף ראשל"צ, משה אבן פז את סניף חדרה, גרשון איתן את סניף הקריות, ושני צלמים, יעקב מאוטנר וציון שחר, את מחוז ירושלים שאירח את משלחת "צוות" מכל רחבי הארץ. כנס מחוז דן צולם על-ידי צביקה מור וצילה גנות, שגם ערכה כתבת וידאו על הכנס בו חולקו תעודות הערכה למצטייני מחוז דן. כתבות וידאו שהפיקו גרשון איתן ומשה אבן פז על מצטייני מחוז צפון, ישודרו אף הן בעקבות כנס מחוז צפון. בכספי התמיכה שמעביר משרד התקשורת ל"וידאו צוות", נרכש ציוד צילום מגוון ואיכותי לשידור, ופעילי "וידאו צוות" ערכו סיור לימודי מאחורי הקלעים של ערוץ 2.

מערכת "וידאו צוות" סיכמה עם מיקי נתיב, מנהלת אגף התרבות של בית הלוחם, על שיתוף פעולה הדוק עם קבוצת הטל"ק של בית הלוחם. חברי "צוות" מוזמנים להשתתף בקורסים ייעודיים לטלוויזיה קהילתית. יצוין, כי מספר קורסים נפתחו לציבור הרחב בחודש נובמבר 2011 על-ידי האגודה לתקשורת קהילתית. קורס לטלוויזיה קהילתית למתחילים - בתל-אביב, בחיפה, ברחובות ובחדרה. קורס עריכת וידאו - בתל-אביב ובירושלים.

המעוניינים מתבקשים לפנות אל עו"ד אביבה דור טלפקס 0737256438
avivdor@gmail.com

אוהל המחאה ושחיקת הגמלה בשידורי "וידאו צוות" בערוץ 98 בטלוויזיה וביוטיוב

מערכת "וידאו צוות" היתה הראשונה שפרסמה בתקשורת את העושה המתמשך של הגמלה, בשידור כתבת וידאו על הפגנת היחיד של שלמה שובל, שהתריע בשערי היכל נוקיה נגד אלופי צה"ל בעת כנס היובל של הארגון, ב-10.10.10. כתבה זו שודרה בערוץ 98 בטלוויזיה וביוטיוב. צלמי מערכת "וידאו צוות" מראיינה ועורכי הווידיאו שלה, סקרו בעבר את חומרת המצב והשתלשלות שחיקת הגמלה, וימשיכו לסקר בעתיד כל התפתחות חדשה.

אני מזמינה אתכם לצפות ביוטיוב בשלוש כתבות וידאו חדשות המוקדשות לסוגיית הגמלה. הראשונה של הצלם ועורך הווידיאו אבי נבי, על אוהל

מכרז פנימי לתפקיד מנהל תעסוקה דרום ביחידת התעסוקה של "צוות"

תיאור התפקיד: קליטה, ראיון וליווי דורש העבודה עד ולאחר היקלטותו במקום העבודה ■ טיפול והפנייה על-פי הצורך לאבחון, הכשרה, הדרכה, הסבה מקצועית והשמה ■ איתור מקומות תעסוקה חדשים באמצעות עיתונות, אינטרנט, פנייה למעסיקים וניהול מאגר מעסיקים ומאגר משרות ■ פעילות מול גורמים חיצוניים, כגון חברות השמה, לשכות תעסוקה וכו"ב ■ עמידה ביעדים לביצוע הנגזרים מתוכנית העבודה השנתית של יחידת התעסוקה ושיתוף פעולה עם נציגי מחלקת פרישה וגופי כוחות הביטחון.

דרישות התפקיד וכישורים נדרשים: חבר/ה בארגון "צוות", השכלה אקדמאית (יתרון לבעלי השכלה רלוונטית), כושר ארגון וניהול, תודעת שירות גבוהה והתמצאות בשוק התעסוקה בארץ ■ ניסיון מוכח בניהול משאבי אנוש, יכולת ניהול מו"מ עם משרדי ממשלה, גופים ציבוריים ומעסיקים במגזר הציבורי והפרטי ■ יחסי אנוש טובים ■ יכולת גבוהה בעבודת צוות ■ כושר הבעה בכתב ובעל פה ■ יוזמה, יצירתיות ופתיחות ■ נכונות לעבודה מאומצת ■ ידע וניסיון במחשבים, תוכנת אופיס חובה ■ ידע בשימוש תוכנת "אדם" - יתרון ■ מקום מגורים בדרום - יתרון.

תנאי שכר: על-פי הסכם עבודה בחוזה אישי. בקשה להשתתף במכרז תופנה בכתב בלבד בצירוף קורות חיים, תעודות והמלצות, למזכירות "צוות" עבור מנכ"ל "צוות", לכתובת להלן: **מזכירות "צוות", רח' ברוך הירש 14 (בית סלע)** בני-ברק 51202.

על גבי המעטפה נא לציין: **עבור מכרז מנהל תעסוקה דרום.**

מועד אחרון להגשת המכרז - 31 בינואר 2012.

ועדת המכרזים רשאית להחליט על המועמד הנבחר, לפי שיקול דעתה.

הערות: ארגון "צוות" שומר לעצמו את הזכות לשלוח מועמדים סופיים למבחני התאמה. חבר באחד ממוסדות ארגון "צוות", לא יוכל להציג מועמדותו להתקבל כעובד קבוע בשכר (ס' 21 ג' בתקנון הארגון), אלא אם התפטר קודם מתפקידו בארגון "צוות".

דן נדיב, מנכ"ל "צוות"

היחס לנפגעים בישראל: הצבא מתקרב, החברה מתרחקת

מאת: אפרים לפיד *

21.5.1985: חזי שי חוזר מהשבי בלבנון במסגרת "עסקת ג'יבריל". בתמונה - עם משפחתו בבסיס חיל האוויר (צילום: נתי הרניק, לע"מ)

בשנים הראשונות למדינה היתה ההתייחסות לחללים חיילים עטופה במעין קדושה. ההקרבה נתפסה כ"מחיר" ראוי ומוערך. למשפחת השכול יוחס סטטוס מועדף על שום ההקרבה האולטימטיבית. הנופלים היו חלק מהאתוס הקולקטיבי וה"מחיר" נתפס כמחיר לאומי כללי יותר מאשר אישי. לציבור בארץ היה אז יחס של כבוד, הערכה ורגישות למשפחות השכולות - ובנפרד גם היתה הערכה מיוחדת לנכי צה"ל והסכמה לסיוע המגיע להם בתחומים רבים.

גם עלייה במספר הנפגעים מקרבם. בולט אצל הדתיים-לאומיים השוני בהתייחסות לנפגעים, והוא דומה יותר לאופן שבו נתפס בקרב החברה הישראלית בשנותיה הראשונות של המדינה. החשש מנפגעים בקרב חיילי צה"ל הכביד על קבלת החלטות במלחמה, כפי שבא לביטוי בולט במלחמת לבנון השנייה. במלחמה זו בלט השוני ביחסה של החברה: "מקבלת" את חללי הטרור האזרחים, אך בלתי סובלנית לחללים חיילים. הבחנה זו אמנם התקיימה קודם לכן בשנות העימות המתמשך באזור עזה, שבהן היו יותר נפגעים אזרחים מחיילים, אך מבחינה ציבורית נתפסה כל פגיעה בחייל צה"ל כבלתי נסבלת וגררה תגובה קשה.

בכל המלחמות ישנם גם חללים הנפגעים מכוחותינו. הדבר מגביר את הביקורת על הצבא, שלא עושה די כדי להגן על החיילים ואולי, לדעת המבקרים, זה סימן לתפקוד לקוי של הצבא גם בתחומים אחרים. כך הדבר גם לגבי נפגעים בתאונות באימונים בשגרה.

פגיעה בחיילים מאש כוחותינו החלה להתקבל במידה רבה יותר של ביקורת מבעבר. היתה דרישה להגביר את הפיקוח האזרחי על הצבא ולהוציא את חקירת התאונות מידי צה"ל.

פעילות ציבורית מסיבית של משפחות שכולות בנוגע לתאונות אימונים בשנות השמונים הביאה לשינוי בדרך החקירה של הצבא את התאונות ואף - בלי קשר ועם קשר לאווירה הציבורית - להקטנת מספר הנפגעים בתחום זה.

בשנות השבעים, עם תחילת גל הטרור הפלסטיני, נוספו חללים אזרחים רבים. הם זכו ליחס שונה, נחות יותר בזיכרון הלאומי. הם אינם זוכים לקבורה ממלכתית ולא לשאר סממני הסטטוס של חללי צה"ל. אמנם בהקשר הכלכלי הם נתונים לטיפול הביטוח הלאומי כמו חללי צה"ל, אך היחס השונה אליהם הוליד מאבק ציבורי, שהביא להכרה בחללי פעולות איבה, לבניית אנדרטה בהר הרצל ולציון זכרם של האזרחים

(המשך בעמ' 18)

החברה היהודית בארץ ישראל נושאת בנטל הקיום הפיזי עוד מלפני קום המדינה ובוודאי ביתר שאת מאז מלחמת העצמאות דרך מלחמות ישראל ועד היום. המאבק לא תם והוא כרוך באבדות בנפש - חיילים ואזרחים - בפעילות מלחמתית, בביטחון שוטף, כתוצאה מפעולות איבה ואף נפגעים במסגרת השירות הצבאי, חובה, קבע, מילואים. היחס לנפגעים - חללים, פצועים, נכים, שבויים, נעדרים - לבש צורות שונות במהלך השנים בממדים חברתיים והתרבותיים. בשנים הראשונות למדינה היתה ההתייחסות לחללים חיילים עטופה במעין קדושה. ההקרבה נתפסה כ"מחיר" ראוי ומוערך. למשפחת השכול יוחס סטטוס מועדף על שום ההקרבה האולטימטיבית. הנופלים היו חלק מהאתוס הלאומי הקולקטיבי וה"מחיר" נתפס כמחיר לאומי כללי יותר מאשר אישי. לציבור בארץ היה אז יחס של כבוד, הערכה ורגישות למשפחות השכולות - ובנפרד גם היתה הערכה מיוחדת לנכי צה"ל והסכמה לסיוע המגיע להם בתחומים רבים.

היחס המיוחד למשפחות השכולות היה מלווה במאמץ לאומי להנצחה, בטיפוח בתי העלמין הצבאיים ובהקמת אנדרטאות קבוצתיות (לא פרטניות) ברחבי הארץ. בשנים אלה עוצב הזיכרון הלאומי על-ידי פעולות ומעשים אשר מיסדו את מקומם של החללים באתוס הלאומי: יום הזיכרון לחללי צה"ל, תפילת יזכור לחללי צה"ל, עיצוב בול שנתן, הפקת "גוילי אש" מיצירות הנופלים והקמת בתי יד לבנים ברחבי הארץ. בסוף שנות השמונים, וביתר שאת בשנות התשעים - כחלק משינויים חברתיים ותרבותיים - חל שינוי גם בדפוסי ההנצחה. השכול הפך מנושא לאומי-קולקטיבי לעניין פרטי-אישי. המשפחות החלו לתבוע שינויים בכיתוב האחד על המצבות, שבמרכזם הגדרתם הפרטית את השכול. שוב אין הכיתוב האחד על המצבה מקודש, יש רצון להבליט השונה, מוקמים מפעלי הנצחה ייחודיים ויצירתיים לחללים שונים וגם אינדיבידואליזציה של הנופלים ופלורליזם בדפוסי ההנצחה: פרסים על שם, מרוצי ספורט, צעדות, כתיבת ספרי תורה, הוצאת ספרים לזכרם ועוד.

■ ■ ■

במהלך שנות השמונים, שנות הלחימה בדרום לבנון - התחיל גם כרסום בנכונות של הציבור הישראלי לשאת במחיר הנפגעים. השהות בלבנון נתפסה כחסרת תוחלת ואופק מדיני. "טראומת המחיר" במונחי חללים של שנות השהייה בלבנון, באה לביטוי בשיח הציבורי הישראלי בכל התקופה, ולשיאה הגיעה עם הקמת החוג של "ארבע אמהות", בעקבות אסון המסוקים בפברואר 1997. חוג זה היה פעיל מאוד במקומות שונים בארץ, קיבל רוח גבית אוהדת מאוד מהתקשורת והוכיח כי פעולה חוץ ממשלתית ופרלמנטרית יכולה להביא לשינוי במדיניות. הראייה: התגבשה אווירה ציבורית שנרעשה מכל נפגע נוסף והגיעה להישג של ממש בבחירות של שנת 1999, כאשר אהוד ברק הציב את יציאת צה"ל מלבנון כיעד ראשון במעלה ועמד, כראש ממשלה נבחר, בהבטחתו לפינוי הסופי מלבנון במאי 2000.

בהקשר זה ראוי לציין, כי החברה הדתית-לאומית - הנושאת בעשורים האחרונים הרבה יותר בנטל הביטחון (כמו שהיה בעבר בתנועה הקיבוצית) וכך גם במספר הנפגעים - "מקבלת" את הנפגעים כקורבן המתחייב מהלחימה לעצמאות המדינה. במגזר הדתי-לאומי חלו תמורות בדפוסי השירות הצבאי - וכתוצאה

* הוצג בכנס צבא-חברה במכללת כנרת דצמ' 2011

משרדי "צוות" לשירותך

כתובות ושעות פעילות ברחבי הארץ

דואר אלקטרוני: tz-org@tzevet.org.il

אתר "צוות": www.tzevet.org.il

המשרדים הראשיים של "צוות"

במשרדים הראשיים פועלים המנכ"ל, סמנכ"ל לפרט, ע' מנכ"ל, חשב, המבקר, מזכירה ראשית.

משרדי "צוות" בית סלע, רחוב ברוך הירש 14 בני ברק, מיקוד 51202 (ממזרח לקניון איילון).

כתובת למשלוח דואר: "צוות" ת"ד 2222 בני ברק, מיקוד 51121.

טלפון: 03-6173500 פקס: 03-6173520.

שעות פעילות: א'-ה' 08:00-17:00 ובימי שישי תורנות טלפונית.

מנהל תוכניות הביטוח הרפואי של "צוות":

עמיר להב: טלפון 03-6173515, 03-6173515; פקס 03-6166260

אילנית: 03-6173544. **מוקד "בריאות בצוות":** 1-700-700-251

יחידת התעסוקה: הרשימה המלאה - טלפונים, פקס ודוא"ל -

ראה מדור תעסוקה בגיליון זה.

משרדי המחוזות - שירות לפרט ותעסוקה

מחוז הצפון - מנהל המחוז אלי (אליקו) חן-חנתוכה

דוא"ל: mzafon@tzevet.org.il; "בית עופר" דרך בר יהודה 52

קומה ב' ת"ד 521 נשר 36306; טל/פקס' 04-8204567 רב-קווי.

מחוז השרון - מנהל המחוז אביה טננבוים

דוא"ל: msharon@tzevet.org.il; רח' התע"ש 20 "בית הפעמון",

ת"ד 177 כפר-סבא 44425; טל' 09-7667175/6, פקס' 09-7657318.

מחוז דן - מנהל המחוז אלי ינאי

דוא"ל: mdan@tzevet.org.il; דרך מנחם בגין 82 "בית אופקים"

קומה ב', תל-אביב. כתובת למשלוח דואר: ת"ד 20807, תל-אביב 61205.

טלפון 03-6243250, 03-6173522, פקס' 03-6243252.

מחוז יהודה - מנהל המחוז ראובן חמו

דוא"ל: myehuda@tzevet.org.il; רחוב גאולה 4, ת"ד 1824 רחובות

76272. טל/פקס' 08-9467062.

מחוז ירושלים - מנהל המחוז שמעון מלכה

דוא"ל: mjerusalem@tzevet.org.il; בית החייל, רחוב אלוף דוד

שאלתיאל, ירושלים 94555. טלפון 03-6173524/5, 02-6221758,

פקס' 02-6235713.

מחוז הדרום - מנהל המחוז אברהם לוגסי

דוא"ל: mdarom@tzevet.org.il; בית החייל, רחוב בית לחם 2, ת"ד

521 באר שבע 84100. טלפון 08-9903106, 08-6431874, פקס'

08-6417188.

קבלת קהל

קבלת קהל במשרדי המחוזות בימים ראשון-חמישי בין השעות

12:30-08:30, 16:00-13:00. לפגישה עם מנהל המחוז, יש לתאם טלפונית.

כתובת הדוא"ל שלך אצלנו?

האם אתה מקבל מ"צוות" אחת לחודש בדוא"ל את ה"צוותון" - המידעון האינטרנטי של "צוות"?

אם לא - נא שלח את פרטיך האישיים בדוא"ל אל:

bitaon@tzevet.org.il

חברי הנהלת "צוות"

ד"ר ברוך לוי - יו"ר "צוות"; **מרדכי אביגד** - יו"ר ועדת קשרי חוץ, טקסים ואירועים; **אהרן אופיר** - יו"ר ועדת או"ת ודירקטור ב"חבר"; **שלום בן משה**, חבר הנהלה; **מרדכי בר דגן** - סג"ר "צוות" ויו"ר מחוז שרון; **יואל גונן** - יו"ר מחוז יהודה; **אילן דולפין** - יו"ר ועדת הבריאות, יו"ר סניף נס ציונה ודירקטור ב"חבר"; **עו"ד אביבה דור** - חברת הנהלה; **יחזקאל דסקל** - חבר הנהלה; **דב דקל** - יו"ר ועדת בינוי, פרויקטים ודיוור; **יעל דקל** - יו"ר סניף גליל עליון; **יוסף וסרמן** - יו"ר מחוז ירושלים ויו"ר ועדת ערר פרט; **יצחק זמיר** - יו"ר ועדת כספים והשקעות; **אלי חן** - חבר הנהלה; **לורנס יצחק** - יו"ר ועדת תעסוקה ויו"ר סניף ראשון לציון; **יצחק כחלון** - יו"ר ועדת פרט; **אפרים לפיד** - יו"ר ועדת קשרי ציבור והסברה; **יהודה פרץ** - יו"ר מחוז דן; **יצחק קיקוס** - חבר הנהלה; **מוטי שגיא** - יו"ר ועדת רכישות; **נפתלי שגיא** - יו"ר ועדת התנדבות ויו"ר סניף כ"ס; **גדעון שני** - יו"ר מחוז דרום; **אברהם תלם** - יו"ר מחוז צפון.

יהודית הר גד - יו"ר ועדת ביקורת; **עו"ד ברוך אברהמי** - יועמ"ש "צוות"; **רו"ח דוד כהן** - רו"ח "צוות".

מודעות ב"רוח צוות"

ארגון "צוות", מערכת ביטאון "רוח צוות" ומו"ל ביטאון "רוח צוות", אינם אחראים בשום אופן לתוכן ההצעות המתפרסמות במודעות הפרסום או לאמיתותן. אין בפרסום המודעות משום המלצה של ארגון "צוות", או בדיקה שעשה הארגון ביחס למידע המתפרסם ולא תחול על הארגון כל אחריות בקשר עם המודעות ופרסומן. אין ארגון "צוות" יוזם, מעורב, או נוטל חלק, במבצעים המיועדים לחברי "צוות" המתפרסמים בגיליון, ועל כל חבר או חברה בבואם לרכוש מוצר או שירות כתוצאה מקריאת המודעה - לבחון את הדברים על-פי כללי צרכנות נבונה. במודעות המתפרסמות בצורת "כתבה" או "ידיעה", רשומים במפורש המילים "פרסום" או "מדור פרסומי", ולכן יש להתייחס אליהן כאמור לעיל. כל צרופה ("אינסרט") המצורפת לעיתון, הינה פרסום לכל דבר ולכן יש להתייחס אליהן כאמור לעיל.

הבהרה בעניין חומרים הנשלחים ל"רוח צוות"

דעות, תגובות וכתבות מתפרסמות לאחר עיון, עריכה, שיכתוב והגהה. המערכת שומרת לעצמה את זכות לערוך את השינויים הנדרשים בטקסטים המועברים אליה. המערכת אינה מחויבת לפרסם כלשונו חומר כלשהו שהועבר אליה. ועצם משלוח החומר מהווה הסכמה מצד המעביר לשינויים הנדרשים.

ליד שמות חברי ארגון "צוות" המופיעים בחוברת זו מצוינת בסוגריים הדרגה האחרונה שלהם בשירות פעיל, ללא ציון מיל' או בדימוס.

רעידת האדמה באזור מחייבת הערכת מצב כמעט יומית

רעידת האדמה המתרחשת בחודשים האלה במזרח התיכון אינה קשורה למהלכה של ישראל. האיומים האחרונים של ארדואן למוטט את ההסכמים הצבאיים עם ישראל הם איומי סרק ■ אם יימשך הכאוס במצרים, תגבר הקריאה לשלטון חזק, שינהיג חוק וסדר ■ בסוריה נראה שהכוח החזק המתנגד למשטר של בשאר אל אסד הוא סוני, שאינו האחים המוסלמים ■ עצירת פרויקט הגרעין באיראן תהיה אפשרית רק כאשר המשטר האיראני יעמוד בפני ברירה ברורה: פצצה גרעינית או הישרדות ■ השר לנושאים אסטרטגיים, משה (בוגי) יעלון, בראיון מיוחד

מאת: אפרים לפיד ועמיר רפפורט

"אנחנו חיים בתקופה היסטורית, שלא ברור עדיין איזה שם יינתן לה. הלואי שיקראו לה ממרחק הזמן 'האביב הערבי', אבל יכול להיות שמדובר בכלל בחורף. בכל מקרה, מתחוללת רעידת אדמה אזורית שמשנה את המצב. בריתות, אינטרסים, סדרי עדיפויות - הכל משתנה. מתחייבת אצלנו הערכת מצב כמעט יומית ולא מדי שבוע או פעם בחודש, כמו פעם. המצב משתנה ללא הפסקה".

בראיון מיוחד המתפרסם במקביל בגיליון זה וב"ישראל דיפנס", אומר את הדברים הללו השר לנושאים אסטרטגיים בממשלת ישראל, **משה (בוגי) יעלון**, אחד החברים בקבינט המדיני-ביטחוני המצומצם של ראש הממשלה, בנימין נתניהו. ליעלון יש פרספקטיבה רחבה לגבי הנעשה במזרח התיכון: לפני כ-20 שנה, בתקופת גל הפיגועים הקשים לאחר הסכם אוסלו בין ישראל לפלשתינים, הוא שימש ראש אגף המודיעין (אמ"ן) בצה"ל, והפנה אצבע מאשימה כלפי האיראנים.

בתחילת העשור שעבר, בשיאה של "אינתיפאדת אל אקצה", שכללה גל פיגועי התאבדות בכל רחבי הארץ, היה יעלון הרמטכ"ל. כעת, כשר לנושאים אסטרטגיים, הוא מופקד על גיבוש תפיסת ביטחון לאומית חדשה לישראל ועל הכנות שקשורות לנושאים גורליים כמו איום הגרעין האיראני. הוא היה השר שנשלח על-ידי נתניהו למפגשים עם הטורקים, בניסיון למצוא פשרה בין ישראל לטורקיה, בעניין דרישתה להתנצלות, לפיצויים ולפתיחת הסגר על רצועת עזה, בעקבות אירועי המשט של האונייה "מרמרה" במאי 2010.

"רעידת האדמה שמתרחשת בחודשים האלה במזרח התיכון אינה קשורה למהלכה של ישראל", אומר יעלון. "זו רעידת אדמה שנובעת ממניעים חיוביים בדרך כלל, מהתעוררות של דור צעיר, שנחשף לרעיונות מערביים - חופש, זכויות אדם, זכויות נשים. מדובר בתופעה חדשה, שלא היתה יכולה להתרחש בימים בהם בכל מדינה היה רק כלי תקשורת אחד שנשלט על-ידי הדיקטטור.

כיום, גם אם ערוצי הטלוויזיה והרשתות החברתיות באינטרנט היו הגורם

"העמדה שלנו ברורה: אסור בשום פנים ואופן שלמשטר המשיחי והקיצוני באיראן תהיה יכולת גרעינית. אבל, אנחנו לא צריכים לקפוץ בראש. מדובר באיום על כל העולם. היינו רוצים שהעולם המערבי, בהובלת ארצות הברית, יוביל מדיניות שתמנע את השגת הפצצה האיראנית, אבל מצד שני עלינו להתכונן לאפשרות שלא נוכל לסמוך אלא על עצמנו"

שהפיץ את המהפיכה בטוניסיה, בלוב ובמצרים ובמידה מסוימת גם בסוריה - הרי מה שממש איחד את ההמונים בכל מדינה ומדינה זה הרצון להיפטר משליט מכהן. בכל מדינה היה רקע אחר למהפיכה, אבל הרצון הזה איחד את כל המחנות, וכך יקרה לדעתי גם בסוריה.

האיומים האחרונים של ארדואן למוטט את ההסכמים הצבאיים עם ישראל הם איומי סרק, שכן ההסכמים הם ממילא אות מתה כבר מזמן, כאשר הגורם ששוקל בכל פעם האם למכור או לא למכור לטורקים מערכות לחימה - זה אנחנו. מבחינתם, הם היו רוצים שנמשיך למכור להם מערכות חדשות

"אפשר יהיה להגיד שהמהפיכה נחטפה על-ידי תנועת האחים המוסלמים. למרות שהם לא יזמו את המהפיכה, הם הכוח המאורגן ביותר עכשיו, והם יוכלו להוביל את מצרים לכיוון של מדינה איסלאמית, כך שה'שריעה' תהיה החוק המוביל. מנגד, ישנה התנגדות לכיוון הזה מצד גורמים שנחשבים 'ליברליים' או 'פרגמטיים', אבל עדיין אין להם כוח"

של ה'מרמרה'. כבר בשנת 2004, בהיותי רמטכ"ל, ראינו שהטורקים פותחים ציר מול סוריה, ונדלקו לנו נורות אדומות, שכן ברגע שאתה נמצא ביחסים אינטימיים עם גורם מסוים שמדבר עם האויב שלך, אתה חייב לחשוב על האפשרות, שאולי הוא חולק איתו את המידע שקיבל ממך.

בדיעבד, אנחנו יודעים שהשינוי התחיל כבר כאשר המפלגה האיסלאמית של ארדואן תפסה את השלטון בבחירות של שנת 2002. ארדואן פנה מאז מזרחה, והוא עשה את זה בדרך שיש לגביה עיקרון באיסלאם - 'כל עוד אתה חלש, הסתר את כוונותיך האמיתיות וגלה אותן כאשר אתה מרגיש חזק'.

לפי אותו עיקרון, ארדואן קודם התחזק פנימית וניטרל את כל הגורמים שהיו אמורים להיות שומרי הגחלת של מורשת אתא-טורק. הוא החליש את הצבא על-ידי כך שטפל האשמות על מפקדיו, וכך רבים מידידיו מסתובבים כיום בלי שרוכים בבתי כלא. היו כאלה שלא הגיעו להעמדה לדין, אבל סולקו מהצבא. בהמשך, בתהליך של חקיקה, המשיך ארדואן להחליש את הצבא ולשנות את המשטר.

בשנים האחרונות די ברור שהוא מתרועע עם הגדולים שבאויביו. הוא מזדהה עם החמאס כי הם חלק מתנועת האחים המוסלמים, וגם עם האחים המוסלמים במצרים ובסוריה, וזו בעצם הסכנה. מנגד, הוא עדיין מרגיש חובה לשמור את היחסים הדיפלומטיים איתנו, והוא לא ביטל את הסכמי הסחר עם ישראל. יש סחר מאוד פורה בין ישראל לטורקיה, כי הוא נובע מאינטרס משותף לשתי הארצות. האימונים האחרונים של ארדואן למוטט את ההסכמים הצבאיים עם ישראל הם איומי סרק, שכן ההסכמים הם ממילא אות מתה כבר מזמן, כאשר הגורם ששוקל בכל פעם האם למכור או לא למכור לטורקים מערכות לחימה - זה אנחנו. מבחינתם, הם היו רוצים שנמשיך למכור להם מערכות חדשות ולתחזק מערכות שנמכרו להם בעבר.

ולתחזק מערכות שנמכרו להם בעבר.

נשק הדה-לגיטימציה הוא כיום הכלי העיקרי בו הם משתמשים נגדנו, וזו בראייתו הסיבה לכך שיו"ר הרשות הפלשתינית מחמוד עבאס (אבו מאזן) הוביל את הנושא הישראלי-פלשתיני לאו"ם, בדרישה להכרה במדינה פלשתינית.

העיניים למצרים

לדברי יעלון, המהפיכה שאחריה עוקבים בעניין הרב ביותר בישראל, התרחשה במדינת הענק הגובלת בנו מדרום - מצרים. "כרגע, בעידן שאחרי חוסני מובארכ, יש במצרים תקופת מעבר עם שלטון צבאי, מתוך כוונה להוביל לבחירות לפרלמנט ולנשיאות. אם הבחירות שם יתקיימו בשבועות הקרובים, ואני מעריך שהן יידחו, אפשר יהיה להגיד שהמהפיכה נחטפה על-ידי תנועת האחים המוסלמים. למרות שהם לא יזמו את המהפיכה, הם הכוח המאורגן ביותר עכשיו, והם יוכלו להוביל את מצרים לכיוון של מדינה איסלאמית, כך שה'שריעה' תהיה החוק המוביל. מנגד, ישנה התנגדות לכיוון הזה מצד גורמים שנחשבים 'ליברליים' או 'פרגמטיים', אבל עדיין אין להם כוח.

בינתיים, בזמן שהבחירות נדחות מפעם לפעם, מתפתחת אנרכיה. ראינו את זה בהתנפלות של אלפים על השגרירות שלנו בקהיר (9 בספטמבר 2011), אבל צריך לשים לב שבמקביל המונים התנפלו גם על מתקנים של השלטון ובזזו בתים של עשירים. בעקבות האנרכיה, הממשל הצבאי הנוכחי יישם שוב את חוקי החירום. עד כמה ירחיקו לכת אינני יודע, אבל ברור שהשלטון נזהר מלירות במפגינים, משום שכולם רואים את חוסני מובארכ בכלוב, כאשר השאלה העיקרית במשפטו היא מי נתן הוראה לפתוח באש במהלך ההפיכה.

אני מעריך שאם יימשך הכאוס, תגבר הקריאה לשלטון חזק, שינחיל חוק וסדר. זו לא תהיה דמוקרטיה, כנראה. זו יכולה להיות, במקרה הטוב, דיקטטורה צבאית לתקופת מעבר ממושכת. אם יהיו בחירות, עלולה להיות דיקטטורה איסלאמית.

לאור כל זאת, מתחייבת אצלנו הערכת מצב כמעט מדי יום ולא מדי שבוע או פעם בחודש, כמו פעם. המצב משתנה ללא הפסקה.

סוריה - מה יילד יום?

המדינה השכנה הנוספת שבה קם העם על מנהיגו היא סוריה. "במדינה זו, השינוי יכול להיות לטובה", אומר השר יעלון. "איננו יודעים כרגע מה יילד יום, אבל נראה שהכוח החזק המתנגד למשטר של בשאר אל אסד הוא סוני, שאינו האחים המוסלמים.

ככל שעובר הזמן, הלגיטימיות של שלטון בשאר אל אסד הולכת ונחלשת, משום שהוא טובח בבני עמו והורג אלפים מהם. אסד מייצג מיעוט עלאווי בחברה הסורית, וגם זה פוגע בלגיטימיות שלו. אם ביום שאחרי אסד יתפוס את השלטון בסוריה משטר סוני שאינו תנועת האחים המוסלמים, אולי יישבר ציר הרשע של איראן-סוריה-חיזבאללה-חמאס, אבל מעורבות של גורמים אחרים, כמו טורקיה, עלולה להשפיע בכיוון שאינו רצוי. גם איראן תתמוך באחים המוסלמים"

הרומן האבוד עם הטורקים

-בוא נדבר, באמת, על טורקיה. זו אינה אותה מדינה שמערכת הביטחון הישראלית היתה ביחסים אינטימיים עימה, כאשר היית הרמטכ"ל לפני פחות מעשור.

"טורקיה, כמדינה מוסלמית סונית בעיקרה, נמצאת בתהליך פנימי של מעבר מרפובליקה חילונית, על-פי מורשת כמאל אתא-טורק, לרפובליקה איסלאמית על-פי מורשת ארדואן - שהיא הגרסה הטורקית של האחים המוסלמים. התהליך הזה הוביל לשינוי משמעותי ביחסים שלנו עם בת ברית ביטחונית, שהיתה לה ראית אויבים משותפים כמונו - איראן, סוריה והטרור. השינוי, אגב, לא התחיל עם המשט

השר לנושאים אסטרטגיים **משה (בוגי) יעלון** נולד ב-1950 בקרית חיים, למד בבתי ספר בעיר, היה חבר בתנועת הנוער העובד והלומד והצטרף לקיבוץ גרופית בערבה. ב-1968 התגייס לנח"ל ובמלחמת יום הכיפורים גויס לשירות מילואים בחטיבה 55 שהיתה הראשונה שצלחה את תעלת סואץ. לאחר המלחמה חזר לצה"ל ובין תפקידיו: מפקד סיירת צנחנים, מפקד סיירת מטכ"ל, מפקד חטיבת הצנחנים, מפקד אוגדת יהודה ושומרון (בדרגת תת אלוף), מפקד אוגדת מילואים משוריית ומפקד בסיס האימונים בצאלים.

בשנת 1995 הועלה לדרגת אלוף ומונה לראש אגף המודיעין. לאחר שלוש שנים מונה לאלוף פיקוד המרכז, ולאחר מכן לסגן הרמטכ"ל. ב-9.7.2002 מונה לרמטכ"ל ה-17 של צה"ל. בנובמבר 2008 הצטרף לתנועת הליכוד, נבחר במקום השמיני בפריימריס של המפלגה ומונה לאחר הבחירות לשר לנושאים אסטרטגיים ולמשנה לראש הממשלה.

מתקן לייצור מים כבדים ליד העיר עראק באיראן

גם האיומים האחרונים על רקע המשט, על כך שפריגטות יפרצו את הסגר על רצועת עזה כשהן מלוות בספינות קרב, נראים יותר כאיומי סרק מאשר איומים אמיתיים. בעקבות האיומים האלה ארדואן אף הוזר על-ידי ארצות הברית וגם על-ידי מפקדת ברית נאט"ו, שבה טורקיה חברה. איננו שמחים למצב הזה. מאוד היינו רוצים לראות מערכת יחסים אחרת בין טורקיה לישראל, ובוודאי בין העמים. אין סיבה לעימות, אבל הטורקים יזמו את ההידרדרות, ומשט ה'מרמה' היה פרובוקציה שלהם, כך שהדבר אינו תלוי בנו. אני מקווה שהזמן יעשה את שלו ואולי גם השכל הישר. לנו אין אינטרס לדרדר את היחסים עם טורקיה. היינו רוצים לשקם אותם."

- אתה לא מתחרט, בדעיבד, על כך שלא הסכמתם לדרישת ההתנצלות של הטורקים במפגשים שערכת עם נציגים שלהם ברומא ובג'נבה, במהלך החודשים שקדמו לגירוש השגריר הישראלי מאנקרה?

"בוודאי שאני לא מתחרט. אם היינו נכנעים לתכתיב הטורקי, מצבנו היה יותר חמור. ארדואן רצה לבנות את מעמדו האזורי על-ידי השפלתנו והכנעתנו. הוא חשב על מופע ניצחון עם החמאס ברצועת עזה, כמי שהכניע את הישראלים. תסריט כזה היה פוגע במעמדנו האזורי, אחרי הכל אנחנו עדיין צריכים לנהל פה משאים ומתנים ולקיים משטר של הרתעה מול חיזבאללה וחמאס וגורמים נוספים."

איראן והפצצה

- נדבר על איראן. יש עוד דרך, לדעתך, למנוע מהם פצצה גרעינית? העמדה שלנו ברורה: אסור בשום פנים ואופן שלמשטר המשיחי והקיצוני, שמדבר על החלת המשטר שלו בעולם כולו, תהיה יכולת

גרעינית. אבל, אנחנו לא צריכים לקפוץ בראש. מדובר באיום על כל העולם. היינו רוצים שהעולם המערבי, בהובלת ארצות הברית, יוביל מדיניות שתמנע את השגת הפצצה האיראנית, אבל מצד שני עלינו להתכונן לאפשרות שלא נוכל לסמוך אלא על עצמנו.

איך מונעים את הגרעין מאיראן? אנחנו טוענים שזה בר השגה עוד לפני שמפעילים כוח צבאי, גם על סמך תקדימי העבר. עובדה, בשנת 2003, המנהיג הדתי של איראן, עלי חמינאי, קיבל החלטה להשהות את פרויקט הגרעין למשך קרוב לשנתיים. זה קרה, כיוון שהוא ראה אז את ארצות הברית יוצאת למתקפת מנע נגד 'ציר הרשע', בעקבות פיגועי אל-קאעידה ב-11 בספטמבר 2001. בראיית העולם אז, השלב הראשון של המתקפה היה באפגניסטאן, השני - בעיראק, והשאלה העיקרית בין מנהיגים סורים היתה מי מהם יותקף בשלב השלישי. בעקבות אותה תפיסה, מנהיג לוב, מועמר קדאפי, קיבל אז החלטה לוותר על פרויקט גרעין צבאי שניהל, ועלי חמינאי עצר את הפרויקט האיראני.

אני סבור כי עצירת הפרויקט תהיה אפשרית כיום רק כאשר המשטר האיראני יעמוד בפני ברירה ברורה: או פצצה גרעינית או הישרדות. בינתיים, המשטר הזה לא רק ממשיך בפרויקט, הוא גם פועל באפגניסטאן כדי להרוג בכוחות הקואליציה, הוא פועל נגדם בעיראק והוא פועל בלבנון באמצעות חיזבאללה. הוא תומך בכסף, נשק וידע בטרור הפלשתיני, ועושה את אותו הדבר גם בבחריין, בתימן ובדרום אמריקה. המשטר האיראני פועל בכל העולם, וצריכה להיות התעוררות של העולם המערבי כולו תוך נקיטת צעדים - קודם כל בידוד מדיני וסנקציות כלכליות חריפות. כיום יש סנקציות, אך הן אינן חריפות. צריך לזכור שיש אופוזיציה באיראן - 70 אחוזים מהעם שם לא רוצים את המשטר, אבל מדכאים אותם. מוציאים אותם להורג בקצב של שניים ביום. איפה כל ארגוני זכויות האדם העולמיים כאשר מדובר בנעשה בתוך איראן?

אחרי כל הצעדים האלה צריכה להיות גם אופציה צבאית אמינה. האיראנים יודעים שיש למערב יכולות לתקוף אותם, אבל נכון להיום, הם די משוכנעים שאין את הנחישות או את הרצון להתעמת עמם. את זה אפשר לשנות. אנחנו מנסים לשכנע, כדי שמלאכתם של צדיקים תיעשה בידי אחרים, אבל מנגד מתכוננים גם על-פי הפתגם 'אם אין אני לי - מי לי'."

על החזית הערבית, ההרתעה הישראלית ובניין הכוח - ראו בכתבה המלאה המתפרסמת באתר "צוות": www.tzevet.org.il

השר יעלון ו"צוות"

על המאבק של "צוות" בנושא הגמלה: "חיוני למצוא פתרון לסוגיה בהקדם ובנחישות. הנושא נמצא על שולחנו של שר הביטחון אהוד ברק. הוא זה שצריך להוביל אותו לפתרון הולם, והוא יכול לעשות זאת."

על השתלבות אנשי צבא בפוליטיקה: "נוצרה מציאות בחברה הישראלית בשנים האחרונות, בה רמטכ"לים ואלופים מותקפים בשנה האחרונה לכהונתם, ומתחילים 'לתלוש את כנפיהם', כל זאת עקב הפופולריות הרבה שלהם בציבור והחשש מכניסתם לפוליטיקה. על כן, טוב שיש חובת צינון על-פי חוק. ניתן היה להסתפק בשנתיים אך נקבעו שלוש שנים וכך יהיה. טבעי שאנשי צבא, שנתנו עשרות שנים מחייהם לשירות הציבור, רואים לאחר סיום שירותם הצבאי את המגרש הפוליטי כמסגרת מתאימה להביא בה את יכולותיהם לכדי מימוש. בכנסת ובממשלה מתקבלות ההחלטות האמיתיות על גורל המדינה, ובהן רואים אנשי הצבא לשעבר את תרומתם הבולטת."

על הדגשים בתקופתו כרמטכ"ל לחיזוק ייעודו הערבי של צה"ל: "שלושה נושאים בולטים עמדו בתקופת כהונתי כרמטכ"ל בתחום הערבי - קביעת הייחוד והייעוד של צה"ל, אימוץ תוכנית 'עדים במדים' להפנמת משמעות השואה בתודעתם של קציני צה"ל הצעירים והבוגרים והפעלת תוכנית 'נתיב' להכנת חיילים עולים לקראת גיוור."

צילום: אבי אוכיון (לע"מ)

הרב פרופ' נפתלי רוטנברג (סא"ל): אסור שתהיה התנגשות בין פסיקת הרבנים לפקודות הצבא

אדם המעודד סרבנות או מנסה לקרוא לאחרים ללכת אחריו - זו המרדה ויש לטפל בה במסגרת החוק ■ אין הבדל בין הלהט, המחויבות והערכיות של מפקדים חובשי כיפה, לבין אלה של מפקדים קיבוצניקים מהשומר הצעיר ■ כדי שחרדי יישאר חרדי וישא בנטל עם חילוני - צריך לשנות את פני הצבא. האם אנו מסוגלים או מוכנים לעשות זאת? ■ שירת נשים בצה"ל - יש אובססיה של עיסוק בנשים במסווה של צניעות ■ ראיון

מאת: הרב חניאל פרבר ודוד גרין

ברשותך, נתחיל בנושאים ערכיים בעלי מימד אקטואלי: האם "דתיות" הצבא עלולה לגרום לסדרי עדיפות שונים, כלומר, העדפת פסיקת הרב על פקודת המפקד?

"אין פה כלל עניין של סדרי עדיפויות, כי לא יכול להיות מצב של התנגשות בין דין תורה או פסיקת הלכה לבין פקודות הצבא. ראשי המדינה ומערכת הביטחון, מפקדי צה"ל לדורותיהם, כמו גם גדולי הדור והרבנות, השכילו לנטרל מראש כל אפשרות כזאת - והם גם הוכיחו שניתן לעשות זאת. העמדה הזו, מגובית ונתמכת גם היום על-ידי גדולי הפוסקים, הרב עובדיה יוסף, הרב שטיינמן, הרב אלישיב ואחרים. לכולם היה ברור כי בצה"ל אין פוליטיקה וכי ממשלה אזרחית נבחרת היא הקובעת לצה"ל את יעדיו. אם משהו מדאיג אותי, זה לא מפקד עם כיפה על הראש וצפיית על הבגד, או קיבוצניק מהשומר הצעיר, אלא שכל פעולה שיעשו במסגרת שירותם הצבאי תהיה במסגרת החוק".

ובכל זאת, היו רבנים לא מעטים שערערו על המצב הקיים והסיתו חיילים לסרב פקודה.

"נכון, מאז תהליך אוסלו והסכם קהיר ב-1994 (שהיה ידוע בשם 'עזה ויריחו תחילה') והעברת יריחו ורצועת עזה לידי הפלסטינים, החלה קבוצת רבנים לפסוק הלכות נגד קיום ההסכם ואף הורו לחיילי צה"ל לסרב פקודה. הראשונה היתה קבוצה בראשות הרב אברהם שפירא זצ"ל, שפרסמה פסק הלכה שקרא לסרב פקודה בעת פינוי בסיסי צה"ל בסיני - ואחר כך עשו זאת גם אחרים.

בתקופה זו שירתו יותר מאלף חיילים דתיים, חלקם הגדול בוגרי ישיבות ותושבי התנחלויות באוגדת איו"ש - ואף אחד מהם לא סירב פקודה. אני יודע זאת, כי שירתתי במילואים אז באוגדה. רבנים פסקו - והחיילים לא שעו לפסיקה ולא סירבו פקודה.

קבוצת הרבנים המשיכה ביתר שאת בפסיקותיה בעת הנסיגות ביש"ע - וגם אז נרשמו רק מקרים בודדים של סירוב פקודה".

ובעת פינוי גוש קטיף התופעה לא התגברה?

"לא. מדובר בכמה חיילים בודדים. נפגשתי איתם ושמעתי מהם כי סירובם

"החרדים יגיעו תוך שנים ספורות ל-20% מהאוכלוסיה וזה מעורר שאלות עמוקות, הרבה יותר משירות צבאי כן או לא. ברור לציבור הישראלי כי בעתיד הלא רחוק, לא יוכל לשאת מבחינה כלכלית אוכלוסיה זו - דבר המעמיד בסופן שאלה את המפעל הגדול שנקרא מדינת ישראל"

לא נבע מפסק הלכה זה או אחר, אלא מתחושה שהם, כמי שגרים ביש"ע, חשים הזדהות עם המפונים וצורך להילחם על הבית שלהם. זה היה סירוב אישי, לא בגלל הלכה שעומדת מעל פקודות מטכ"ל. יותר מכך, מפקדים בכירים בצה"ל, בוגרי ישיבות, כמו אלעזר שטרן ויאיר נווה, יצאו נגד אותם רבנים וסמכותם לפסוק הלכות בנושאים שהם מחוץ לתחום עבודתם. באופן אישי, אני לא מבין את אותם רבנים - אף אחד לא שאל אותם, אף אחד לא ביקש לשמוע את דעתם, תלמידיהם אינם שומעים בקולם ולכן לא צריך להתרגש מ'פסיקות הלכה' כאלה.

אני רוצה להדגיש כי בעת ההתנתקות בכל שדרות הצבא - כולל ביחידות מובחרות - קצינים וחיילים חילוניים, דתיים, חרדים, מתנחלים - כולם מילאו בסופו של דבר את פקודות הצבא, מי בכאב גדול יותר ומי פחות. צריך לזכור, שעניין מילוי פקודה למרות דעה פוליטית אחרת התרחש

"לכולם ברור כי בצה"ל אין פוליטיקה וכי ממשלה אזרחית נבחרת היא הקובעת לצה"ל את יעדיו. אם משהו מדאיג אותי, זה לא מפקד עם כיפה על הראש וציצית על הבגד, או קיבוצניק מהשומר הצעיר, אלא שכל פעולה שיעשו במסגרת שירותם הצבאי תהיה במסגרת החוק"

מההוויה שלו. בזמני אף אחד לא נדרש לכך וזה התקבל בשוויון נפש. היום זה צבא אחר: יש הוראות, יש חוקים, יש כללים; ואם קיימת הטרדה, בשוליים, היא זוכה לפרסום רחב בתקשורת ולטיפול נחרץ כדי לשרש אותה. הגישה הזו בהחלט יכולה לעודד יותר בנות להתגייס לצה"ל."

- ומה באשר לבנים החרדים - האם ההבדל הגדול שקיים גם אצלם לעומת החברה החילונית או הדתית-לאומית מצדיק השתמטות משירות צבאי, בבחינת תורתם אומנותם?

"אתה שואל ברמת העיקרון, האם צריך לגייס בחורי ישיבה, ואני טוען כי תהליכים שהביאו לכך שרבים כל כך לא מתגייסים, לא מתפתחים בגלל עקרונות. הרי אדם לא קובע היכן ייוולד ולכן אם אתה גבר שנולד בחברה החרדית, כבר נקבע לך מראש המסלול בו תחיה: איך תגדל, איפה תגור, מה תלמד, מה יהיו אורחות חייך, מה תהיה ראיית העולם שלך, מה יהיו ערכיך, תרבותך, גישתך וכו'."

- האם המדינה יכולה להרשות לעצמה התבדלות בשיעורים כה גבוהים? מעין עיירה אוטונומית בתוך מדינה?

"זו בכלל לא עיירה. החרדים מהווים כיום כעשרה אחוזים מהאוכלוסייה ותוך שנים ספורות יגיעו לעשרים אחוזים - וזה מעורר שאלות עמוקות, הרבה יותר משירות צבאי כן או לא. יש דאגה עצומה בקרב הציבור הישראלי, שברור לו כי בעתיד הלא רחוק, לא יוכל לשאת מבחינה כלכלית אוכלוסייה זו - דבר המעמיד בסימן שאלה את המפעל הגדול שנקרא מדינת ישראל. זה הרבה יותר גדול מאמירה: 'אני פריי, ממלא את כל חובותיי, משרת בצבא, משלם מיסים, והוא אוכל על חשבוני'."

אני בספק גדול אם ניתן לעשות פעולה גורפת לשינוי המצב. לא נראה כי בעתיד הנראה לעין שיעור אוכלוסיית הלומדים בקרב החרדים יפחת, וחלקם של העובדים יגדל, כי האידאל של החברה הזו הוא היבדלות ולימודים. אבל, אפשר לפחות לנסות לשמור על היחס הזה, וכבר נעשות פעולות לעידוד יציאת חרדים לעבודה. לדעתי, יש אפשרות להגדיל את מעורבות הגברים החרדים בכלכלה המקומית - ואנחנו לומדים עכשיו איך לעשות זאת.

לגבי השירות הצבאי, השאלה שצריכה להישאל בכנות היא האם חרדי שישא בנטל יוכל להמשיך להיקרא חרדי? או במילים אחרות - בוא נהפוך את החרדי לחילוני. התשובה ברורה - זה לא ניתן. כי כדי שחרדי יישאר חרדי ויישא עם החילוני בנטל, צריך לשנות את פני הצבא, את האופי של הצבא, את התרבות הרווחת בצבא - וליצור מבנה חברתי ותרבותי אחר בצה"ל. בכנות, האם אנחנו מוכנים לכך? האם אנחנו מסוגלים לעשות זאת?"

- אז זה מקרה אבוד?

"לא, אבל מדובר בתהליכים מאוד ארוכים ומורכבים. יש חרדים שמתגייסים לצבא, בטפטוף אמנם, אבל בצה"ל בהחלט יש אוכלוסייה כזו - והצבא משתנה עבורם במקומות בהם הוא יכול לעשות זאת.

קרו דברים כאלה בעבר: בתחילת דרכו של צה"ל נהגו כל החיילים להתפלל בנוסח האחיד, של האר"י, נוסח אשכנזי. לאט לאט החלו חיילים שבאו מעדות המזרח להרגיש מספיק בטוחים כדי להביא עימם לצבא סידור מבית אבא, עם נוסח אחר, ספרדי, ולהתפלל איתו. הרבנות הצבאית התרצתה ואמרה - גם וגם. החיילים הם שקובעים את האופי התרבותי של הצבא."

- מה הרגשת כשצווערים בקורס קצינים עזבו בעת הופעת זמרת?

"זה לא היה בתקופתי ואני כמוהו נגד. תמיד בעת אירוע תרבותי - גם בזמן שניתנו הרצאות לחיילים על-ידי רבנים, אף אחד לא זז מהכיסא כשזמרת

גם הפוך. דוגמא לכך הוא ח"כ אל"ם רן כהן, איש שמאל מובהק, אשר יצא בפומבי נגד הכיבוש, נגד מלחמת לבנון, ובכל זאת שירת נאמנה בכל תפקידיו - בשטחים ובלבנון - למרות אמונתו ועקרונותיו."

- קיימת מגמה בצה"ל, במסגרתה את מקום הקיבוצניקים שהובילו את הצבא, בעיקר כלוחמים ומפקדים, תופסים עתה יותר חיילים דתיים. מה דעתך? "וכשהמפקדים שלי, ברובם, היו קיבוצניקים, האם הם היו פחות 'דתיים' מבחינתי אין הבדל בין הלהט, המחויבות, האידאולוגיה והערכיות שלהם לבין אלה של המפקדים הדתיים. מדובר בתהליכים שהתרחשו בחברה הישראלית, שנבעו מחינוך מסוים, משינויים בהשקפת עולם, מרצון לתת - ולא משום שעמד מישורו והטיפף לכיבוש' צה"ל על-ידי דתיים.

אני בכלל לא בטוח שבעוד עשרים שנה המצב הקיים יימשך - כי כאמור מדובר בתהליכים שלא ניתן לחזות עכשיו. אגב, אפשר לראות במחאה הציבורית שאנו עדים לה היום, גם כן סוג של תחילת תהליך - חיובי כשלעצמו - בו אנשים, בעיקר צעירים, שנקעה נפשם מהמצב הקיים, לא אומרים 'בוא נקנה כרטיס לכיוון אחד לנו יורק או לסידני', אלא 'אנחנו רוצים להישאר פה ולעשות את המדינה טובה יותר'. כל קבוצה שמרגישה שלא נוח לה במצב מסוים - תקום ותעשה מעשה היכן שהיא מרגישה שצריך לעשות זאת: בחברה, בחינוך, בצבא, בכלכלה וכו'."

- מה אתה מציע לצה"ל לעשות כדי לטפל בתופעת סירוב פקודה על רקע אידאולוגי?

"יש להוקיע סירוב פקודה על רקע אידאולוגי ולא משנה אם זו אידאולוגיה משמאל או מימין. אדם המחנך לסרבנות או מנסה לעודד אותה או להצדיק אותה, ובכך קורא לאחרים בעצם ללכת אחריו - זו המרדה ויש לטפל בה ככזו במסגרת החוק."

- במשך השנים גדל מספרן של הבנות "המצהירות" ומספר המתגייסות לצה"ל הולך ופוחת. כיצד אתה רואה תופעה זו?

"למרות שלא ניתן לתת תשובה חד-משמעית וכוללת, המבחן בסופו של דבר צריך להיות הרקע התרבותי-חברתי של אותה נערה, וחשיפתה לאורחות חיים שונות מאלה שהיתה מורגלת בהן. יש קבוצות דתיות שמחנכות את ילדיהן לכך שאין בעיה להיחשף למתרחש בעולם - ולכן הן מאוד מחוברות להוויה החברתית והתרבותית בארץ ובעולם. אין להן בעיה להרשות לילדיהן ללכת לאוניברסיטה, ללמוד מקצוע שיבחרו, לנסוע לחו"ל, להיחשף לאינטרנט וכו'. לכן, אין בשירות הצבאי דבר שיכול להיות מעבר לחשיפה הזו, ולפיכך אין סיבה שבנות מבתי כאלה לא ישרתו בצבא. יותר מכך: כיום יותר מאי פעם משרתות בנות דתיות רבות בצה"ל, והן חשות כי דווקא בעשותן כך הן מתחזקות. חלקן אף עושות קודם שנת שירות, המכשירה אותן להתגייס לצה"ל ובכך גדולה עוד יותר תרומתן.

לעומתן, יש בנות מהקהילה החרדית שגדלו בחברה חד-מינית, שלמדו במוסדות לבנות בלבד, שההפרדה היא חלק בלתי נפרד מחייהן, שאינן נחשפות לתקשורת. אי אפשר לשלוף אותן מההוויה הזו וביום אחד להעבירן לחברה דו-מינית. כך חונכו, כך גדלו והן לא מכירות דבר אחר. ההבדל בין לבין החברה החילונית, ואפילו הדתית לאומית, הוא כה גדול, עד כי אין מה לעשות מלבד לכבד את השוני התרבותי הזה.

בעניין שירות בנות בכלל, ובנות דתיות בפרט, אוסיף דבר חיובי ביותר שהתרחש בצה"ל בשני העשורים האחרונים: הרגישות, שימת הדגש והעדר הפשרות בכל הקשור לתופעת הטרדת חיילות - מילולית או פיזית. אני שירתי בצבא שהטרדת חיילות מילולית, על רקע מיני, היתה חלק

"לפתחה של הממשלה עומדות כל יום החלטות שעניינן חיי אדם - להגדיל או לא להגדיל את סל התרופות זה חיי אדם, השקעה בכבישים ובתשתיות זה חיי אדם, טיפול בפליטות ובמזהמים זה חיי אדם. האם תמיד מתקבלות החלטות נכונות? האם ניתן לקבל החלטות נכונות?"

פינוי גוש קטיף (צילום: מארק נוימן לע"מ)

חיי אדם. האם תמיד מתקבלות החלטות נכונות? האם ניתן לקבל החלטות נכונות? האם סדרי העדיפויות נכונים?"

- מה אתה חושב על תפקידם של פורשי צה"ל, חברי "צוות", בחברה הישראלית? האם בתום השירות הצבאי הממושך הם סיימו את מחויבותם כלפי החברה?

"לא ניתן לקבוע כללים בעניין זה. זכותו של כל אדם, לאחר שפשט את מדיו, לקבוע את מידת תרומתו ומעורבותו בחברה. אולם, סביר להניח שאנשים אשר פיעמה בהם תחושת שליחות בעת שירותם הצבאי ושחונכו לתת, ממשיכים לתרום לחברה גם במערכות האזרחיות - הגם שהן שונות במהותן. בצבא אתה תורם במסגרת קולקטיב, ובאזרחות התרומה אינדיבידואלית - ואינני מדבר על אלה שהשתחררו והצטרפו למערכות ממלכתיות למשל, הוראה בבית ספר במסגרת משרד החינוך או לתעשיות ביטחוניות תוך ניצול ידע שרכשו בצה"ל. אני מאמין כי מי שרוצה לתת מעצמו ומוצא לאחר תום שירותו הצבאי הזדמנות להמשיך לעשות זאת - חש סיפוק אישי רב ומיצוי אמיתי של יכולותיו".

שרה, כולל אותם רבנים. אפילו רבנים בתקופתי, שהפכו מנהיגים ביהדות החרדית, לא יצאו מהחדר והתמודדו בעצמם עם הסוגיה הזו, אולי השפילו מבט, אך לא יצאו בהפגנתיות מהאולם.

לצער, יש התפתחות ואולי אפילו אובססיה של עיסוק בנשים במסווה של צניעות, וזה תופס קהילות שלמות. מדובר בקהילות בהן יש הפרדה מוחלטת בין נשים לגברים ולצער זה חלחל לקהילות אחרות ואחר כך גם לצבא. זה הגיע לכדי כך, שגם אם רבנים יגידו לתלמידיהם כי זה מיותר, הם יבחרו על דעתם לצאת בזמן הופעת זמרת".

- קשה בימים אלה שלא להתייחס למה שקרוי "עסקת שליט" שעמדה בראש סדר היום הציבורי, במיוחד לאחר קביעת ה"תשלום" וביצוע ה"עסקה". המשפט שחזר שוב ושוב היה מצוות פדיון שבויים.

"אכן, ערך פדיון שבויים, הנובע ממצווה חשובה בתרי"ג מצוות - 'צדקה' - הוא חשוב עד כדי כך שמותר להפחית תמיכה בעניים ובכסף הזה לפדות שבויים. 'פיקוח נפש' הוא אפילו יותר מצדקה, כי הצלת חיים היא ערך עליון.

ועדיין, בקיום מצוות פדיון שבויים קיימות שתי מגבלות: האחת, אין פודים את השבוי יותר מכפי דמיו, כלומר לא משלמים כל מחיר, ובעניין זה אזכיר את אחד מאבות אבותיי, רבי מאיר בן ברוך (המהר"מ מרוטנברג), אשר אסר על הקהילה לפדות אותו יותר מכפי 'שווי' ונמק בכלא משום כך עד שמת. הסיבה לכך פשוטה - תוותר פעם אחת, הסחיטה רק תלך ותגדל בעתיד. השנייה, אין מבריחין את השבוי, כלומר, אסור לנסות להציל אותו משבוי, כי אם יעשו כך, השוברים, בפעם הבאה שישבו אדם, יסתירו אותו אפילו במעבה האדמה, ישמרו עליו מאוד ויקשו על חייו.

ולמרות זאת, היו מקרים רבים בהם שילמו 'יותר מכפי דמיו' וגם 'הבריחו'. לגבי החלטת הממשלה בסוגיה של שחרור שליט תמורת רבי מרצחים, היתה בעייתיות בעיוות ערך שלטון החוק.

היו נסיבות, שחלקן פורסמו בציבור, על התהליכים הגלובליים, 'האביב הערבי' והשינויים במצרים, המו"מ המדיני שעוד יעמוד למבחן, חופש פעולה באיראן ועוד התרחשויות פוליטיות שהביאו את הממשלה להחליט מה שהחליטה. כבר אמרו פעם שפוליטיקה היא אמנות האפשרי, ולעיתים מתקבלות החלטות שנראות בעייתיות על פניהן, אולם מאחוריהן ניצבים שיקולים שונים ועלומים. לפתחה של הממשלה עומדות כל יום החלטות שעניינן חיי אדם - להגדיל או לא להגדיל את סל התרופות זה חיי אדם, השקעה בכבישים ובתשתיות זה חיי אדם, טיפול בפליטות ומזהמים זה

הסביבה (1998-1995).

פרופ' רוטנברג הוא מרצה-אורח באוניברסיטאות ברחבי העולם; משתתף קבוע בשיח בין-דתי לקידום השלום ולשמירה על הסביבה; מלמד תורה בתוכניות להכשרת רבנים, בשיבות ובכוללים. חבר הועדה האקדמית של מכון ירושלים לחקר ישראל.

פרסם עשרות מאמרים ומחקרים בפילוסופיה, חינוך, הלכה ומחשבת ישראל ושימש עורך ומו"ל של מספר כתבי-עת בישראל ובארה"ב. כתב וערך 12 ספרים, ביניהם:

אחדות מתוך שונות - ליבה חינוכית משותפת לכל ילדי ישראל (יחד עם ליבת אבישי) - ייצא לאור בקרוב.

רב בעולם החדש - עיונים בהשפעתו של הרב י.ד. סולובייצ'יק על חינוך, על תרבות ועל מחשבה יהודית (עם אבינועם רוזנק) הוצאת מאגנס ומכון ון ליר בירושלים, 2011.

Wisdom of Love: Man, Woman & God in Jewish Canonical Literature, Academic Studies Press, Boston, 2009.

אילת אהבים - עיונים בחכמת האהבה, ידיעות אחרונות, 2004. הרב נפתלי רוטנברג הוא חתן פרס ליבה לקידום סובלנות דתית בישראל לשנת תשע"א.

הרב פרופ' נפתלי רוטנברג הוא עמית-מחקר בכיר במכון ון ליר בירושלים (מ-1994) בו הוא משמש יו"ר תחום תרבות וזהות יהודית ועורך זהויות - כתב עת לתרבות וזהות יהודית. הרב רוטנברג הוא רב היישוב הר אדר. למד בשיבת הגלב בתנ"כ ובשיבת קמניץ בירושלים, הוסמך לרבנות על-ידי גדולי הרבנים ואבות בתי הדין וע"י הרבנות הראשית לישראל. בוגר המכללה לפיקוד ומטה של צה"ל. בוגר במחשבת ישראל ובפילוסופיה ומוסמך בפילוסופיה באוניברסיטה העברית בירושלים. בעל תואר דוקטור לפילוסופיה של המדעים מאוניברסיטת רטגרס, ארה"ב.

שימש כרב הראשי של פרו (1973-1977); רב ביה"ס לקצינים ויחידות מובחרות בצה"ל (1977-1985); מפקד מרכז חינוך ירושלים (1985-1989) (השתחרר בדרגת סא"ל); מנהל המחלקה לחינוך תורני של ההסתדרות הציונית בצפון אמריקה (1989-1993).

בין השאר שימש: חוקר-אורח בביה"ס למדע הדתות באוניברסיטה של שיקגו; פרופסור-חבר למדעי היהדות בטורו קולג' (1996-2005); עמית-מחקר בפריקט תרבות-סביבה של אוניברסיטת קולומביה בניו יורק; חבר הועדה האקדמית לקולוקוויים הבינ"ל על תרבות של שלום (2000-2003); חבר הוועדה הבינ"ל לדת, מדע ואיכות

אלוף שמואל טנקוס, מפקד חיל הים 1954-1960: ואז בן גוריון אמר לי: יהיו לך גם משחתות וגם צוללות...

"אני איש הוראה, תמיד ראיתי חובה לחנך את הדור הצעיר לערכים, לאהבת הארץ, לציונות וכמובן לאהבת הים וצה"ל". כך אומר שמואל טנקוס, מפקד חיל הים לשעבר - זקן אלופי צה"ל. בפגישה עימו ביום הולדתו ה-97 הוא מספר על השנים הראשונות של חיל הים, פעילותו במבצע סיני ולכידת המשחתת המצרית אברהים אל-אוול וגם על היענותו של ראש הממשלה דוד בן גוריון לבקשותיו בעניין הצטיידות חיל הים לאחר שנענה בסירוב על-ידי הרמטכ"ל משה דיין

מאת: אוהד יעקב

ההעפלה, פעילי עלייה ב' ואנשי הפל"ם, אשר גיבשו את הגרעין הראשון. אליהם הצטרפו חניכי האגודות הימיות, משוחררי הצי הבריטי ואנשי צי הסוחר וכן מתנדבים מחו"ל.

אבל, תוך זמן קצר היו לחיל משימות רבות נוספות: "המטה הכללי של צה"ל

"נוכח" התגברות כוחותיו של האויב, אסור לנו לשכוח: אנחנו לא נוכל לעולם להתחרות באויב במספר כלי השיט ואולי גם בסוגי הציוד. לפנינו נותרה רק דרך אחת להתגבר על הסכנה: לנצל את היתרון היחידי שיש לנו לגבי האויב - יתרון כוח האדם הלוחם. את כושר ההתגוננות שלנו עלינו להשתית על לוחמים חדורי רוח קרב ונכונות להקרבה, אשר יהיו מסוגלים להפעיל ולתחזק ביעילות מקסימלית את הציוד אשר יופקד בידיהם. עלינו להקים כוח, שאף כי יהא קטן במספרו בהשוואה עם כוחות האויב, יהא מודרני ומשוכלל ורמת הפעלתו גבוהה ביותר. עלינו לשאוף לכך, כי תוצאות כל התנגשות אפשרית עם האויב תהיה לא ביטוי של התמודדות כמותית, אלא של העזה וכושר תפעול, יוזמה ואחזקה תקינה, נכונות נפשית ורמה טכנית ראויה לשמה". דברים אלה כתב אלוף שמואל (שמוליק) טנקוס, במלאות עשור למדינת ישראל, עת שימש כמפקד חיל הים (בין השנים 1945-1960), אשר עלילותיו במסגרת הפל"ם, בהעפלה, בהקמת חיל הים בבית הספר הימי וגם כמנהל מל"ח צפון הראשון היו יכולות למלא דפים רבים.

בתמונה הגדולה: שמואל טנקוס, מפקד חיל הים, בטקס סיום קורס חובלים (1955) צילום: לע"מ. מימין: טנקוס עם אברהם (צ'טה) בוצר (אלוף) ביום הולדתו ה-97

"לפנינו נותרה רק דרך אחת להתגבר על הסכנה: לנצל את היתרון היחידי שיש לנו לגבי האויב - יתרון כוח האדם הלוחם. את כושר ההתגוננות שלנו עלינו להשתית על לוחמים חדורי רוח קרב ונכונות להקרבה, אשר יהיו מסוגלים להפעיל ולתחזק ציוד ביעילות מקסימלית"

הטיל על חיל הים באותם הימים לא רק להבטיח מעבר כלי שיט מסחריים בנתיבי הימים, אלא גם הפגזת חופי האויב, פשיטות, ביצוע משימות חבלה בעורף האויב וכדומה", נזכר טנקוס.

אין ספק, כי גולת הכותרת של מבצעי חיל הים בימי מלחמת הקוממיות הייתה טיבוע אוניית הדגל של הצי המצרי "אמיר פארוק" ושולת המוקשים ששייטה לצדה. "היתה זו מהלומה מוחצת לרצון הלחימה של האויב המצרי",

כשהוא נשאל היום, בדיוק ביום הולדתו ה-97 (מועד עריכת הראיון), כיצד היה מגדיר את עצמו, הוא עונה בפשטות - איש חינוך. "אני איש הוראה, תמיד ראיתי חובה לחנך את הדור הצעיר לערכים, לאהבת הארץ, לציונות, לאהבת המדינה וכמובן לאהבת הים וצה"ל. הייתי מורה עוד לפני הצבא, הייתי מנחה בקורס הראשון לקציני ים ב-1945 להכשרת ימאים לפקד על ספינות מעפילים, המשכתי להיות מורה בזמן השירות הצבאי בבית הספר הימי והייתי המפקד של קורס חובלים הראשון של חיל הים. רוב מפקדי חיל הים לדורותיהם היו חניכים שלי".

על הקמת חיל הים, לה היה שותף בעיצומם של קרבות מלחמת השחרור, כתב טנקוס: "נוכח איומי הצי המצרי להטביע כל אונייה שתעז להגיע אל חופיה של מדינת ישראל - נתקבץ קומץ קטן של לוחמים שהקדישו חייהם לים, והציבו לעצמם מטרה שנראתה באותה שעה בלתי אפשרית: להקים חיל לוחם, אשר יבטיח את אורחות הימים. היו אלה ותיקי תנועת

"לגבי השתמטות, זה מצב שלא ייתכן. זו חובה ומי שאינו ממלא חובות - מן הראוי שלא יהיו לו גם זכויות. סירוב פקודה זה הכי גרוע שיכול להיות. על מה אנחנו מדברים? זה הרי צבא! צריך להעמיד אנשים כאלה במקומם"

אלה משחתות של חיל הים". במלחמת סיני עסק חיל הים, לדברי טנקוס, בעיקר בהגנה על גבולות הארץ, אך יצא עם שלל כבד. "הכוחות הימיים הבריטיים והצרפתיים יצרו מעין חיץ בין אוניות חיל הים ובין כוחות הים של האויב המצרי. המקרה הבודד בו עברה אוניית האויב 'אברהים אל-אוול' את החיץ הזה ובאה להפגז את חופינו, איפשר לנו להיכנס לקרב, לתפוס את המשחתת ולצרפה לשתי המשחתות שכבר היו לנו".

באותה תקופה, מילא חיל הים תפקיד נכבד בהבטחת חופשי הישראלים במפרץ אילת. לאחר שכוחות צה"ל השלימו את כיבוש חצי האי סיני ונכנסו לשארם א-שייך, הפליגו שתי פריגטות של החיל מסביב ליבשת אפריקה, דרך של עשרות אלפי קילומטרים, והגיעו לבסיס הימי באילת. באותו זמן

אומר טנקוס. "מאז אותה פעולה הסתגר צי המלחמה של מצרים בנמלי ויכולנו לבצע את המשימות שהוטלו עלינו באין מפריע".

ביוני 1954 מונה טנקוס למפקד חיל הים והיה לו ברור כי ללא הצטיידות מתאימה לא יוכל החיל לעמוד במשימותיו. "פניתי אז לרמטכ"ל משה דיין וביקשתי תקציב לחיל לרכישת משחתות וצוללות", נזכר טנקוס. "התשובה היתה, לא רק שלא ניתן תקציב חדש, אלא גם נקצץ את התקציב הקיים".

טנקוס, שראה את האיומים על מדינת ישראל מצד ציים הולכים ומתעצמים של מדינות ערב - ובעיקר מצרים - פנה לראש המשלה ושר הביטחון דוד בן גוריון והעלה בפניו את העניין. תשובתו של בן גוריון היתה נחרצת: "יהיו לך גם משחתות וגם צוללות".

ואכן, מפנה דרמטי בכוחו של חיל הים היה רכישת המשחתות "יפו" ו"אילת", כשנה לפני מבצע סיני. אבל, מסתבר כי רכישה זו לוותה בלא מעט קשיים. טנקוס: "שתי משחתות הוחזקו על-ידי הצי הבריטי במשך שנים במצב דומם, ומצבן בעת הרכישה לא היה תקין. חלק מהציוד נתישן והיה צורך להחליפו. בנוסף, לא היו צוותים לאיוש אוניות מסוג זה, והיה

1953: צילום משותף של פורום מטכ"ל עם ראש הממשלה ושר הביטחון דוד בן גוריון. עומד, שלישי מימין במדים לבנים, שמואל טנקוס (צילום: לע"מ)

הועברו לאילת בדרך היבשה גם מספר כלי שיט קלים נוספים. "בגיבוש כוח ימי במפרץ אילת הפכה זכותה של ישראל לקיים שיט חופשי בנתיב ימי זה לעובדה", אומר טנקוס.

הגם ששתי המשחתות - יחד עם האביבירה אל אוואל - כבר היוו כוח חשוב, טנקוס לא ויתר על רכישת צוללות לחיל הים ובסוף שנות ה-50 אכן נרכשו שתי צוללות דיזל מסוג S-73. על חשיבות הצוללות אז והיום אומר טנקוס: "צוללת יכולה לעשות מה ששום אניית קרב לא יכולה. צוללת היא חוד החנית של כל צי מלחמה ולכן עמלתי רבות כדי שיהיו לחיל גם צוללות. גם איתן היה הכוח שלנו נחות לעומת האויבים, בעיקר מצרים, אבל האמנתי באנשים, ביוזמה, באימונים ובהכשרות. עד היום אני חושב שככל שנדריך, נכשיר ונאמן יותר את אנשי החיל, כך יתפקדו טוב יותר בפעילות קרבית, יהיה הציוד שברשותם אשר יהיה".

לאחר שחרורו המשיך טנקוס בעשייה, בעיקר בבית הספר הימי וכמפקד

צורך להכשירם לתפקידיהם".

ואכן, לאחר שנחתמה העסקה, הוכנסו המשחתות למספנות באנגליה לשיפוץ ולבדק יסודיים. במקביל לכך, נשלחו עשרות רבות של קצינים וחיילים לאנגליה, לסייע בעבודות השיפוץ ולהכשיר עצמם לקראת המשימות אשר יוטלו עליהם בעתיד.

וכך כתב אז טנקוס: "צלה של עסקת הנשק הצ'כית-מצרית הוטל על היישוב וסכנת המלחמה ריחפה באוויר. הנסיבות חייבו העברת המשחתות לבסיסן בארץ בהקדם האפשרי. אנשינו באנגליה עשו לילות כימים במאמץ להדביק את הזמן. הם עבדו ולמדו ללא ליאות. מאמציהם, כושר התפיסה, המהירות וההחלטיות בהן פתרו את הבעיות שנתעוררו תוך כדי עבודתם, עוררו התפעלות והערכה ובסופו של דבר נשא המאמץ פרי - העבודה הושלמה במועד שנקבע והאוניות הגיעו לארץ בזמן. ביום ה-20 ביוני 1956, חזו תושבי חיפה בכניסתן של שתי משחתות לנמל - הפעם היו

"זה טוב שיש עמותה שדואגת לזכויות של האנשים ששירתו הרבה שנים בצה"ל. הם שומרים על קשר עם האנשים ולרבים זה מאוד חשוב".

- אתה חוגג היום יום הולדת 97.

"כן, היתה לי זכות לשרת את המדינה ולחנך דורות של מפקדים. היתה לי זכות ליטול חלק בבנייה וביצירה של דברים חשובים - צה"ל ובמיוחד חיל הים. אבל אני מניח שכל אחד שהיו לו את הרקע, הידע והאפשרות, היה עושה בדיוק אותו דבר. אני לא רואה את עצמי כמי שעשה מי יודע מה...".

שמואל טנקוס נולד בשנת 1914 בשכונת נווה שלום ביפו ולמד בגמנסיה הרצליה בתל אביב.

בצעירותו היה פעיל בארגון הבאת עולים ואף הפליג בעצמו באוניות המעפילים. קוריוז הזכור לו מאותם ימים היה, כאשר נדרשו המעפילים לרדת מהאוניה בשבת - והם סירבו. לאחר שהודיע על כך למפקדו, קיבל ממנו פתק בכתב יד, בחתימת רב כביכול, המאשר ירידה לחוף בשבת. המעפילים אכן מילאו אחר מצוות הרב...

טנקוס הדריך קורסים ימיים מטעם ההגנה, הדריך ימאים במסגרת הפלמ"ח לימד נווטות חופית ואסטרונומיה - תחום בו הפך למומחה בעל שם. עם הקמת המדינה נטל חלק בהקמת חיל הים וביוני '54 מונה למפקדו. במשך השירות הצבאי המשיך טנקוס ללמד בבית הספר הימי בחיפה וכשהשתחרר מצה"ל הפך למנהל בית הספר עד שנת 1970 ואחר כך נבחר ליו"ר מועצת המנהלים של בית הספר והמשיך ללמד בו בהתנדבות.

בשנת 1970 נקרא להקים את מל"ח צפון והיה מנהלו במשך 13 שנים. הוא אלמן (אשתו יפה נפטרה ב-1992), אב לבת (רותי) ויש לו שלושה נכדים וארבעה נינים. זכה בפרס יגאל אלון, נושא בתואר "יקיר חיפה".

נא להכיר

1955: שמואל טנקוס סוקר מסדר כבוד של צוערים בדרכו לטקס החלפת מפקדים בחיל (צילום: לע"מ)

מל"ח צפון (ראה מסגרת). בתו רותי ונכדיו שירתו בחיל הים. "רותי היתה קצינת מבצעים בשייטת 13 ולקראת שחרורה שימשה קצינת קשר למשפחות ששת הצוללנים שנפלו בשבי במלחמת יום הכיפורים. עמית ועידן יצאו לקורס חובלים והסבו לי קורת רוח, גאווה והתרגשות. אני זוכר שכסבא הייתי לוקח אותם לבקר בספינות, כנראה הדבקתי אותם באהבה לחיל הים".

- ממרומי גילך, האם אתה ממשיך לעקוב אחר הנעשה כיום בחיל הים?
"אני יודע מה קורה... ואם לא, באים חברים לספר לי... (בעת הראיון עימו בא אליו לביקור מפקד חיל הים לשעבר אלוף אברהם בוצר, אשר פוקד את ביתו של שמואל באופן תדיר - א.י.).

- כשאתה רואה היום את תמונת הביטחון והסכנות הנשקפות לנו - האם אתה חושב שמצבנו קשה מזה שהיה בתקופתך?

"בזמני היה קשה יותר, כי כמעט לא עמד לרשותנו ציוד מתאים, וכשהיה זה היה ציוד מיושן. פשוט לא היה במה להתגונן. היום זה אחרת, האימונים גדולים - אבל גם היכולת של צה"ל גדולה".

1959: שמואל טנקוס (שני מימין) מארח בחיפה את הקברניט לואיג'י ויואלדי (במצע), מפקד אוניית צוערים של חיל הים האיטלקי (צילום: משה פרידן, לע"מ)

- איך אתה רואה את נושא ההשתמטות משירות צבאי, בעיקר של המגזר החרדי, ואת תופעת סירוב הפקודה בתוך צה"ל?

"לגבי השתמטות, זה מצב שלא ייתכן. זו חובה ומי שאינו ממלא חובות - מן הראוי שלא יהיו לו גם זכויות. סירוב פקודה זה הכי גרוע שיכול להיות. על מה אנחנו מדברים? זה הרי צבא! צריך להעמיד אנשים כאלה במקומם".

- מה הרגשת בעת שחרור גלעד שליט?
"כמו כל אחד, גם אני שמחתי על שחרורו. לגבי המחיר? הוא היה גבוה, אבל גם אם לא היו משחררים אותם - עדיין יש הרבה מאוד מחבלים שרוצים לפגוע, לזרוע הרס ולהרוג. לא בטוח כי מי שהיה אצלנו בכלא ושוחרר יחזור לחבל - אולי הוא למד לקח...".

- מה אתה חושב על תוכנית הגרעין האיראנית המבשילה לפי הדיווחים לכדי פצצה גרעינית?

"זה סוף העולם. פצצה גרעינית לאיראן זו סכנה גדולה מאוד, אבל לא רק לנו אלא גם לאחרים שלאיראן יש איתם חשבונות ארוכים".

- אתה בין ותיקי אנשי "צוות". במה, לדעתך, חשיבותו של הארגון?

היחס לנפגעים בישראל: הצבא מתקרב, החברה מתרחקת (המשך מעמוד 6)

שליט, חמש שנים בשבי חמאס, עורר ויכוח ציבורי קשה לגבי המחיר הנדרש על-ידי האויב - שחרור מחבלים-שפוטים עם "דם על הידיים". הנווט רון ארד הנעדר מאז 1986 נמצא במשך שנים בתודעת החברה הישראלית הרבה יותר מנעדרים של מלחמת העצמאות ומלחמת יום הכיפורים.

לסיכום, היחס של החברה הישראלית לנפגעים עבר תמורות רבות שעיקרן - חוסר השלמה עם "המחיר" שאנו נתבעים לשלם לטובת ביטחון המדינה, חללים, פצועים, שבויים ונעדרים.

נפגעי פעולות איבה ביום הזיכרון השנתי, ערב יום העצמאות, בטקס ממלכתי. מהלך זה היה כרוך בהתנגדות של ארגון "יד לבנים", אשר רצה לשמר ייחוד ביום זה רק לחללי צה"ל.

גם היחס לנכי צה"ל השתנה. הרוב המכריע של הנכים אינו עוד מפעילות מלחמתית, התפתח יחס שונה לנכים השונים. המאבק הציבורי של נכי צה"ל להטבות לווה בדיון על קביעת דירוג שונה לזכויות נכים מפעילות קרבת לבין האחרים.

במלחמות היו גם שבויים ונעדרים. המדינה השקיעה, ומשקיעה עד היום, מאמץ רב באיתור נעדרים והחזרת שבויים. המקרה של גלעד

הוארכה פוליסת הביטוח הרפואי לשבע שנים יותר כיסוי - עלות זהה

לאחר משא ומתן של חודשים ארוכים חתם ארגון "צוות" על חידוש פוליסת ביטוח הבריאות הקולקטיבית "בריאות בצוות" עם חברת הפניקס לשבע שנים נוספות. במסגרת ההסכם החדש, לא זו בלבד שהמחיר לא השתנה, אלא אף נוספו מספר סעיפים המעניקים שירותים רחבים מאלה שניתנו עד כה

מאת: דוד גרין

"לכולנו יש תחושת הקלה", אומרים אילן דולפין, יו"ר ועדת הבריאות ועמיר להב, מנהל הביטוח הרפואי של "צוות", שהיו חברים בצוות המו"מ שכלל גם את המנכ"ל דן נדיב, אהרון אופיר, רו"ח דוד כהן ועו"ד מורן מאיר. "היה חשוב לנו מאוד לשמור על הפוליסה הקיימת, המעניקה כיסויים רחבים ביותר ומשרתת את החברים ובני משפחותיהם בצורה אופטימלית ובמחיר הוגן. יש לנו ניסיון מצוין בעבודה עם חברת הפניקס ומוקד השירות של מדנס, שהרי אם לא היה כך - לא היינו מחדשים עימה את הפוליסה.

- חברת הביטוח לא מפסידה מההסכם הזה...

"אוי לנו אם חברת הביטוח תפסיד - זה יהיה גם ההפסד שלנו. אנו חיים עדיין בצל הגירעון האדיר שצברה חברת מגדל שהיתה המבטחת הראשונה שלנו בין שנת 2000 ל-2004 - וחלילה לנו להימצא שוב במצב הזה. אבל מאז הועברה הפוליסה לחברת הפניקס, דרך סוכנות ומוקד השירות של מדנס, אנו נמצאים במעקב, כמעט ברמה היומית, אחרי ההוצאות וההכנסות, כשותפים לכל דבר בפוליסה. כל חריגה שעלולה להכניס אותנו לגירעון מטופלת מיידית. מבחינתנו כל הספרים פתוחים, אין הכנסות או הוצאות נסתרות, אנו מקבלים באופן סדיר דוחות רבעוניים - וכל אלה מאפשרים לנו להימצא כל העת עם היד על הדופק.

- וכבר קרה שהמספרים לא הסתדרו?

"כן. ב-2006 ראינו מגמה בה ההוצאות עולות על ההכנסות. הכי קל היה להעלות את הפרמיה כדי לאזן את הפוליסה. אבל חשבנו על פתרונות אחרים, והמהותי שבהם היה לגרום לחברים להשתמש בביטוחים המשלימים בקופות החולים (טופס 17) עבור טיפולים שונים. זאת כמובן כשהם אינם נעשים ברמה פחותה מזו שהיו מקבלים במסגרת הפוליסה. וכך, מצד אחד המבוטח ממשיך לקבל טיפול הולם, ומצד שני הפוליסה נשארת מאוזנת - כלומר אין צורך להעלות לחבר את הפרמיה. למעשה, מיסדנו זה מכבר את הנושא והיום ברור לכל מבוטח מה עליו לעשות בטרם הוא מממש את זכאותו לשירותים רפואיים. אנחנו כאן, כמו גם מוקד השירות, כדי להנחות את החברים כיצד לפעול בכל מקרה ספציפי.

- זה מקובל על קופות החולים?

"כמובן שהן היו מעדיפות שהכיסוי ינתן על-ידי חברת הביטוח ולא על-ידן, אבל זה חלק מהמשחק. גם הן מנסות להפחית עלויות על חשבון חברות הביטוח. בסופו של דבר, מה שחשוב הוא, שבין אם מדובר במימוש הביטוח דרך קופת החולים ובין אם דרך חברת הביטוח - עבור החבר הדבר 'שקוף' והוא זוכה לטיפול זהה".

- והחברים קיבלו זאת?

"במשך הזמן רוב החברים הפנימו זאת והבינו את הצורך לפעול באופן כזה. הם עושים זאת הן כי ברור להם שאינם נפגעים מכך, והן כי בכך הם ממצים את יכולתם לשמור על הפוליסה באותה רמת מחיר. ואכן, סקר שביעות רצון בנושא הביטוח הרפואי שנערך בצוות' לא מכבר, מצביע על רמת שביעות רצון גבוהה של החברים.

אם אסכם את שאלותיך האחרונות, יכולתנו לשמור על הפוליסה במחיר הקיים נבעה משלוש סיבות: האחת, הפעלת הביטוחים המשלימים דרך קופות החולים; השנייה, הגילוי הנאות בדמות ספרים פתוחים ומעקב צמוד שלנו אחר הדיווחים והמאזנים של חברת הביטוח; והשלישית, יחסי אמון עמוקים שנבנו עם חברת הביטוח ועם מוקד מדנס, שהביאו לשותפות אמיתית ולאינטרסים זהים: טוב לנו - טוב לחברת הביטוח; טוב לחברת הביטוח - טוב לנו".

- ציינתם בתחילת דבריכם כי לא רק שנשמרה הפוליסה - היא אף שופרה.

"בהחלט. אתן לך כמה דוגמאות: העלינו את מספר טיפולי בריאות משלימה ל-16 במקום 12; הגדלנו משמעותית את סכומי ההשתתפות בעת רכישת אביזרים רפואיים; אפשרנו קבלת טיפולי פיזיותרפיה לא רק אחרי ניתוח ועוד. ההחלטה על שיפורים אלה נבעה ממעקב מתמשך אחר צרכי המבוטחים ומרצון להימצא בדיוק היכן שצריכים אותנו. כך נעשה גם בעתיד".

- התקדמות הרפואה בכלל והטכנולוגיה בפרט, גורמת לגידול חד בשיעור ההוצאות בסעיף בריאות. לדבריך, גם זה לא השפיע על הפרמיה וגם לא העלייה בתוחלת החיים.

"זה בהחלט נכון. המבוטחים אכן נהנים מכל פיתוח חדשני בתחום הרפואי שעשוי להועיל להם. למה זה לא מתבטא בפרמיה? מכל הסיבות אותן ציינתי כבר קודם. עם זאת, צריך לזכור כי התרחשה גם הפחתת עלויות

מנכ"ל "צוות" דן נדיב: הארכת הפוליסה - הישג חשוב המעניק ביטחון אישי ושקט נפשי לתקופה ארוכה

"הארכת הסכם הביטוח הרפואי עם הפניקס היא ללא ספק הישג יוצא מן הכלל, ואני מודה ליו"ר ועדת בריאות, אילן דולפין, לחברי צוות המו"מ ר"ח דוד כהן, עו"ד מורן מאירי, דירקטור ב'חבר' וחבר הנהלת 'צוות' אהרון אופיר וכמובן למנהל הביטוח הרפואי עמיר להב, על הנחישות והמקצועיות שהפגינו במהלך המו"מ", אומר מנכ"ל "צוות" דן נדיב.

"ההסכם שנחתם לשבע שנים, ללא העלאת הפרמיה, יקנה לחברים לא רק פוליסת ביטוח מצוינת - אלא שקט נפשי לתקופה ארוכה. אם הייתי צריך למנות את הישגי הנהלת 'צוות' בקדנציה הנוכחית, הסכם זה הוא ללא ספק אחד החשובים שבהם.

ברכותיי לחברת הפניקס הממשיכה לבטח את 'צוות' ולמוקד מדנס שימשיך להפעיל את המוקד הרפואי של 'צוות'. כמו כן, אני מברך שני גופים אלה אשר זכו גם במכרז 'חבר' החדש ומאחל להם הצלחה רבה ומתן שירות ברמה ובאיכות כפי שאנו מכירים ב'צוות'".

בקונסטלציה כזו או אחרת, נצליח לשמר את המצב הקיים".

- ו"חבר" יצאה למכרז עצמאי

"בהחלט, ואני שמח שגם הם בחרו בפניקס ובמוקד של מדנס, כי יש בכך משום אישור נוסף שאנו בחרנו נכון. עם זאת, אני מאמין שנוכל להציע לפרשי צה"ל - הגם שיהיה להם את ביטוח משרתי הקבע - לעבור לביטוח הרפואי ב'צוות' ובכך נצליח להציע את הפוליסה. כמובן שנצטרך להציע הצעה אטרקטיבית שיהיה בה כדי להניע אותם להצטרפות אלינו. אבל, עוד מוקדם לעסוק בכך - הפוליסה של 'חבר' רק יצאה לדרך..."

- אילו עוד אתגרים עומדים בפני אנשי הביטוח הרפואי ב'צוות'?

"האתגר החשוב והגדול לא השתנה: לשמר את הקיים, שזה אומר מתן שירות מיטבי ומקיף לחברים, תוך שמירה על אותה רמת מחיר. מול האתגר השני נעמוד בתוך שנה - הארכת החלק הסיעודי בפוליסה. האתגר השלישי - לצרף עוד ועוד חברים חדשים מקרב המשתחררים משירות קבע המצטרפים ל'צוות'".

בתחום הרפואי, למשל: יותר צינתורים ופחות ניתוחי לב, יותר פרוצדורות אנדוסקופיות החוסכות אף הן ביצוע טיפולים פולשניים; שיפורים ב'סל הבריאות' הממשלתי, כלומר יותר תרופות ששילמנו עליהן בעבר נמצאות כיום במסגרת הסל ועוד.

מעבר לכך, יש לא מעט הוצאות רפואיות מיותרות העוללות אף להזיק. העובדה שעומד לרשותנו המוקד המקצועי של מדנס, מאפשרת להתייחס לכל מקרה לגופו ולטפל בבעיה בדיוק כמו שצריך - לא פחות אבל גם לא יותר, כי זה לעיתים מיותר ואף מזיק. וכאשר במוקד יש את מיטב אנשי המקצוע אשר יכולים להתייחס באופן שקול ואחראי לפנייה - ההתאמה בין הצורך לבין הטיפול יכולה לחסוך רבות".

- במסגרת ההסכם שנחתם לשבע שנים, המחיר אינו משתנה ממה שהיה קודם לכן. מי ערב לכך שבעתיד לא יבוצעו תיקונים במחיר כלפי מעלה?

"אף אחד לא יכול להיות ערב לכך, אבל הניסיון שצברנו, מערכת היחסים שהתפתחה עם חברת הביטוח, המעקב הצמוד שלנו והבטחת איזון הפוליסה תוך ביצוע שינויים 'תוך כדי תנועה' (כפי שעשינו בעניין הביטוחים המשלימים) - יביאו להערכתי לשימור המצב הקיים גם בשנים הבאות".

- תוחלת החיים העולה מחייבת הזרמת "דם צעיר" לפוליסה. מה "צוות" עושה בעניין?

"נושא 'הצערות הפוליסה' הינו יעד מרכזי עבורנו ומה טבעי יותר היה מלעשות זאת יד ביד עם 'חבר' לגבי משרתי הקבע שיהיו בעתיד חברי 'צוות' ובני משפחותיהם. במשך חמש שנים עמלנו עם 'חבר' לגיבוש פוליסה חדשה משותפת לאנשי הקבע, אשר תימשך לאחר השחרור במסגרת 'צוות'. למרות שמדובר בנושא מאוד מורכב, הגענו להסכמות ואף נבחרו חברת הביטוח ומוקד השירות. אלא שאז טרף את הקלפים הממונה על הביטוח באוצר, שהודיע כי בכוונתנו לערוך רפורמה בהסדר הביטוחים הסיעודיים הקולקטיביים במשק (למעט אלה המתבצעים על-ידי קופות החולים). בתוך כך הודיע כי הוא אינו מאשר את המתווה המוצע ולכן 'צוות' המשיך את הביטוח הקיים".

- ובעת חידוש הפוליסה שנחתמה עכשיו לא היתה בעיה לכלול את הביטוח הסיעודי?

"מאחר שהפוליסה הווארקה והיא אינה חדשה - כפי שהיתה אמורה להיות אילו היה ההסכם עם 'חבר' מתמשך - קיבלנו אישור לכלול בה, כמו בעבר, את המרכיב הסיעודי. יחד עם זאת, המפקח התנה את הדבר בהארכת החלק הסיעודי לשנה אחת - עד יישום הרפורמות עליהן החליט. להערכתנו,

עדכוני ביטוח בריאות

מאת: אילן דולפין יו"ר ועדת הבריאות, ועמיר להב מנהל תחום הבריאות

ארגון "צוות" מימש את האופציה הקיימת בביטוח הבריאות הקולקטיבי לתקופת ביטוח נוספת של שבע שנים החל ב-1.12.2011. לביטוח נוספו מספר כיסויים נוספים והורחבו כיסויים קיימים. חוברת עדכנית תישלח לבתי החברים במהלך ינואר 2012. הכיסוי הסיעודי במסגרת הקולקטיב הווארך לפי הוראת המפקח על שוק ההון והביטוח, לשנה, שבה יוסדר הביטוח הסיעודי לתקופה חופפת כמו הביטוח הבריאותי (דהיינו לשבע שנים). הפרמייה נשארה ללא שינוי, למרות התוספות שהוכנסו בפוליסה.

מעבר מביטוח חלקי לביטוח "צוות" מלא

חלק קטן ממבוטחי "צוות" (כ-500 בתי אב) מבוטחים עדיין בביטוח חלקי, אשר אינו כולל את הכיסויים החשובים של פרק ה' בפוליסה - שירותים רפואיים נוספים כגון התייעצות עם רופא מומחה, רפואה משלימה, בדיקות אבחוניות, אביזרים רפואיים וכו'. כמו כן, הוא אינו

כולל את הכיסוי של פרק ו' - החלמה לאחר ניתוח. לאור חשיבות הנושא, הגענו להסכם עם חברת הביטוח "הפניקס" לאשר את המעבר של המבוטחים לביטוח מלא ללא צורך במילוי הצהרת בריאות. המעבר יבוצע באופן אוטומטי החל ב-1.12.2011. התוספת הכספית הינה כ-30 שקל לכל מבוטח. מכתב הסבר ישלח לבתי החברים בימים הקרובים.

שיפור הטיפול בתהליכי התביעות

אנו מתכננים כי החל מינואר 2012 יקבלו מבוטחים השולחים תביעה לטיפול במוקד התביעות של מדנס, הודעות sms לטלפון הנייד, המפרטות את מצב התביעה (תביעה הגיעה, תביעה שולמה).

כדי לשפר את התהליך יתבקש כל מבוטח השולח תביעה למלא טופס תביעה מס' 1 (טופס תביעה על-ידי המבוטח בקולקטיב "צוות"). את הטפסים ניתן להוריד באתר של "צוות" - ביטוחים, או לקבל בפקס/מייל דרך מוקד התביעות של מדנס (251-700-700-1). כתובת האתר: izevet@madan.es או דרך מנהלי מחוזות / יו"ר סניפים או דרך מזכירות "צוות" בטל' 03-6173500.

בוגרי קורס ראשון לידיעת הארץ יוצאים לדרך אנו הולכים ברגל...

הקורס הראשון למדריכי ידיעת הארץ שנערך ביוזמת יחידת התעסוקה ב"צוות" בשיתוף אגד תיור ונופש, הסתיים לא מכבר והמשתתפים - תשעה במספר - משתלבים בעבודה. שיחה עם חניכים שיש להם הרבה דרך ארץ

מאת: אביתר גופר

האינטנסיביות במהלך הקורס נבעה לא רק מלימודים תיאורטיים מעמיקים בידיעת הארץ ובתחומים משיקים למקצוע המדריך - עזרה ראשונה, ביטחון, בטיחות וכיו"ב - אלא מהחלק המעשי בשטח, שהכשיר אותם להיות מדריכים מוסמכים בארבעה אזורים: שפלת יהודה, גליל עליון, גליל תחתון והנגב. "זה לא היה פשוט לצלוח את הקורס", אומר לחיאני. מסיימי הקורס קיבלו תעודת מדריך מוסמך במשרד החינוך ואגד תיור מתעתדת להעסיקם כמדריכים לכל דבר.

■ ■ ■

אריאל מינס, (רס"ן) יליד 1953, איש חיל האוויר, השתחרר לפני 17 שנים והחל לעבוד בתחום ההייטק. עברו לשמש כמדריך לידיעת הארץ זו "הגשמת חלום".

"אני שמח על ההזדמנות שנקרתה בדרכי להצטרף בגילי לקורס כזה, אשר בדרך כלל עוסקים בו צעירים יותר", אומר אריאל. "נתקלתי במודעה של 'צוות' על קבלת מועמדים לקורס וידעתי כי זה עבורי הדבר הנכון בזמן הנכון. הלימודים היו מעשירים ביותר, שילוב של ארכיאולוגיה, היסטוריה, בוטניקה, פדגוגיה - ובעצם מה לא? נהניתי מכל רגע - זו היתה חוויה מדהימה".

מורשת, ערכים, אהבת הארץ, סיורים, היסטוריה קרובה ורחוקה, ארכיאולוגיה, בוטניקה, זואולוגיה, חינוך - כל אלה ועוד היו את החלק המרכזי בקורס הראשון של מדריכי ידיעת הארץ לחברי "צוות", שנערך בין החודשים יולי-נובמבר 2011. מטרת התוכנית, כפי שמגדיר **אבי לחיאני**, סמנכ"ל "צוות" לתעסוקה, היתה "להכשיר חברים בעלי פוטנציאל מתאים להדרכת תלמידי בתי ספר היוצאים לטיולים ובתוך כך להחדיר למערכת החינוך כוחות הדרכה איכותיים הרואים בהדרכת ידיעת הארץ ומורשת מקצוע במסגרת 'קריירה שנייה' ולא פחות מכך - שליחות".

תהליך המיונים היה ארוך וקפדני ובסופו נותרו רק עשרה מתוך כ-70 מועמדים. "הקורס הזה, מעבר לעניין שבו, נועד רק לאלה שאכן רואים עצמם משתלבים במערכת החינוך כמדריכים לכל דבר", אומר לחיאני. "היו מועמדים שחשבו ללכת לקורס כהרפתקה, כתחביב, או כדי לחוות חוויה - ואלה לא התאימו לנו. היו גם אחרים, שמאוד רצו, אך לא התאימו מסיבות אישיות. בסופו של דבר, בחרנו עשרה, אחד נשר בדרך ואלה שסיימו אכן מתעתדים לעסוק בהדרכה מקצועית מלאה, בהתאם לאזורי ההדרכה אליהם הוסמכו".

יָקִי יַחֲכִי (רס"ן) השתחררה בשנת 2004 לאחר ששימשה כקצינת משאבי אנוש במספר חילות. היא בעלת תואר ראשון במינהל עסקים. לאחר שחרורה עסקה ברפואה אלטרנטיבית, בנדל"ן ובתחום משאבי אנוש. הבחירה שלה לצאת לקורס נבעה מסיבה אחת - הרצון לחנך. "תמיד עניין אותי נושא החינוך, אבל חינוך מתחבר עם הוראה ומורה לא רציתי להיות", היא אומרת. "הוראה הולכת עם משמעת, נזיפות, איומים - וזו לא אני. כשהוראה נעשית בכיף, והלימוד הוא חווייתי, זה בהחלט מתחבר אליי. אני משוכנעת שיהיה לי סיפוק רב להנחיל לדור הצעיר, לתלמידים, את

(המשך בעמוד 37)

יַחֲזָקָה (איציק) רוֹזֵן (רס"ן) יליד 1948, איש חיל תחזוקה, השתחרר לפני עשרים שנה בקירוב. תחילה הפעיל עסק עצמאי, אחר כך עבד כשכיר בחברה גדולה, בתחום הלוגיסטיקה. "ארץ ישראל, ובעצם לחרוש את הארץ ברגל, זו האהבה שלי", אומר איציק. "אבל, אף פעם לא העליתי בדעתי שהתחביב שלי יכול להיות גם מקור פרנסה עבורי - אולי לא עיקרי, אבל בהחלט תוספת נאה מעיסוק מהנה ומעניין".

על הקורס עצמו הוא מעיד: "קריעת תחת לא קטנה, אבל נהייתי מכל רגע. המדריכים מצוינים, החומר הנלמד בכיתות ובשטח מעניין מאוד, המעורבות של 'צוות' מוסיפה לביטחון ובכלל, זה היה רעיון מצוין לשלב אנשים כמותנו בתחום שאין ספק שהוא קרוב לליבם - גם חינוך וגם אהבת ארץ ישראל".

■ ■ ■

עופר גיא-רון (סא"ל), יליד 1949, איש חיל חינוך, השתחרר לפני עשרים שנה בקירוב. הוא בעל תואר ראשון בגיאוגרפיה של המזרח התיכון ובצבא עסק בתחום ידיעת הארץ. "אולם", הוא אומר בצער, "לאחר השחרור עשיתי בדיוק את ההיפך ממה שהלב אמר והפכתי לסוכן ביטוח. לא נהייתי ממה שעשיתי. הייתי צריך לעשות את מה שאני עושה עכשיו".

עופר עמד בקשר עם אנשי התעסוקה במחוז צפון, והם היו אלה שסיפרו לו על פתיחת הקורס. "הצטרפתי ממש ברגע האחרון...", הוא אומר, "אני אוהב טבע, אוהב ידיעת הארץ, אוהב להיות בשטח ואני מרגיש שעכשיו אני נאמן למי שאני באמת".

במסגרת הקורס אנחנו לומדים ארבעה קמפוסים שמשמעים התמחות בארבעה אזורים בארץ: שפלת יהודה, גליל עליון, גליל תחתון והנגב. בכוונתי כבר בחודש דצמבר להצטרף לקמפוס נוסף - אזור יהודה, ובאפריל 2012 אזור רמת הגולן".

הסיבה לכך אינה רק העניין אלא גם פרקטית. "אני מתכוון לעבוד בתחום ב'פול טיים ג'וב'. קבלת רישיון מדריך לכל חלקי הארץ תאפשר לי יותר הזדמנויות לצאת ולהדריך טיולים".

- אתה כבר לא צעיר. יש לך כוח לזה?

"לפני 30 שנה רצתי, היום אני הולך. נכון שיש צעירים בקורס שלנו, אבל אנחנו בהחלט לא מביישים את הפירמה".

- ומה אומרים בבית?

"מבסוטים, כי רואים שאני נהנה. אמרו לי שהגעתי בדיוק למקום שמתאים לי".

■ ■ ■

פליקס סלמה (רס"ב), יליד 1965, טכנאי אלקטרוניקה, השתחרר מחיל המודיעין לפני חמש שנים. "מאז לא מצאתי את מקומי ולא עבדתי. לשמחתי, קיבלתי מכתב מ'צוות' בו הודיעו על פתיחת הקורס. הייתי בטוח שזה מתאים לי כי רציתי לעסוק בתחום ידיעת הארץ. במסגרת השירות הצבאי עשיתי המון טיולים, התאהבתי בנוף ובטבע, וזו היתה

הזדמנות בלתי חוזרת עבורי".

פליקס אומר כי הוא רואה את עתידו בתחום והעיסוק יהווה עבורו בהחלט מקור פרנסה.

- ומה עם כושר גופני?

"או, זה החלק הקל..."

המדריך של המדריכים

"לקורס הגיעו אנשים טובים ומתאימים מאוד לשמש כמורי דרך. הם עברו שני מיונים ומתוך 70 מועמדים התקבלו עשרה. אלה חבר'ה בעלי מוטיבציה, ערכים ורצון להצליח". כך אומר **אליעזר בורנשטיין** (לייזר) המשמש כמדריך ומרכז הכשרות באגד תיור מזה שש שנים. "אני יודע שלא קל להם, בכל זאת הם כבר לא צעירים, אבל הרצון והדבקות במטרה מחפים על כושר גופני ואפילו לפעמים על עייפות".

הם נינוחים, מגלים סבלנות, מוכנים ללמוד, רציניים ומשקיעים, מגלים אמינות ואחריות".

- אתה יכול לראות מי מביניהם באמת עומד להיות מורה דרך?

"לדעתי, כולם יעברו את הקורס בהצלחה, יקבלו רישיון של מורי דרך ואף יעסקו בעתיד בתחום. לחלקם יש עוד דרך לעשות - להתנסות, להעמיק ידע, להתמקצע, וחלקם יוכלו מהר מאוד להדריך קבוצות בעצמם, ולומר את משפט הפתיחה הידוע: שלום לכולם, אני המדריך שלכם".

- האם שילוב אנשי "צוות" יחד עם צעירים מוכיח את עצמו?

"לדעתי כן, אבל אני לא רוצה להגיע למסקנות אחרי קורס אחד בלבד. אין לי ספק שיש הפריה הדדית וכשצריך, אלה מעודדים את אלה, אבל ימים יגידו".

- מה תאמר לאנשי "צוות" המתלבטים אם לצאת לקורס הקרוב?

"ראשית, שידעו שזה לא פיקניק - לא כל אחד יכול. מועמד צריך להיות כזה שהתשוקה לחנך מפעמת בו אפילו יותר מאהבת הטיולים בארץ. אנחנו מחפשים אנשים שיוכלו להוביל ולתת מעצמם ערך מוסף חינוכי באמצעות שבילי הארץ, המורשת שלה, ההיסטוריה וכו'. שנית, צריך לזכור שהקורס עצמו אינו קל: בהכשרה הזו יש המון מה ללמוד, ודרוש מאמץ פיזי ומנטלי".

מינויים בהנהלת "צוות"

ועדת המכרזים בחרה למנות בעלי תפקידים חדשים בארגון:
אבי לחיאני מונה לתפקיד סמנכ"ל. כיום משמש כסמנכ"ל לתעסוקה. כניסה לתפקיד - מרץ 2012.
שרית רוזנצוויג מונתה לסמנכ"ל לתעסוקה. כיום, מנהלת התעסוקה במחוז דרום. כניסה לתפקיד - ינואר 2012.
אילנה שורר מונתה למנהלת תעסוקה מרכז. בתפקיד מנובמבר 2011.

אילנה שורר

שרית רוזנצוויג

אבי לחיאני

סדנאות העצמה במחוז דרום ובסניף מודיעין-רעות-מכבים

ב-21.11.2011 נערכה סדנת העצמה אישית באיתור עבודה לחברים במחוז הדרום, בהנחיית ד"ר אוהלה אבינור מחברת שיפור. מטרת הסדנה לפתח ולשפר את מיומנות המכירה העצמית בתהליך חיפוש עבודה ולתת כלים לניצול הזדמנויות לתעסוקה. במהלך הסדנה הועברה הרצאה על-ידי מעסיק שהינו חבר "צוות", בנושא תהליך קליטת חברי "צוות" לעבודה, והרצאה בנושא השכר והיבטים פנסיוניים על-ידי דן ארז.

ב-27.10.2011 התקיימה סדנת העצמה אישית לדורשי עבודה מסניף מודיעין-רעות-מכבים, בהשתתפות 18 חברים. בסדנה הועברו תכנים בנושא איתור תעסוקה, מאפייני שוק העבודה המקומי, כיווני תעסוקה, דרכי חיפוש עבודה, כיצד להתאים התמחויות מעיסוקים צבאיים לדרישות שוק העבודה האזרחי, בחינת הצורך בהכשרה מקצועית, כתיבת קורות חיים ועוד. כמו כן, ניתנה הרצאה בנושא תנאי העסקה והביטוח הפנסיוני.

קורס הכשרת ממוני בטיחות במחוז הצפון

במהלך חודש ספטמבר, נפתח על-ידי יחידת תעסוקה מחוז צפון במכללת עתיד בחיפה קורס להכשרת ממונה בטיחות בעבודה לפורשי צה"ל חברי "צוות". בקורס נוטלים חלק עשרה חברים והוא צפוי להסתיים במהלך חודש דצמבר.

מטרתו, להכשיר חברים בעלי פוטנציאל מתאים לשמש כממוני בטיחות בעבודה. בוגרי הקורס יוכלו להשתלב בתעשייה, במגזר הפרטי והציבורי. לפורשי צה"ל חברי "צוות" ערך מוסף גבוה ומשמעותי בתפקיד זה הודות למוטיבציה, לידע המקצועי ולניסיון הרב שצברו במהלך שירותם הצבאי.

לארגון הקורס שותפים: אגף בכיר להכשרה ולפיתוח כוח אדם במשרד התמ"ת - פרויקט הקצינים והנגדים, "צוות" - ארגון גמלאי צה"ל, מח' מופ"ת (מינהל הפרישה) ומכללת עתיד חיפה.

מצפנותם - באמצעות יחידת התעסוקה - רבעון שלישי 2011

מיכאל בארי (רס"ן) - מונה לקצין בטיחות בתעבורה בחברת sofelog.
יהודה אנחבוס (רס"ב) - מונה לאב קהילה במוקד אנוש.
שמוליק בבאי (רנ"ג) - מונה למורה ללוגיסטיקה בבית ספר תיכון טכנולוגי דב הוז.
דוד קוסובר (סא"ל) - מונה למנהל תפעול ארצי בחברת מובילי דרום.
אהרון בטיטו (רנ"ג) - מונה למנהל מחלקת תחבורה בתנובה חיפה.
פפו פיקלר (רס"ן) - מונה לאב בית ואחראי תפעול במכבי שירותי בריאות.
אבלין סויסה (רס"ב) - מונתה למזכירה בחברת אדיונים.
גלית ממו (רס"ב) - מונתה לפקידת הזמנות ביפעת טכנולוגיות.
יוסי ברקו (סא"ל) - מונה למנהל משאבי אנוש בחברת שפיר הנדסה.
שמעון נבטיאן (רס"ב) - מונה לממונה בטיחות בחברת נבנישתי הנדסה.
צבי פינקו (רס"ב) - מונה למחסנאי טכני בחברת אקון טק.
מרקו פרץ (רס"ן) - מונה למנהל לוגיסטי בחברת שמחה זה אנחנו.
יחיאל אמסלם (רנ"ג) - מונה למנהל לוגיסטיקה בחברת בסט ג'וב.
שמעון ביטון (רס"ב) - מונה לאיש אחזקה במדרש הרובע היהודי בירושלים.
שלומי טל (רס"ן) - מונה לסמנכ"ל תפעול בחברת d.b motion.
שלום אודיז (רס"ב) - מונה לטכנאי מיצגים בפארק מדערום בנגב.
יוסף נגאוקר (רס"ב) - מונה לממונה בטיחות בעבודה בחברת עשת הנדסה.

יחידת התעסוקה - היחידה שעובדת בשבילך

שם	תפקיד	כתובת	טלפון	פקס	נייד	E-mail
אבי לחיאני	סמנכ"ל "צוות" לתעסוקה	ברוך הירש 14, בני ברק 51202	03-6173535	03-6165268	050-7408200	mtasuka@tzevet.org.il
דליה קוקש סלוצקי	מנהלת תעסוקה מחוז צפון	דרך בר יהודה 52, נשר 36603	03-6173518	04-8200326	050-2819533	wzafon@tzevet.org.il
אהובה אברט	רכזת תעסוקה מחוז צפון	דרך בר יהודה 52, נשר 36603	03-6173540	04-8200326	050-2760218	awzafon@tzevet.org.il
אילנה שורר	מנהלת תעסוקה מחוזות דן ושרון	ברוך הירש 14, בני ברק 51202	03-6173536	03-6169568	050-9340426	wcenter@tzevet.org.il
רחל נחמני	רכזת תעסוקה מחוזות דן ושרון	ברוך הירש 14, בני ברק 51202	03-6173538	03-6169568	050-2542055	awcenter@tzevet.org.il
משה ארנון	מנהל תעסוקה מחוז יהודה	גאולה 4, רחובות 76272	03-6173533	08-9471239	050-3329726	wyehuda@tzevet.org.il
ציונה דן	רכזת תעסוקה מחוז יהודה	גאולה 4, רחובות 76272	03-6173545	08-9471239	050-2776350	awyehuda@tzevet.org.il
שרית רוזנצוויג	מנהלת תעסוקה מחוז דרום	בית לחם 2, בית החייל באר שבע 84100	03-6173541	08-6439293	050-4509801	wdarom@tzevet.org.il
רונית אזולאי	רכזת תעסוקה מחוז דרום	בית לחם 2, בית החייל באר שבע 84100	03-6173542	08-6439293	050-2741698	awdarom@tzevet.org.il
שמעון מלכה	מנהל תעסוקה מחוז ירושלים	האלוף שאלתיאל, בית החייל ירושלים 94555	03-6173524	02-6235713	050-9895263	mjerusalem@tzevet.org.il
סיון ניסים	פקידת מחוז ירושלים	האלוף שאלתיאל, בית החייל ירושלים 94555	02-6221758	02-6235713		pjerusalem@tzevet.org.il

חברי "צוות" מוחים בשערי משרד הביטחון והמטכ"ל

מאת: יוסי פורת

בקיץ 2011 בו הוקמו אוהלי המחאה האזרחית לאורך שדרות רוטשילד בתל אביב וברחבי הארץ, הוקם גם אוהל נוסף ייחודי וחרוג בנוף האוהלים: היה זה אוהל שהקימה קבוצה של חברי "צוות" בשערי משרד הביטחון והמטכ"ל בקריה בתל-אביב. השחיקה הקשה בגמלאות פורשי צה"ל הניעה קבוצת חברים להביע מחאה באמצעות אוהל זה, ולשדר לשר הביטחון, לרמטכ"ל, לראש אכ"א ולכל גורמי המערכת, כי נקעה נפשם מהפגיעה הנמשכת זה שנים בפורשים ובמשפחותיהם, וכי דרוש פתרון צודק לאלתר.

למעשה, "המחאה החברתית" הייחודית הזו של חברי "צוות" החלה עוד קודם. כבר לפני שנה, בנובמבר 2010, יזם **יחיאל הל-אור** (סא"ל) יוצא חיל האוויר, עצומת מחאה. למרות שזו לא היתה עצומה רשמית של "צוות", הדברים עברו מפה לאוזן וממחשב למחשב, ומעל 1,500 חברים צירפו את חתימתם והביעו את מחאתם. (www.atzuma.co.il/456)

הדבר התעצם בחודש פברואר 2011, בצעדות מחאה בשערי הקריה בתל-אביב. בכל יום חמישי נפגשו כמה עשרות חברים, הניפו שלטים ליד שערי המטכ"ל ומשהב"ט וחילקו דפי הסבר. אחת מהפגנות השיא היתה במוצאי יום העצמאות ה-63 תשע"א, כאשר אורחי שר הביטחון נאספו לחוג בחצר המשרד. הם זכו ל"קבלת פנים" של חברי "צוות" עטופי דגלי הלאום, שחילקו דפי הסבר: "בזמן שאתם חוגגים, חברי 'צוות' ובני משפחותיהם בוכים..." ובהם הוסבר גודל השחיקה של גמלאות הפורשים.

ההפגנות גרמו לאי נחת בצמרת משהב"ט והמטכ"ל. כבר עם קיום ההפגנה הראשונה פנה ראש אכ"א דאז, אלוף **אבי זמיר**, ל"יר" "צוות" בתהייה על עצם קיום ההפגנה. במקביל פנו הפעילים לגורמי

תקשורת וכך, לדוגמה, פורסמו שתי רשימות של **עמוס גלבוע** (תא"ל) ב"מעריב" ורשימה של **אילן מעוז** במוסף "דה מרקר" ב"הארץ" ועוד - המסבירות את עוצמת השחיקה ומשמעותה.

באמצע אוגוסט 2011 הוקם אוהל מחאה בשער הקריה בתל-אביב, ביוזמת **יהודה שפר** (אל"ם), יחד עם אילן מעוז (רס"ן). שפר, קצין מודיעין מוערך ונכה צה"ל (מ-1973), מפעילי צעדות המחאה, שגם דאג להקמת מבנה האוהל במיקום "אסטרטגי" - ממש מול השער הראשי של משהב"ט והמטכ"ל, בירידה מגשר הולכי הרגל של מרכז עזריאלי.

אילן, בעל עיסוק המופת, היה ל"קמב"ץ" ולרוח החיה בפעילות האוהל, בו קיימו החברים משמרות נוכחות. לכל הפעילים הודפסו חולצות נושאות הסיסמה "פעם חייל גאה, היום גמלאי מרומה".

"צוות" החליט לסייע לוגיסטית. העזרה היתה חשובה - באספקת ארוחות, ציוד, כיסאות, גנרטור, הדפסת שלטים ופליירים, שמירה בלילה ועוד.

ה"התיישבות" החדשה בלב הקריה והשלטים עוררו מיד תשומת לב. מתיישבי האוהל זכו לביקורי הזדהות של מנכ"ל משרד הביטחון **אודי שני**, של השר להגנת העורף **מתן וילנאי** (פעמיים), של סגן הרמטכ"ל אלוף **יאיר נווה** וביקור לילי חטוף של הרמטכ"ל עצמו, **רא"ל בני גנץ**. באוהל נערכו פגישות עם ח"כ **זאב בילסקי** (קדימה), שישב עם החברים מספר שעות, וכן עם קצינים, חיילים ואזרחים, שבאו לשמוע ולהבין מה פשר המחאה יוצאת הדופן הזו. באחד

הימים אף הגיעה נציגה של לשכת שר הביטחון, צילמה מכל עבר את האוהל והשלטים, וזמן קצר אח"כ אף הגיעה בקשה מלשכת השר, להסיר את אחד השלטים שהיה חריף במיוחד...

במקביל לפעילות המחאה באוהל, פנתה הקבוצה - שכבר מנתה מעל 30 חברים - ביוזמת אילן מעוז, לעו"ד **יוסי כ"ץ**, לשעבר ח"כ ויו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת. באמצעותו היא הגיעה לארבעה חברי כנסת - **חיים כ"ץ** (ליכוד) **רוברט אילטוב** (ישראל ביתנו) **דוד אזולאי** (ש"ס) וח"כ **אורי אריאל** (האיחוד הלאומי).

הח"כים הגישו הצעת חוק פרטית לשינוי חוק צבא הקבע גמלאות, שיחייב את הממשלה להחיל על כל גמלאי צה"ל בשירות הציבורי את הצמדת הגמלה למדד יוקר המחיה וכן תשלום תוספת שחיקה רטרואקטיבי. הדברים מבוססים על החלטת הממשלה מס' 174 מ-2009, שקבעה הפרדת הגמלה משכר הפעילים והצמדתה למדד המחירים לצרכן, כפתרון שימנע שחיקת הגמלה בעתיד.

בקשות חוזרות ונשנות להסרת האוהל הגיעו ממשהב"ט, אך המוחים נשארו איתנים במקומם. רק בערב ראש השנה תשע"ב, בעקבות בקשת יו"ר "צוות", ומה שנראה כשינוי מגמה במשהב"ט - הצהרות חיוביות מצד המנכ"ל אודי שני והשר אהוד ברק - החליטו יושבי האוהל להשעות את פעילותם לתקופת

מתיישבי האוהל זכו לביקורי הזדהות של מנכ"ל משרד הביטחון אודי שני, של השר להגנת העורף מתן וילנאי (פעמיים), של סגן הרמטכ"ל אלוף יאיר נווה וביקור לילי חטוף של הרמטכ"ל עצמו, רא"ל בני גנץ. באוהל נערכו פגישות עם ח"כ זאב בילסקי (קדימה), וכן עם קצינים, חיילים ואזרחים, שבאו לשמוע ולהבין מה פשר המחאה

ביניים, כדי לבחון אם מאחורי ההצהרות יש גם מעשים ותוצאות. בין השאר, הסכים אהוד ברק לתקצב מחצית מעלות הפתרון, בהיקף של מעל מיליארד שקל, אם משרד האוצר יקצה סכום דומה. עד מסירת דברים אלה טרם באה בעיית הגמלאות על פתרונה, וייתכן שאוהל המחאה ישוב ויוקם מחדש. עם זאת, בעת מסירת הדברים לדפוס, בתחילת נובמבר 2011, נמסר שהצעת החוק הפרטית של ארבעת הח"כים התקדמה עוד שלב בטיפול בכנסת והיא קיבלה מספר רשמי של הכנסת: פ/3589/18.

תיקון טעות: הובא לידיעתנו, כי הצעת החוק של חברי הכנסת חיים כ"ץ, רוברט אילטוב, אורי אריאל ודוד אזולאי, אשר פורסמה בגיליון 98 של "רוח צוות", הוכנה על-ידי עו"ד יוסי כ"ץ.

שבויי צה"ל במצרים במלחמת העצמאות: עמידה איתנה של שבויינו בכלא המצרי הקשה

יושבים מימין לשמאל: צבי ירדני (מגבעה 69), מונטי גולדברג (איש האלחוט/רדיו של מקלף), פלטיאל מקלף אז טייס, יוחנן מנהיים מפקד ניצנים, ג' פלייש איש חי"ר שבא מדרום אפריקה כאיש מח"ל וד"ר פרלמוטר מניצנים רופא השבויים (תמונה באדיבות פלטיאל מקלף)

כי איש צבא יכול גם להישבות... מובן שאין זו שמחה..." כתוצאה מההתארגנויות החפוזות תוך כדי לחימה, סבל הצבא מהיעדר רשימות מדויקות ומלאות של הלוחמים, מפקדים לא הכירו את חייליהם, חיילים סופחו ליחידות לא תמיד בידיעת המפקדים, ועוד. כך קרה, שמפקדים לא ידעו לומר בתום הקרבות מי מחייליהם נשבה. חסרו גם מנגנוני קישור עם מדינות ערב, עם הצלב האדום, הכנת חיילים לנפילה בשבי ובעיקר, הוראות התנהגות בשבי.

מי היו שבויי ישראל במצרים?

שבויי ישראל היו אז לוחמים, אזרחים, נשים ומתנדבי מח"ל. הם נשבו לאחר קרב וכניעה בהוראת מפקדיהם; בגלל טעויות בניית דרך תוך כדי נסיגתם מהקרבות; בגלל היותם פצועים או שנפלו בשבי כתוצאה מהפלת מטוסים בשטח האויב. השבויים היו:

5 טייסי מח"ל (מתנדבי חוץ לארץ) נשבו ב- 24.5.1948; 113 חברי קיבוץ ניצנים ולוחמי "גבעתי" נשבו ב- 7.6.1948, ובהם שבע נשים; 3 חיילים מהקרב על אשדוד (איסדוד) נשבו ב- 7.6.1948; חייל מהמח"ל נשבה ליד אשדוד והיה היחיד שהצליח לברוח מהשבי; 4 חיילים מהקרב על גבעה 69 שליד ניצנים נשבו ב- 10.6.1948; 5 חיילים מהקרב על בית עפא נשבו ב- 18.7.1948; טייס וצלם מחיל האוויר הישראלי נשבו ב- 14.8.1948; 2 חיילים מהקרב על ארמון הנציב נשבו ב- 18.8.1948; 2 חיילים מהקרב על עבאסאן (מזרחית לחן יונס) נשבו ב- 23.12.1948; 5 חיילים מהקרב על כיס פלוג'ה נשבו ב- 28.12.1948 - ישוב ב"כיס" בנפרד לשבויים מצריים; 2 לוחמי "המסתערים" של הפלמ"ח נחשפו, הוצאו להורג בעזה באוגוסט

1,007 ישראלים (חיילים ואזרחים) נשבו במהלך מלחמת השחרור (29.11.1947 - 20.9.1949) בידי צבאות ארבע מדינות ערב: לבנון, סוריה, ירדן ומצרים. הם עברו עינויים קשים, אשר העמידו אותם במבחנים לא פשוטים. מאמר זה מתמקד בשבי במצרים - הקשה ביותר. חלקם הגיעו מתופת השואה אל שדה הקרב ומשם לשבי. לא היה להם לאן לחזור לאחר שחרורם

מאת: ד"ר לאה טייכר

היישוב היהודי נאבק על עצם קיומו והיה עסוק בקרבות לפני הקמת המדינה ולאחריה. מספר הנפגעים ברבים מהקרבות היה רב יחסית ליישוב הקטן. במקביל למלחמה קלטה ישראל עולים, אשר רובם היו ניצולי שואה, ללא שליטה בשפה העברית ואלה גויסו בחיפזון למלחמה. כמעט מובן מאליה, כי בתנאים קשים אלה לא גובשה היערכות או מדיניות בנוגע לנפילה בשבי. הדעה היחידה בנדון הובעה על-ידי בן גוריון ב-1941: "...ומה בכך אם נישבו? למה הלכו לצבא? האם זה משחק? צריך לדעת,

1948 וקבורים בה עד היום; סה"כ היו 143 שבויים במצרים.

חיי היומיום בכלא "עבסיה"

בית הכלא "עבסיה" (קיים עד היום), שכן בפברר מזרחי של קהיר ומנה שמונה בתי אבן קטנים. על השבויים שמרו תותחנים וחיילי יחידות הפרשים וחי"ר. לאחר כניעתם הובלו השבויים לכלא דרך אל-עריש ודרך עזה. בדרך הוכו, נגררו למכוניות בעודם פצועים וחלקם לא עמדו בתלאות הדרך ונפטרו.

השבויים שהושמו בכלא "עבסיה", עונו בפומבי ואף בסתר בתאי הכלא. נמנעו מהם מזון, שינה, שתייה, קבלת חבילות ומכתבים מהבית וכל קשר עם הצלב האדום. מרבית השבויים סבלו מבעיות רפואיות ונפשיות, אשר לא זכו לטיפול וגרמו להם נזקים בלתי הפיכים. השומרים התעללו בהם באופן יומיומי², כאשר הם פוגעים בכבודם של קצינים מול חייליהם, ובכבודם האישי והאנושי של החיילים. מכות היו שגרת יומם של השבויים: בעת הגשת האוכל, בשעת הספירה, בעת החקירות. כל תלונה או גילוי של התנגדות מצד השבויים - הוסיפו פגיעות. רבים מהשבויים הושלכו לצינוק למטרות "ענישה".

היתה התאמה כמעט מושלמת בין היקף ההתעללויות לבין הנעשה בשדות הקרב. בתום קרבות "עשרת הימים" (אוקטובר 1948) ניכרה הפוגה קלה במסכת ההכאות וההשפלות, כיוון ששבויים מצריים רבים נפלו בידי ישראל וגורלם לא היה ידוע במצרים. בין השבויים המצריים נמצאו בני משפחות מצריות מכובדות - עובדה שתרמה אף היא להתמתנות בהתעללות שבויים הישראליים.

שני "גנרלים רוסיים" מגיעים לכלא

בדצמבר 1948 הגיעו למחנה שני "גנרלים רוסיים". השניים, לוחמים ישראליים שנפלו בשבי בעבאסן שממזרח לחאן יונס, לא דיברו עברית ושוחחו ביניהם ב...בולגרית. הם הבינו היטב את סכנת החיים בה היו שרויים: ז'קט בריטי שלבשו וכובע זר לראשם הפכו אותם מיד לזרים בעיני המצרים.

שניים אלה טענו כל העת, שהגיעו מברית המועצות כדי לסייע למצרים בענייני השבויים - וסיפורם התקבל. כך חיו השניים בחדרים נקיים, עם מיטות מוצעות, ונהנו מאוכל משובי. שגר זה הציל את חייהם.

החשד לגביהם התעורר אצל אחד ממפקדי השבויים הישראליים, פלטיאל מקלף. כמה מילים שנלחשו בידיד, הוכיחו לו שהם שבויים ישראליים. הסוד לא התגלה לאיש במחנה - לא לשבויים ולבטח לא לשובים עד יום השחרור.

מנהיגות בשבי

במצרים, שלא כמו במחנות שבויים אחרים, מונו קציני צבא שנשבו כנציגי השבויים. מטה השבויים הורכב מיוחנן מנהיים, שהפך למפקד השבויים; פלטיאל מקלף, טייס שמטוסו הופל והיה בעל הדרגה הגבוהה ביותר בשבי (סרן), שהפך לקצין מנהלה; צבי ירדני שניהל את התורנויות וחיי התרבות; ומונטי גולדברג שניהל את הכספים ופעילות הספורט. המטה הפיקודי הקים ועדות של השבויים, במטרה לנהל אורח חיים נורמלי ככל האפשר ולהעסיק את השבויים בעיסוקים הדומים למהלך החיים הרגילים. הוקמו ועדה שטיפלה בחלוקה שווה של המצרכים מחבילות שהתקבלו עבור השבויים, ועדת כספים שטיפלה בכל הקשור להעברת כספים מישראל לשבויים וועדת תרבות שארגנה לימודים ופעילויות תרבות וספורט ענפות. במסגרת דרישות מפקדי השבויים משוכיהם המצרים אף הוקם מטבח כשר.

כן הוקמה - לאחר לחץ ועמידה ללא פשרות מול השוכים - מרפאה לשירות השבויים, בראשות ד"ר פרלמוטר, רופא שנשבה. במסגרת זו הוענק טיפול רפואי לשבויים פצועים וחולים. כן דרשו והתעקשו אנשי המטה על ביקורים אצל שבויים פצועים, שנשארו בטיפול בבית חולים בקהיר. זאת, למרות

לשבויים לא היתה כל היתה לקראת העומד לקרות, ולמרות זאת - במשטר של אלימות ומחסור פיזי - לא היו תופעות של טרור פנימי או גילויי אלימות בין השבויים לבין עצמם ■ ג'ורג' שלי, מתנדב מח"ל מניו זילנד, מצליח להימלט מהשבי המצרי בעזרת קצין בריטי ומגיע לקפריסין ■ קבלות הפנים בארץ היו צנועות ושקטות, כאשר כל שבו קיבל ארבע לא"י "דמי שיקום"

שהצלב האדום לא ערך עדיין ביקור אצל השבויים. הדיווח הראשוני על מצבם הקשה של השבויים הפצועים במחנה "עבסיה" הגיע לארץ מטייסי המח"ל השבויים, באמצעות הצלב האדום: הם דיווחו על עליבות, לכלוך, מחסור במים ובמזון, על חלוקת תרופות התלויה ברצון הסמלים המצריים ובקבלת שוחד ועוד.

רק ביולי 1948 החלו ביקורים של נציגי הצלב האדום אצל השבויים - בשלב בו התאפשרה גם קבלת מכתבים וחבילות. פעמים אינסוף הגבילו ומנעו המצרים את קבלת הדואר והכספים והשתמשו בכלי זה למטרות ענישה. צנזורה קפדנית הוטלה על הכותבים, מספר המילים הוגבל והשבויים נדרשו לכתוב אך ורק על טפסי הצלב האדום. תלונות של "המקשר" (איש הקשר של המדינה עם הצלב האדום) לראשי משלחות הצלב האדום הביאו לשינוי רק בינואר 1949.

לאחר כל ביקור אצל השבויים (סה"כ שש פעמים!), פרסם "הצלב האדום" דו"ח המפרט את תוכן המכתבים ובקשות השבויים. נציגיו לא הגיבו על מסכת ההתעללויות שנמשכה ממש עד השחרור, על עיכובים וגניבות מהחבילות ועל מניעת דואר.

במכתבים שהועברו מהשבי נרמזה הכמיהה לשיבה: "מה שלום גברת דוקטור "החלפה"? ותשובה מרגיעה הגיעה מהארץ: "הדוד באר טוביה חש בטוב", ורמזה על ניצחון ישראלי באזור³.

פעילות תרבותית

מנהיים ומקלף מפקדי השבויים, הבינו שבטרם השעמום, הכאבים, ההשפלה, הדאגה לבית והייאוש יכבשו כל אחד מהשבויים, יש להעסיק אותם בפעילות תרבותית משמעותית. נקבע סדר יום מדוקדק, אשר כחלק ממנו חויבו כולם בפעילות ספורט. נערכו תחרויות בכדורעף, בכדורגל, בריצה ובקפיצות. אלה שיפרו לא רק את הכושר הגופני אלא גם את מצב הרוח ובעיקר סייעו לפרוק מתחים ולגבש את השבויים.

במהלך היום למדו השבויים עם מורים מקרב חבריהם - תנ"ך, מתמטיקה, היסטוריה, ערבית, אנגלית איטלקית וספרדית. בשבי הוקמה ספרייה ובה ספרים שנשלחו מהארץ. כמו כן, נערכו קונצרטים ונחגגו ימי הולדת. ציון חגי ישראל במועדם, הרים את המורל בקרב השבויים. חגי תשרי וגם חג החנוכה - שנוספה לו משמעות מיוחדת - נחגגו בשמחה ובשירה מלווה באקורדיון, שהובא מהארץ⁴.

מקלף ומנהיים גילו דאגה לגורל השבויים, תוך גילוי נחישות ועקשנות מול המצרים. כך נבנו חיי יומיום נורמליים, בתוך אי-הנורמליות שבשבי.

ראשונה נשים ישראליות בכלא ערבי

בין שבויי ישראל במצרים היו שבע נשים חברות ניצנים, שלחמו בקרב עד לכניעת היישוב. הנשים שהו בחדר סמוך לטייסי מח"ל, בכלא אל מאזה (הסמוך לכלא עבסיה) ואסרה עליהן כל התקשרות ליתר השבויים.

מספטמבר 1948 הורשו הנשים לקבל מכתבים, חבילות ומעט כסף, לרכוש מצרכים ובזמן הפנוי למדו או עסקו במלאכות יד ובקריאה.

חיי השבויות היו שונים מחיי הגברים בשבי. בשיבה בין "המקשר" לבין נציגי משרד החוץ ואמ"ן, הוצג מכתב שתיאר את מצבן החמור. פרוטוקול הישיבה נאסר עד היום לפרסום מסיבות של צנעת הפרט.

חודשיים לאחר מכן, פנה "המקשר" לד"ר לינר, יו"ר משלחת הצלב האדום

לילי ליטויץ' (1927-1990) - השבוייה העלומה

נתפשה בלבנון ב-15.5.1948 ושוחררה מהשבי באמצע מלחמת העצמאות ב-27.1.1949. הוכרה על-ידי מדינת ישראל ככפודיית שבי. עניינה עלום עד היום. על אודותיה נכתב בתחקיר של שבי אחר בלבנון (אורי-אריק-רילף) שעסק במודיעין-רכש לפני הקמת המדינה.

בארץ, בבקשה לשחרר אחת מהשבויים באופן דחוף ולהחזירה ארצה. הסיבה: "הנשים חויבו לגור באינטימיות ע"י מגורי הקצינים המצריים". עובדות אלו מאשרות התעללות בנשים בשבי מצרים - תופעה שאינה מוכרת בשבי סוריה, ירדן ולבנון.

שבויי כיס פלוגה

חמישה לוחמים מחטיבת אלכסנדרוני נשבו בדצמבר 1948 בכיס פלוגה והושארו בשבי בתוך ה"כיס", כאשר איש ממפקדיהם לא ידע על שביים. לישראל נודע על נפילתם בשבי ב"כיס" רק בפברואר 1949 (שלושה חודשים אחרי הנפילה בשבי) לאחר שביקר אצלם סרן פריץ, קצין הרפואה של האו"ם. שלושה מבין חמשת השבויים אשר סבלו מפציעות קשות לא פונו ולא טופלו, כי לדבריו, לא דרשו טיפול רפואי. הביקור גרם לכך שזכו בטיפול רפואי וביצירת קשר באמצעות מכתבים וחבילות לשבויים.

חיילי צה"ל במלחמת העצמאות ליד ניצנה

טייסי המח"ל

חמישה טייסים מאנשי מח"ל היו בין השבויים בעבסיה, והם שוכנו ליד חדר השבויים. נאסר עליהם ליצור קשר עם השבויים, אך הותר להם לערוך טיול בן שעה מחוץ לחדרם. וכך, בכל פעם פגש טייס אחר באחת מן השבויים.

בקורי "הצלב האדום" נערכו בספטמבר 1948, כשלושה חודשים לאחר שביים, ואז החלו לקבל טיפולים רפואיים, דואר וחבילות. בשל האמברגו שהוטל על ישראל, נאסר על טייסים ולוחמים זרים מארה"ב, מבריטניה ומהולנד לשרת בצה"ל. הללו נחשבו עריקים בעיני מדינותיהם. על כן מיעטו הקונסולים של מדינות אלה לבקרום ולדאוג לטיפולם הרפואיים להם נזקקו. ישראל שלחה לשבויים הללו חבילות ומעט כסף. בשחרור כל השבויים נכללו, כמובן, אף הם.

בריחת ג'ורג' שלי, מתנדב מח"ל מניו זילנד

הבריחה הוא חלומם של כל שבוי ומימוש קשור לתנאי השטח והמאסר, לאופיו של השבוי ולחינוכו הצבאי. ג'ורג' שלי היה השבוי היחיד במלחמת העצמאות שהצליח לברוח, להגיע לארץ ולשוב לשדה הקרב. הוא הגיע לארץ מניו-זילנד ולחם בשורות חטיבת הנגב (כמתנדב מח"ל), עד שבוי ליד כיס פלוגה

ב-9.7.1948 והעברתו לכלא עבסיה. הוא נמלט מהשבי, כנראה בסיוע קצין בריטי ושני מקומיים. במנוסתו, תוך ניצול ערפל כבד, הצליח להגיע לנמל פורט סעיד כשהוא לבוש בגדי ערבי, ועלה על אונייה שהפליגה לנמל פמגוסטה בקפריסין. שם חבר לאנשי הפלמ"ח ושב לארץ. מידע רב סיפק ג'ורג' שלי על חיי השבויים במחנה עבסיה, על בית החולים שפעל שם ועל מצב רוחם של השבויים.

השיבה ארצה

בהסכמי שביתת הנשק שבין ישראל למדינות ערב, עלה נושא חזרת השבויים וזו החלה במרס-אפריל 1949. מנהיגות השבויים קבעה כללים לסדר השחרור, ללא ידיעה שצה"ל כבר קבע כללים כאלה. מקלף ומנהיגים התעקשו על סדר שחרור השבויים הבא: פצועים קשה, נכים, נשים, טייסי מח"ל ויתר השבויים.

קבלות הפנים בארץ היו צנועות ושקטות, כאשר כל שבוי קיבל ארבע לא"י "דמי שיקום". הפצועים קשה הועברו לתהליך שיקום. כולם רצו לחזור למעגל חיים שגרתו. השבר הגדול שלאחר השבי היה מנת חלקם של ניצולי השואה מקרב השבויים - בהיעדר משפחות תומכות ובשל הצורך הדחוף במציאת בית ומקורות פרנסה.

השבי במצרים זימן לשבויים התמודדויות קשות יותר מכל שבי במדינות אחרות. קיימים מסמכים ועדויות על התעללויות ופגיעות גופניות בשבויים בריאים ופצועים. רשימות השבויים הוגשו לצלב האדום ולישראל על-ידי המצרים מספר פעמים רב כשהן שגויות, חסרות ובמקרים לא מעטים כוללות גם שמות של אסירים מעמים אחרים.

סיכומי של דבר

המנהיגות הצבאית של השבויים הישראליים במצרים נטלה אחריות על כל השבויים ובכללם גם שבויי מח"ל. היא נדרשה להפגנת מרות וסמכות - הן בפני השבויים והן בפני המצרים. המנהיגים הישראליים עמדו בפני שוביהם בעוז, לא אחת תוך סיכון חיים.

מקלף, מנהיג וחבריהם חיזקו את רוחם של השבויים, נטעו בהם ביטחון והפיחו תקווה מול מסכת ההתעללויות וההשפלות שעברו. הם עשו זאת תוך יצירת מנהיגות מקומית וסדר יום הדומה לזה שבחיים נורמליים ככל הניתן.

שבי מצרים היה מבחן למערכת היחסים בין השבויים לבין עצמם ובין לבין מפקדיהם. לשבויים לא היתה כל הכנה לקראת העומד לקרות, ולמרות זאת - במשטר של אלימות ומחסור פיזי - לא היו תופעות של טרור פנימי או גילויי אלימות בין השבויים לבין עצמם (תופעה ידועה מצבאות אחרים!).

ההתמודדות חישלה את השבויים - אך הפצעים והצלקות משבי זה כנראה לא נרפאו.

1 יואב גלבר, תולדות ההתנדבות בין בריטים ערבים וגרמנים, (ירושלים, 1984) כרך רביעי ע' 151.

2 "דו"ח חקירת שבויים חוזרים ממצרים 7.4.1949", ארכיון צה"ל 94/57/40 (להלן אצ"ה) ו"היחס לשבוינו במצרים" אצ"ה 4224/49/70. הדו"ח אינו מפורסם ושומר כנראה מטעמי צנעת הפרט.

3 דו"ח עדות פלטיאל מקלף, "שבויים יהודיים במחנה שבויים במצרים" דו"ח משלחת הצ"א בראשות קוקטרי" מה 28.10.1948 אצ"ה 67/51/25, "הצהרת השבוי לשעבר יוחנן מנהיים עם חזרתו ממצרים" מ-8.3.1949 אצ"ה 94/57/40.

4 מכתבי זאב הורן מ-1.11.1948, יואל נאמן מ-13.12.1948 ואשר עזר מ-28.1.1949, אצ"ה 4224/49/80.

5 ארכיון צה"ל אסר פרסום הפרוטוקול משיקולי צנעת הפרט. מכתב ד"ר שטיינברג לד"ר איתן מ-3.12.1948, מכתב ד"ר שטיינברג לד"ר לינר מ-15.2.1949 אצ"ה 4224/49/70, וגנזך המדינה 13 א' 24016. לבד מכך, נורתה דבורה אפשטיין בבטנה לאחר הכניעה בניצנים. היא הושקת במים ונפטרה מכך.

איציק כוכב, מתנדב, חובש ומדריך בכיר במד"א:

הצלת חיים כדרך חיים

כתב וצילם: דוד בן-אשר

"תוך" רבע שעה כבר היינו שם, צוות האמבולנס שלי. אנדרלמוסיה איומה, ומראות קשים מנשוא. גופות מוטלות ופצועים רבים מדממים. לפתע השתררה דממה, מעיקה וקשה. גניחות הפצועים נשמעו חלושות ברקע. הייתי בשוק ממש לנוכח מה שראיתי שם. זה עבר עליי קשה, השפיע עליי, יצר זעזוע נפשי ולווה אותי גם בלילות. זה היה אירוע מכונן בחיי כמתנדב במד"א - האירוע הראשון שלי ככונן, ולא האחרון.

כך מתאר **איציק כוכב** (סא"ל), מתנדב במד"א תל-אביב, את החוויה הראשונה שלו במסגרת תפקידו ההתנדבותי בהצלת חיי אדם. מאז, זה כ-11 שנים, חווה איציק עוד אירועים רבים, קשים ומרגשים, ובצידם תחושת סיפוק עצומה והרגשת שליחות, בלי מליצות, שכן מדובר בעזרה לזולת בשעות קשות ואף קריטיות להצלת חיים.

ב-97' השתחרר איציק כוכב מצה"ל וחיפש, לדבריו, דרך לממש את רצונו לתרום לקהילה. "לא ידעתי מה באמת אפשר לעשות", הוא אומר. "בשנת 2000 ראיתי מודעה בעיתון המבקשת מתנדבים למד"א. באתי לפגישה והדברים נראו לי מעניינים: החייה, סיוע באירועי טראומה, הצלת חיים - עיסוק משמעותי ומרתק. התקבלתי והצטרפתי מיד לקורס חובשים בן שלושה חודשים, בשעות הערב. כבר בהתחלה הזדמן לי לפגוש שדרת מתנדבים מרשימה, מלח הארץ, אנשים איכותיים וערכיים. הדבר המרץ אותי להמשיך ולהתערות במקום. בהמשך צוותתי לצוות אמבולנס, כחובש בכיר. מדובר באט"ן - אמבולנס טיפול נמרץ. הצוות כולל 2-3 אנשים, בהם חובש, פרמדיק ונהג (כאשר כל אחד הוא גם נהג). הסמכויות שלנו הן הגשת עזרה ראשונה וסמכויות מינימליות של טיפול חירום מתקדם".

- באיזה סוג אירועים אתם מטפלים?

"למעשה בכל דבר. אירועי פח"ע, תאונות דרכים, תאונות עבודה, התקפי לב, אירוע מוחי, קטטות, נפילות בבית או ברחוב, כל מפגע גופני שהוא. תפקידנו הוא לבלום את ההידרדרות. זהו עולם רפואת החרום".

- מה היו האירועים הבולטים בחיי ההתנדבות שלך עד כה?

"אני חושב שהסיוע שהגשנו בפיגועי טרור בתל אביב היה משמעותי ונחרט עמוק. טיפלנו בשלושה אירועי טרור בתחנה המרכזית. הוזעקנו לפיגוע במסעדת מייק פלייס בטיילת. בפיגוע בקופי שופ, ברחוב ביאליק, הייתי באמבולנס הראשון שהגיע למקום. פיניתי פצועה במצב מאוד קשה, עם 70% כוויות. זו היתה ברמנית, שהאלכוהול שהיה סביבה התלקח. היא היתה אז בת 23. מצבה היה אנוש והיא היתה בתרדמת עמוקה במשך שלושה חודשים. הייתי בקשר הדוק עימה ועם בני המשפחה. מאוד נקשרתי אליהם רגשית. לימים היא נישאה והקימה משפחה. זה סיפוק עצום. נוסף על כל אלה, כמובן מזעיקים אותנו כל הזמן, ולא רק בזמן משמרת,

"אדם חולה או פצוע קשה נמצא רגשית במקום הכי נמוך. אתה יכול לעזור לו, לתמוך, לתת תקווה. כשאתה מביט בעיניים של אדם במצוקה כזאת ומסייע לו, מציל אותו - אתה רואה את המבט שלו וזהו הסיפוק הגדול ביותר שאפשר לחוש"

אלא גם מהבית, ובשעות מאוד לא קונבנציונליות. מאחוריי כבר חמישה אירועי החייה בתאונות דרכים, החייה של אדם שקיבל דום לב במגרש חניה בתל-אביב וכיום הוא חי, בריא ומתפקד. הצלנו תינוק שבלע גוף זר, ואלו דוגמאות אחדות בלבד".

■ ■ ■

איציק כוכב, 62, תושב יהוד, נולד בקיבוץ אלונים. הוא התגייס ב-67' לחיל חימוש ובהמשך עבר לחיל אוויר, למקצועות המודיעין. 30 שנה שירת בקבע, ובכלל זאת היה רע"ן בט"ש. הוא בעל תואר ראשון במנהל עסקים מאוניברסיטת ניו הייבן קונטיקט, ותואר שני מאוניברסיטת באר שבע ברפואת חרום ואסון בפקולטה לרפואה. נשוי (בשנית), אב ל-3 וסב ל-5. איציק עובד כיום בשירותי בריאות כללית כמנהל אבטחת מידע. בעת מלחמת לבנון השנייה עזב את מקום עבודתו ונשלח לצפון לתפקיד פינוי חללים.

במד"א הוא משמש לא רק כמתנדב פעיל - אחד מעשרות כוננים בארץ הנותנים מענה למקרי חרום גם מחוץ לשעות המשמרת - אלא גם

איציק כוכב

כמדריך בכיר בקורס חובשים בכירים. במסגרת ההתנדבות הוא גם חלק מהנהלת מד"א - יו"ר ועדת הביקורת של הארגון וחבר בוועדת המלגות. איציק יזם פרויקט מיוחד של עריכת קורס חובשים מיוחד לתשעה בני העדה האתיופית - כולם עובדים היום בתחום. עד היום הכשיר איציק 250 מתנדבים, ביניהם רבים שנעשו לימים רופאים ופרמדיקים - "משפחת מתנדבים גדולה", כהגדרתו. לאיציק יש גם מספר תחביבים: הוא חובב רדיו, בונה מקלטים ויוצר קשר עם עמיתים חובבי רדיו בעולם (אות 4X6PC). כמו כן, היה גם רץ למרחקים ארוכים".

- מהו סדר היום של מתנדב כמותך?

"במהלך השבוע ישנן 12 שעות התנדבות. משמרת אט"ן היא בת 8 שעות, בערבים. בנוסף, פעמיים בשבוע אני עוסק בהדרכה ובתפקידים הנוספים שלי במד"א. זה אמנם לא מעט, אבל עם רצון טוב אפשר להספיק הכל".

משלחת פדרציה ישראלית ראשונה בכנס השנתי של קהילות יהודי צפון אמריקה

"תקדים - הקרן לאחריות הדדית רמת השרון", הינה קרן א-פוליטית שהוקמה על-פי מודל הפדרציות של יהודי צפון אמריקה. הארגון הוקם במאי 2011 וכבר הצליח לגייס מעל 2.2 מיליון שקל, לטובת פרויקטים קהילתיים ברמת השרון ומחוצה לה - לרבות מחוץ לגבולות מדינת ישראל. "תקדים" מובלת על-ידי מתנדבים ותורמים, אשר חלקם חברי "צוות". יו"ר הקרן הינו דוד עברי (אלוף), מפקד ח"א לשעבר ומנכ"ל משרד הביטחון וחברים בה, בין היתר, הרצל בודינגר (אלוף) ומירי אייזין (אל"ם) קצינת מודיעין בכירה לשעבר.

"לזכור ולא לשכוח": דרך נוספת לזיכרון פעיל

את צוות ניצולי השואה מקיים יוסי אורמן (סא"ל) באמצעות ארגון מסעות מבוגרים לפולין. הוא מארגן משלחות למסע אל העבר בשלושה מעגלים: פולין כיום, אלף שנות יהדות פולין ושואת העם היהודי. את המסע מובילים בוגרי קורס מדריכים ב"יד ושם". לפני היציאה למסע מקיימים הכנה יסודית לצורך גיבוש, בניית בסיס ידע משותף והכנה לקראת החוויה הייחודית. המסע לפולין מתקיים בעקבות סיפורה האישי של המדריכה סולי אורמן, ובשילוב סיפורים אישיים של המשתתפים. במסגרת זו גם נפגשים עם ניצולי שואה ועם חסידי אומות עולם. לפרטים - yossi@shavkal.co.il

- מה באמת דוחף אדם כמון, עם פנסיה צבאית ראויה, עם השכלה רחבה ועיסוקים בתחומים רבים אחרים, וגם שלושה ילדים וחמישה נכדים, להקדיש כל כך הרבה לעיסוק הזה, ועוד בהתנדבות מלאה?

"אדם חולה או פגוע קשה נמצא רגשית במקום הכי נמוך. אתה יכול לעזור לו, לתמוך, לתת תקווה. כשאתה מביט בעיניים של אדם במצוקה כזאת ומסייע לו, מציל אותו - אתה רואה את המבט שלו וזהו הסיפוק הגדול ביותר שאפשר לחוש. את התחושות הללו חווים אנשים רבים. במד"א ארצי יש 2,000 עובדים קבועים ועוד 14,000 מתנדבים, 8,000 מהם בני נוער. בין המתנדבים אפשר למצוא גם כמה חברי 'צוות', אך הם אינם רבים".

ניכר בו, באיזיק כוכב, שהוא חי את האמת שלו ומממש את הרצון שלו מדי יום - ובמלוא מובן המילה. בסניף מד"א תל-אביב הוא מרגיש ממש בבית ולא פלא שהמקום הפך לבית שני עבורו. הוא זוכה לפרגון ולאהדה מכל עבר ונמנה עם "החברה הטובים", היוצרים ביניהם אווירה משפחתית, בעליצות מהולה בריצנות וגם בתחושת הערכה וחשיבות מעשיהם - ובצדק. האופטימיות הקורנת מאישיותו משרה סביבו תחושה שאכן - יש על מי לסמוך.

- הראיון עימן רואה אור בביטאון "צוות". מה המסר שלך בהקשר של הארגון הזה?

"בשעת חרום לאומית אין כיום מענה לשעות הראשונות. עלולה להיות טראומה גדולה. לכן חשוב מאד שיהיה כוח מתנדבים שכונתי שיגיש עזרה במצב כזה. למעשה, כל אחד במדינה צריך להיות בעל יכולת סיוע בחרום - מבוגרים כצעירים כשירים לכך. אני גם מדריך בקורס החיאה בפרויקט צה"ל של רן פקר, בדיוק כדי לתת מענה לצרכים האלה. רצוי שחברי 'צוות' יוכשרו גם הם למשימה זאת, והדבר מחייב גם רענון שנתי. בכלל, הייתי שמח לראות קורס של אנשי 'צוות' במד"א. צריך לזכור, בעת לחימה אנחנו נמצאים בעורף - וזה מחייב אותנו להיות מוכנים לכך".

■ מתנדבי ידידות צהלה בצפון נפגשו במשך חודש מדי יום שישי לקורס פיתוח והעצמה שיזם, הוביל והנחה צביקה ליבנה מנכ"ל שדות ישראל.

■ בחופשת סוכות יצאו 150 חניכי צהלה ליום פעילות מיוחד: פריצת שביל סובב כנרת והכשרתו לטובת ציבור המטיילים, ובניית רפסודה מחומרי גלם שכללו סנדנות, חביות והרבה חבלים.

התנדבות לפרויקט "ידידות צהלה"

פרויקט "ידידות צהלה" ישמח לקלוט מתנדבים נוספים מבין אנשי "צוות" כדי להנחות ולהדריך בני נוער. המתאימים יעברו הכשרה ויזכו לליווי.

פרטים בטל: 04-8596032 ובאתר האינטרנט www.zahala.org

פרויקט "ידידות צהלה"

דיווחים מהשטח

אוגוסט-ספטמבר 2011

■ בחופש הגדול התכנסו קבוצות צהלה מקרית ים, קרית אתא, חיפה, אור עקיבא ורחובות בחוף הכרמל לניקוי החוף. בהמשך הערב נפגשו עם חיילים מגולני לא"ש לילה שכלל הסבר על מורשת היחידה.

■ ב-4.8.11 יצאה קבוצת בנות צהלה להתנדבות בת יומיים בבסיס גדס"ר גולני במחנה שרגא. מטרות הפעילות היו סיוע ללוחמים ועידוד הגיוס לשירות משמעותי בצה"ל.

כיום וחלק חשוב ומרכזי בה הוקדש לזיכרון השואה, להיכרות עם הקהילה היהודית של גרמניה כיום ולתדריך בשגרירות ישראל. במסגרת ההיכרות עם הצבא הגרמני של היום, נערך ביקור במשרד ההגנה בברלין, במפקדת הכוחות המשולבים בפוטסדם ובמרכז המודיעין המזרח גרמני המושמץ (השטאזי). הקבוצה חוותה ביקור מרגש במחנה הריכוז בזקסנהאוזן, במרכז להתנגדות שם מוצבת מצבת זיכרון באתר מרשים, ברציף 17 וב"וילה ואנזה" - המקום בו הוחלט על "הפתרון הסופי" ליהדות אירופה. פגישה עם נציגי הקהילה היהודית וסיור במוזיאון היהודי בברלין היוו הזדמנות לעמוד מקרוב על ההווה, לעומת העבר. המשלחת קיבלה תדריך ממספר קצינים בכירים ובעלי תפקידים במשרד ההגנה ובצבא הגרמני, בהם גם קפטן מיכאל ברגר, רמ"ח היסטוריה של הצבא הגרמני, העומד בראש אגודת החיילים היהודים המשרתים כיום בצבא גרמניה - ארגון המונה כ-200 חברים. מארחי המשלחת, ובעיקר מר Zelt, עשו מאמצים רבים להצלחת הביקור ולווי את אנשינו לכל אורכו. בראש הקבוצה של "צוות" עמד יוסי אייל (אל"ם), אשר פעל עם רעייתו בתיה במרץ רב בכל הקשור לתאום המורכב מול עמיתינו בגרמניה ולהכנת חברי המשלחת לביקור. יצוין כי כל משתתפי "צוות" נשאו בהוצאות הסיור על חשבונם, אך היתה זו משלחת שייצגה בכבוד את הארגון. העמיתים מהארגון הגרמני צפויים להגיע לביקור גומלין בארץ באוקטובר 2012.

משלחת "צוות" בכניסה למשרד ההגנה הגרמני

משלחת "צוות" אורחת ארגון גמלאי צבא בגרמניה

בספטמבר 2011 ביקרה קבוצה של 31 חברי "צוות" ובנות זוג בגרמניה. את תוכנית הסיור העמוסה הכין ארגון Karl-Theodor-Molinari Foundation e.V. (Educational Division of the Deutscher Bundeswehr Verband). הביקור היווה חלק מתוכנית הפעילות של ועדת קשרי חוץ ב"צוות", בראשות מקסי אביגד (אל"ם), להרחבת הקשר עם ארגוני וטרנים בעולם. תוכנית הביקור כללה סיורים במתקני מערכת הביטחון הגרמנית

מרדכי (מקסי) אביגד מברך את סגן הנספח הצבאי הגרמני, סא"ל וולפרם רוטה, בקבלת הפנים של שגרירות גרמניה לציון יום איחוד גרמניה (3.10.2011)

בטקס זכרון ברמלה לחללי הצבא הבריטי שנערך ב-13.11.2011 מונח זר "צוות" על-ידי מרדכי (מקסי) אביגד יו"ר ועדת קשרי חוץ וגדעון גלבע (89), חבר סניף ראש העין, שהיה חייל בצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה

צילמה: רותי רזגור

חברי העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית סיירו בצרפת

הגרמנית על צרפת ב-1940. מטרה משנית בסיורים אלו הינה הכרת תרבויות שונות ודפוסי התנהגות אוכלוסייה בארצות אחרות.

מאת: בני מיכלסון (אל"ם)

חברי העמותה ליד האנדרטה בדונקירק

בין ה-30.8.2011-23 ערכה העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית ביקור בצרפת וסיירה, זו הפעם הרביעית, באתרי קרבות במדינה זו. זירת מערב-אירופה שימשה במרוצת ההיסטוריה שדה קרב לצבאות שונים ומרחב עימות לרעיונות ותרבויות. עיקר ענייננו בסיורים אלו הוא תקופת מלחמת העולם השנייה - תוך התמקדות במסעם של צבאות בעלות הברית: החל בנחיתה בחופי נורמנדי, עבור בשחרור פריז וצרפת כולה וכלה בעמידתם מול המתקפה הגרמנית האחרונה - מערכת הארדנים שהתרחשה בדצמבר 1944 וכוונתה גם "הקרב על הבלטה". עם זאת, אנו מנצלים את שהיינו בזירת לחימה זו לביקור גם באתרי קרבות ממלחמות קודמות, אשר הטביעו חותמן על ההיסטוריה האנושית, כמו יציאת ויליאם הכובש לאנגליה בשנת 1066, ורדן במלחמת העולם הראשונה, קו מז'ינו והמתקפה

פעילות ענפה בסניף ללא בית

שלום פארינטה

16 שנים עסק בקריירה שנייה במשרד הבריאות, "תקופה מעניינת ורבת עשייה" כהגדרתו. כשפרש ממשרד הבריאות, התחיל להשתתף בפעילות הסניף, שבראשו עמד משה שגיא והציע את עזרתו. משה מאוד התרשם והציע לו להגיש מועמדות לבחירות ב"צוות", שעמדו אז בפתח, מאחר והוא עצמו לא התכוון להמשיך בתפקידו.

שלום אכן עשה זאת, ומצא עצמו מתמודד מול אתגר של פעילות מקיפה וסדירה, "למרות שאין לנו בית". למעשה, רק לאחר שנכנס לתפקיד, הבין במה זה כרוך וכמה מאמץ יצטרך להשקיע בנושא. "אני שומע מדי פעם חברים אומרים שאני לוקח על עצמי יותר מדי", אומר שלום. "זה נכון, במיוחד כשאין תנאים, אבל אני עושה הכול כדי שהחברים ירגישו בכך כמה שפחות. כדי להוות דוגמה אישית לצוות שלי בהנהלת הסניף, אני דורש קודם כל מעצמי, ורק אחר כך מאחרים - והתוצאות לא מאחרות לבוא".

לדברי שלום, התחושה הכללית הרווחת בסניף בין החברים היא משפחתית. "הם שמחים לבוא למפגשים, להאזין להרצאות ולצאת לטיולים. אני עושה

העובדה שלסניף בקעת אונו אין משרד או מועדון לחברים משלו, אינה גורמת לשלום פארינטה לעשות הנחות לעצמו או הקלות לחברי ההנהלה, בכל הקשור לפעילות הסניף. עובדה היא שלאורך כל השנה ידיו עמוסות בארגון פעילויות חברתיות ותרבותיות לחברים - טיולים, הרצאות, מסיבות וכיו"ב - בהן השתתפו בפעילויות השונות רק השנה (2011) כ-1,720 חברים.

סניף בקעת אונו מונה כיום כ-950 חברים וכולל בתוכו את היישובים: קריית-אונן, גבעת שמואל,

גני תקוה, סביון, יהוד ואור יהודה. "למזלנו, לפחות על-פי הדיווחים, מספר הנזקקים בין החברים מועט ולכן עיקר הפעילות בסניף ממוקדת בנושאים חברתיים ותרבותיים", אומר שלום.

שלום מנהל את ענייני הסניף מביתו כבר קדנציה שלמה, ומיחל ליום בו יעמוד לרשותו משרד בו יוכל יחד עם חברי ההנהלה, לנהל את ענייני הסניף. "והחשוב מכל שלחברים יהיה 'בית חם' עם כתובת, כולל שעות לקבלת קהל - ואפשרות לפנות לקבלת עזרה, הדרכה, אופן קשבת, דבר שלא תמיד מתאפשר במצב הנוכחי. נעשו אמנם מאמצים על-ידי וי"ר צוות וי"ר המחוז והתקיימו פגישות עם ראש העיר וסגנו אולם, עד כה ללא תוצאות".

- איך בכל זאת עושים זאת?

"אנחנו עובדים בשיטת המיטה החמה", עונה שלום בחיוך. "בימים ראשון, שלישי וחמישי, בשעות אחר הצהריים, אני מקבל חדר במשרדי שיל - שירות ייעוץ לאזרח. זה לא פשוט לקיים פעילות רצינית ליד שולחן עמוס מסמכים השייכים למי שעובד במקום דרך קבע, אבל אין לנו ברירה, זה

"אני גאה להיות וי"ר הסניף המיוחד הזה, כי החברים מאוד מעריכים את מה שעושים עבורם ויודעים להחזיר המון אהבה. אני נוהג להצטרף לכל טיול באופן קבוע, כי זו הזדמנות מצוינת להיכרות, גיבוש וקשר ישיר עם החברים"

מה שיש כרגע. אחת לחודש אני שוכר אולם מהעירייה כדי לקיים בו פעילות - בעיקר הרצאות, הרמת כוסית לחגים וטכסי "הגבורות" - ובדרך כלל עיקר העבודה מתקיימת מהבית.

שלום פארינטה (סא"ל) שירת בצה"ל במספר יחידות: כחובש בכיר בנח"ל, כקצין ארגון רפואה בצנחנים ובגולני, והוא אף שימש בתפקידי מטה בכירים ובהם ראש ענף ארגון והדרכה של חיל הרפואה ולעיתים גם מ"מ עוזר קצין רפואה ראשי לארגון.

שלום נולד במרוקו, יצא כילד עם אחותו הקטנה - במסגרת עליית הנוער - לצרפת בשנת 1952 אולם עקב קשיים בקבלת דרכון עלה לארץ רק לאחר כשנה בשנת 1953. הוא למד בבית הספר החקלאי מקוה-ישראל, עבר לקיבוץ רבדים והצטרף לחברת נוער עד לגיוסו לנח"ל. שם הכיר את אשתו לעתיד אריאלה ויחד הקימו משפחה לתפארת - הורים לארבעה ילדים וסבים לשישה נכדים.

לאחר השירות הצבאי נתבקש על-ידי מי שהיה מפקדו, קרפ"ר, פרופ' דן מיכאלי ז"ל, שהיה באותה העת מנכ"ל משרד הבריאות, להציע מועמדות במכרז לתפקיד מפקח על מוסדות בריאות ממשלתיים. משם המשיך לתפקידים נוספים - כממונה על רישוי אמבולנסים וכן כסגן מנהל אדמיניסטרטיבי בבית חולים גדול.

חברי הסניף בטויל סבים ונכדים בכפר חב"ד

הכול כדי להתעניין בהם, מגלה רגישות ומפגין יחס חם ואישי לכל אחד - ובמיוחד לאלה שיש להם בעיות בריאות או בעיות אחרות. אני גאה להיות וי"ר הסניף המיוחד הזה, כי החברים מאוד מעריכים את מה שעושים עבורם ויודעים להחזיר המון אהבה. אני נוהג להצטרף לכל טיול באופן קבוע, כי זו הזדמנות מצוינת להיכרות, גיבוש וקשר ישיר עם החברים".

לצדו של שלום עומדת הנהלת הסניף, שברובה מפעמת רוח העשייה. **חיה ניר** המזכירה, **אילן קליין** האחראי על הטיולים ועל העמקת הקשר עם חברי הסניף ("כיום יש בידנו כ-650 כתובות מייל, בעזרתן מדווחים לחברים על הפעילות השוטפת ובכך מגדילים את הנוכחות. אנו ממשיכים כל העת בהעמקת ובשיפור הקשר עם החברים"), **מיכאל נאור** הגזבר, **נתן כספי** מופקד על הטיפול בפרט ועוסק גם בהפקת מצגות לקראת אירועים וכן מתנדבים נוספים: **זן אבידור**, **יוסי בכר** ו**קטי ארז** - האחראית להכנת הכיבוד, וזו שהופכת כל מפגש חברתי לחגיגה ממש.

מעבר לפעילות השוטפת - הרצאות, טיולים, הרמת כוסית, מסיבות, הענקת תעודות הערכה למתנדבים ולאלה שהגיעו לגבורות - שלום רואה את סניף בקעת אונו גם כמוביל בפעילויות וביזמות. למשל, כשהוצג, על-ידי אפרים לפיד וי"ר ועדת קשרי ציבור והסברה, רעיון לקיים ערבי מורשת בסניפים, לקח על עצמו מייד לקיים רב-שיח בנושא מלחמת ההתשה בסניף בקעת אונו. בערב זה השתתפו כ-160 מחברי הסניף וכן נציגים מהנהלת "צוות" והמחוז ואורחים מסניפים אחרים.

בשולחן הפנל נטלו חלק מרכזי מפקדים בכירים ששרתו באותה מלחמה בתפקידים שונים, רובם חברי הסניף: אלוף נתי שרוני (חת"מ ואג"מ), (המשך בעמוד 52)

עמותת חיל החימוש: בלי חימוש אין שריון

מאת: דליה ביתן ומוטי גבע

"בתחום הצבאי להיות הכי טובים זה אומר שחיל

החימוש צריך להיות הכי טוב. חיל השריון הוא חשוב, הוא תנאי הכרחי - אבל הוא לא תנאי מספיק. חיל החימוש הוא פחות חשוב מחיל השריון, אבל גם הוא תנאי הכרחי. השריון והחימוש יחד, רק יחד, מהווים תנאי הכרחי ומספיק. מספיק לקיום ולהפעלת כוח צבאי. אבל אפילו אם חיל החימוש הוא פחות חשוב, במרכאות, מהשריון, צריך לזכור שהוא בכל זאת קודם לשריון, גם לגיית וגם כרונולוגית. בלי חימוש אין שריון, אך בלי שריון יש עדיין חיל חימוש". אלו היו דבריו של האלוף במיל' ישראל טל (טליק) ז"ל באירוע לציון 20 שנה לפרויקט המרכבה, שנערך לפני 20 שנה. הם היו נכונים אז, הם נכונים היום - והם יהיו נכונים גם בעתיד.

עמותת חיל החימוש הוקמה בשנת 1984 למען המשפחות השכולות ולמען החימושיניקים בעבר, בהווה ובעתיד. העמותה היא הכבל המגשר בין החימושיניקים לדורותיהם, באמצעות טיפוח הקשר עם אנשי החיל בעבר ובהווה.

מטרות העמותה הן לטפח ולהרחיב את מרכז ההנצחה של חיל החימוש בנתניה, כדי שישמש להתייחדות המשפחות והחברים עם חללי החיל, להנחלת מורשתם ולפעילויות חינוך והעשרה ברוח החיל. העמותה עוסקת בפעילויות של הנצחת תולדות חיל החימוש והנחלת מורשתו המיועדות לאלה המשרתים בו עתה ולאלה אשר ישרתו בו בעתיד.

שטח חיל החימוש

שני כרכי מורשת, ובהם תולדות חיל החימוש, כבר נכתבו - וכרך שלישי נמצא בתהליך כתיבה בימים אלה.

העמותה מטפלת במשפחות השכולות של חיל החימוש ומסייעת להן במגוון דרכים: ארגון טקסי בר-מצווה ליתומים, הפקת סופי שבוע חוויתיים למשפחות וליתומים, ארגון אירועים לכבוד פתיחת שנת הלימודים לאחר חופשת הקיץ ועוד. כמו כן, מסייעת העמותה בהענקת תלושי שי בערבי חג למי שנזקק לכך.

העמותה מסייעת ליחידות החימוש ולחיילי החיל במקרים מיוחדים, ובכללם סיוע לחיילים בודדים לצאת לביקור משפחות בחו"ל, עזרה במלגות לימוד, הענקת תלושי שי לחגים וארגון ימי כיף לחיילים בודדים ונצרכים.

העמותה מנהלת על-ידי אהרון מועלם (אל"ם) ומסייע בידו ועד העמותה, המורכב מיוצאי חיל החימוש - קצינים ונגדים - ומנציגי המשפחות השכולות.

מקום מושבה של העמותה הוא במרכז ההנצחה של חיל החימוש בנתניה, המנוהל ומתוחזק על-ידי יגאל אבן זיו (סא"ל) בהתנדבות.

מרכז ההנצחה של חיל החימוש, שנחנך ביולי 2009, נבנה בסמוך לבית יד לבנים בנתניה, העיר המאמצת את החיל. עד לבניית מרכז זה, לא היה מרכז הנצחה ייחודי לחללי חיל החימוש. במרוצת השנים גבר הצורך בהקמת מרכז הנצחה חילי, אליו יוכלו להגיע משפחות החללים כדי להתייחד עם זכר יקיריהם.

כיום מתקיימים במקום טקסי סיום של קורס הקצינים של החיל, ולא בכדי. כדברי קצין חימוש ראשי בטקס חנוכת המרכז: "מרכז ההנצחה אמור להוות, מלבד מרכז התייחדות, גם מרכז פעילויות, זיכרון וחינוך למורשת החיל: להוות מרכז חי ונושם, מקור השראה, בו יושבעו חיילי ומפקדי חיל החימוש, מקום בו נישא בגאון וביגון את זכר היקירים שבמותם ציוו לנו את החיים".

הביא לדפוס: חגי גרי (סא"ל)

חדש: אתר האינטרנט של עמותת חיל החימוש

אתר האינטרנט של העמותה הוא כרטיס הביקור של חיל החימוש לדורותיו. מוצגות בו הפעילויות הרבות של העמותה. הוא מהווה כלי זמין, יעיל ואיכותי לקבלת מידע אודות חיל החימוש מיום הקמתו. מוצגות בו כל יחידות החיל על מורשתן, כולל תמונות ומידע רלוונטי רב. באתר יוקם אתר הנצחה וירטואלי אישי לכל נופל וכן קיר זיכרון וירטואלי לנופלי חיל החימוש. במסגרת זו תינתן אפשרות למשפחות לכתוב, לתעד ולהציג מידע אודות יקיריהם.

חברי "צוות" גמלאי חיל החימוש מוזמנים להיכנס באמצעות לשונית "צור קשר" באתר האינטרנט של העמותה, להרשם ולתרום לעמותת חיל החימוש: <http://www.himush.co.il>

נחל אלכסנדר:

חורשת האקליפטוס, הגשר, הצבים...

מאת: זהבית שחרור (סא"ל)

רב. מבנה גופו מאפשר לו להביט בסביבה בעוד גופו שקוע במים. כך קל לו יותר להשיג את מזונו, שהינו בעיקר בעלי חיים דוגמת דגים, תולעים ורכיכות. בעונת האביב חופרת נקבת הצב גומה בגדות הנחל ובה היא מטילה את ביציה. לאחר חודשיים בוקעות הביצים והצבים הקטנים רצים למים. אל הגשר ניתן להגיע מכביש הכניסה לכפר ויתקין, אליו מתאפשרת גישה מכביש 4, ליד ק"מ 152. בחורף לא מומלץ לבחור בדרך גישה זו בגלל הבוץ.

מסלולי הליכה:

המסלול המעגלי

התחלה וסיום: חניון הבריכה.

אורך המסלול: כ-2 ק"מ; יש מסלול מקוצר של ק"מ אחד.

משך ההליכה: כשעה וחצי (למסלול המלא).

תיאור המסלול: צעידה בשטח חולי ומומלץ לקחת מים.

מתחילים בשביל ממערב לחורשת האקליפטוס, אשר בחורף ובאביב מופיעה בה פריחת רקפות בצל העצים. עוברים ליד מבנה שאיבה של קידוח מים וממשיכים ומטפסים מעט בדרך חולית בשולי החורשה. לאחר כ-400

גן לאומי נחל אלכסנדר נמצא ליד חוף בית ינאי, משני צידי כביש 2 (כביש חיפה תל אביב) ומשתרע בין חוף הים למסילת הברזל, מדרום למכמורת, על שטח של כ-3,200 דונם. הכניסה לגן מכביש 2 במחלף בית ינאי - פונים לכיוון מכמורת ולאחר חציית נחל אלכסנדר פונים ימינה בדרך עפר, עוברים מתחת לכביש 4 (חיפה-תל אביב הישן) ונכנסים לגן הלאומי ליד הנחל. הגן הלאומי פתוח לציבור הרחב ללא תשלום דמי כניסה כאשר חוף בית ינאי שייך לגן הלאומי. מאפריל עד אוקטובר - יש לשלם על חנייה בחוף. נחל אלכסנדר עבר שיקום וחזר להיות אזור של חיי טבע תוססים. במימיו כמות גדולה של צבים רכים, נדירים בישראל, גדוהו שופעות צמחייה המהווה בית גידול לעופות רבים.

במהלך מסלולו בשרון הוא חוצה שטחי חולות זהובים וגבעות חול חמרה, בהם מתקיימים צמחים ובעלי חיים רבים שהחול הוא ביתם. ניתן לטייל באזור במספר אתרים:

צילומים: אייל מיטראני, רשות שמורות הטבע והגנים

מטר מתפצל השביל: שמאלה - למסלול המקוצר החוצה את החורשה וחוזר לחניון הבריכה. ישר - לתצפית קצה החורשה על הגן הלאומי נחל אלכסנדר, על חוף הים ועל יישובי האזור. מנקודת התצפית שבים לחניון הבריכה בשביל העובר ממזרח לחורשת האקליפטוס.

מחניון הבריכה לחירבת סמארה

נקודת התחלה: חניון הבריכה.

נקודת הסיום: חניון חירבת סמארה.

אורך המסלול: כ-2.5 ק"מ.

משך ההליכה: כשעתיים.

תיאור המסלול: צעידה בשטח חולי ומומלץ לקחת מים.

המסלול עד תצפית קצה החורשה זהה לזה שבמסלול הקודם. מנקודת התצפית יורדים דרומה וחוצים שדה חולות בו נמצא שיחי רותם. השביל נכנס לחורשת אקליפטוס שמעבר לשדה הרתמים ופונה בקצה החורשה ימינה, לכיוון מערב. אחרי כ-150 מטר השביל פונה שמאלה, לכיוון דרום, וחוצה גבעת חמרה. במקום זה משתנה הצמחייה לשיחי קידה שעירה, כאשר באביב מצטרפת גם פריחה יפה של צמחים חד-שנתיים. השביל יורד מהגבעה דרומה, ממזרח חורשת האקליפטוס, מתעקל מעט בחולות וגולש ישר לחניון חירבת סמארה.

נחל אלכסנדר: אפיק הנחל שופע מים וגדותיו עשירות בצמחייה ובבעלי חיים. הנחל קרוי על שמו של אלכסנדר ינאי, המלך החשמונאי שכבש באזור מספר ערים. מקורותיו באזור שכם בהרי שומרון, משם הוא ממשיך בזרימה בין טייבה לכוכב יאיר - ונשפך לים התיכון.

חירבת סמארה: נבנתה בשלהי המאה ה-19 על-ידי עבדאללה סמארה מטול כרם. החירבה הינה בית גדול עשוי מאבני כורכר, הניצב בראש גבעה. עם השנים הפך המקום לתחנת מכס של השלטון העות'מני. בירידה מהגבעה לכיוון הנחל יש מערות שככל הנראה היו בעבר מחצבות כורכר. הגבעה עוטה באביב פריחה מרהיבה - צבעוני השרון, נורית אסיה וכלנית מצויה. אל ראש הגבעה מוביל שביל נוח מחניון חירבת סמארה ומשם יש תצפית יפה על השטח.

בחורף, בין החודשים נובמבר לדצמבר, מומלץ להגיע לשדה נרקיסים, המצוי ממזרח לחניון חירבת סמארה בין נחל אלכסנדר לחורשת האקליפטוס. השדה מתמלא בפריחת הנרקיס המצוי בעל הניחוח הנפלא. פרח הנרקיס מכונה גם "מלך הביצה" הודות ל"כתר" שלו - עטרה צהובה הממוקמת במרכז עליו הלבנים. גשר הצבים: גשר הצבים חוצה את נחל אלכסנדר ומכונה כך משום שבקרבנו נמצאים צבים רכים רבים. הצב הרך חי במים מתוקים, ושמו ניתן לו בשל שריונו הרך והגמיש.

אורכו כ-120 ס"מ, משקלו מגיע עד 50 ק"ג והוא מסוגל לשהות במים זמן

תודה לרשות שמורות הטבע והגנים על שיתוף הפעולה

הסדרת קבלת פנסיה מצה"ל בעת פרידה וגירושין

מאת: עו"ד ברוך אברהמי

הזכות לקבל פנסיה מצה"ל היא נכס שיש לו ערך לעתיד.

בעת פרידה או גירושין של גמלאי או גמלאית, רואים בן ובת הזוג מהם נפרדים את הפנסיה מצה"ל כנכס כלכלי, שניתן להישען עליו בהמשך החיים, משום שתשלומה מובטח. מכאן שיש לו גם משמעות כביטחון סוציאלי.

בעת פרידה או גירושין מטפלים בנכסים השונים ובזכויות השונות שצברו בני הזוג בחייהם המשותפים, וקיימת גם חזקת השיתוף. מעבירים בין בני זוג נכסים שונים, ומפרקים בהסכם את הרכוש והחבילה.

רבים סבורים, כי גם הזכות לקבלת גמלה ניתנת להעברה או לחלוקה. אחרים סבורים, כי הלכת השיתוף בין בני זוג מקנים לאישה או לבן הזוג של הגמלאית, זכות לקבל מחצית הפנסיה החודשית - ואם לא תמיד אז לפחות אם הוסכם על כך.

אין זה כך! לפי סעיף 62 לחוק שירות הקבע בצה"ל (גמלאות), הזכות לקבלת הגמלה היא זכותם האישית של הגמלאים והיא אינה ניתנת להעברה. בתי המשפט ובתי הדין הרבניים נאלצו לעסוק פעמים רבות במקרים, בהם ניסו מי שנפגעו מקיום סעיף זה לבטל את רוע הגזירה. בתי המשפט התלבטו בכך לא מעט, שכן בכל זאת, הפנסיה נצברה ובשלה במשך חיי הנישואין או חיי השיתוף כידועים בציבור.

בין בני זוג מוכרת וידועה "הלכת השיתוף", המעניקה את הזכות לחלוקת נכסים. זה חלק מה"קח ותן" שבין בני הזוג הנפרדים. אולם, בתי המשפט פסקו כי הלכת השיתוף קיימת לאישה כלפי הבעל בלבד, אך לא כנגד

צה"ל. ומאחר שצה"ל הוא זה שמשלם את הגמלאות - אין הוא מחויב לדבר, זולת תשלום אישי לגמלאי או לגמלאית. הזכות לקבל פנסיה היא זכות אובליגטורית שקמה מדי חודש בחודשו. היא לא זכות קניינית רגילה וגם הגמלאי עצמו אינו יכול להעביר את מה שטרם קיבל.

הממונה על הגמלאות בצה"ל אינו מכיר בתוקפם של הסכמי פרידה או גירושין, שיש בהם סעיף העברה או חלוקה של הפנסיה הצה"לית, וחבל אם בזמן כתיבת הסכמי הפרידה והגירושין טועים ולא מביאים זאת בחשבון. גם אם בית המשפט או בית הדין אישר את הסכם הגירושין, עדיין אין תוקף לסעיף זה. בפסקי דין ובמאמרים של חכמי משפט הועלו נימוקים משפטיים כבדים לכאן ולכאן. אולם, כל מה שנכתב לעיל הוא השורה התחתונה.

למצב משפטי זה גם השלכה לעניין זכותם של נושים ובעלי חוב שיש לגמלאי או לגמלאית. יש לכך גם השלכות לעניין המס. לא ניתן לומר, למשל, שבת הזוג שיש לה שיעור מס מופחת, קיבלה בהעברה מחצית הגמלה ויש לחשב את המס שחל על הבעל הגמלאי בהתאם. נראה לי, כי מצב זה קורא להתערבות המחוקק ולתיקון הוראת החוק, כך שתיתן זכות לגמלאי או לגמלאית לעשות הסכם בעת פרידה או בעת גירושין, ולחלק את הזכות לפנסיה עם בן או בת הזוג, שחלק עימו את כל תקופת השירות בה נצברה הזכות לפנסיה.

מצב זה עלול להיות מבין, שכן בני הזוג שהתגרשו ועשו הסדר רכוש, משוכנעים כי הסדר זה יחזיק מעמד שנים רבות. אבל לא כך הדבר. עלולים להיווצר בהמשך מחלוקות ויריבויות קשות בין בני הזוג, שניתן היה למנוע בעת הסכם הגירושין. החיים במשך הזמן משתנים, מישור מבני הזוג המתגרשים רוצה להתחתן והעניין מסתבך והולך.

מה בכל זאת ניתן לעשות? לכתוב חוזה מיוחד, לפי תשולם הגמלה על-ידי צה"ל לשלוח של הגמלאי או הגמלאית. שליחות זו צריכה להיכתב כבלתי חדירה ובלתי ניתנת לשינוי. בהסכם זה תיקבע גם חובתו של השלוח להעביר מדי חודש את חלקו של בן הזוג של הגמלאית ולחלק את הפנסיה ביניהם.

בית המשפט המליץ על כך, ונראה כי אפשר לתקן בהסכמה גם הסכמי גירושין או פרידה שנעשו בעבר. תחשבו על זה.

צוות מתחברים למסורת

יהדות • הלכה • שורשים

חנוכה חג החינוך

מאת: הרב חניאל פרבר

לזכר שני ניסי הישרדות של עם ישראל תיקנו לנו חכמים שני מועדים - חנוכה ופורים.

חנוכה, נס הישרדות רוחנית - מאה שמונים שנה של דיכוי רוחני בהשלת תרבות ניכר, של איסור תלמוד תורה וקיום מצוות.

פורים, נס הישרדות פיזית - כנגד גזירת "להשמיד, להרוג ולאבד" (אסתר ג', יג'), שחזר על עצמו באופנים שונים עד לדור שלפנינו.

מאה שמונים שנה של עקירת דת, שבסופן לא נותר אלא קומץ מועט,

חשמונאי ובניו המכבים ואנשיהם. וכשפרץ המרד - ניצחו המעטים את הרבים, החלשים את החזקים והטהורים את הטמאים.

ניתן אם כן לראות שיש שני היבטים עיקריים לחג החנוכה: האחד, הגבורה הצבאית, כפי שהיא משתקפת בקרבות יהודה המכבי ואחיו - גבורה של איכות מול כמות, גבורה ייחודית של מעטים מול רבים.

השני, הגבורה הרוחנית והתרבותית - טהורים מול טמאים. בחנוכה יצא עם ישראל להגן על ערכיו התרבותיים מול מתקפת ההתייוונות. מקובל לראות את ההתנגשות בין ישראל ליוון כמאורע הראשון שבו נדרש עם ישראל להיאבק בניסיון להכתיב לו תרבות זרה.

ההתנגשויות התרבותיות שפקדו את עמנו לאחר מכן, הם המשכה של אותה מלחמת תרבות ישראל-יוון. הניצחון של החשמונאים על האימפריה היוונית, שהביא לעצמאותה של התרבות היהודית, נחרת עמוק בזיכרון של העם היהודי. לכן, בכל פעם שהעם היהודי נאלץ להתמודד מול תרבויות זרות שניסו לדחוק את רגליו, שימש ניצחון זה דוגמא ומקור לעידוד.

שני היבטים אלו של חג החנוכה אינם סותרים. הם שני צדדים של מטבע אחד - אין עוצמה צבאית בלא עוצמה תרבותית, ואין רוח קרב בלא רוחניות צרופה.

דברים אלו באים לידי ביטוי בשמו של חג החנוכה כ"חג החינוך". השורש "ח.ג.כ" (חינוך) - הוא המוביל והמקשר לכלל המשמעויות בעקרונות

החינוכיים הדידקטיים בחנוכה.

הגמ' (שבת כ"א, עב.) אומרת: "... וכשגברה מלכות בית חשמונאי, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד. נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים... קבועים ועשאוהו ימים טובים בהלל והודאה".

בתפילה אנו אומרים: "כשעמדה מלכות יוון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך...". היוונים עשו הכל כדי להטמיע את תרבותם ואמונתם בעם ישראל, וזאת בכל האמצעים והדרכים - גזרו גזירות ורדפו את המתנגדים מחד גיסא, וקירבו את הבאים לצל קורתם מאידך גיסא.

הכוהנים היו מורי הדרך ומחנכי העם: "וירדו משפטין ליעקב ותורתך לישראל" (דברים, ל"ג, י'). כאבות רוחניים ראו כיצד הצליחו היוונים לטמא את כל השמנים. וישראל נמשלו לשמן: "מה ראה ירמיהו

למשול אבותינו כזית? אלא - כל המשקין מתערבין זה בזה והשמן לאו" (שמות רבה ל"ו, א').

היוונים הצליחו "לטמא את השמנים", כלומר, את עם ישראל. ראו מתתיהו מחנך הדור ובניו הכהנים את מצב העם שחלק ממנו סטה מדרך תורה ומצוות - ולא התייאשו. הם נכנסו למקדש. נכנסו לנבכי הנפש

© Mikhail Kusoyev | Dreamstime.com

והיפשו עד שמצאו.

הרי יכלו לוותר על החיפוש ולהדליק המנורה בשמן טמא, שהרי טומאה הותרה בציבור (יומא ו', ב'). אולם, הם האמינו שיש תקווה. יש להמשיך לחפש בפנימיות הנפש עד שמצאו.

מצאו פך שמן שלא חולל. הפך היה מוסתר והנה כעת נחשף, כלומר מצאו את אותו ניצוץ מוסתר שטרם כבה - והדליקו אותו. אל לו למחנך להתייאש, אף שטימאו כל השמנים ואין, לכאורה, מה לעשות. עליו לחפש היטב עד שיימצא אותו פך שמן קטן, אותו הניצוץ הטמון בכל אחד. לחשוף אותו ואז יתגלה שיש בו קדושה, כאותו שמן הפך החתום בחותמו של כהן גדול.

תפקידנו כגמלאי צה"ל וכמחנכים ללכת בעקבות החשמונאים ולהכשיר את הלבבות ולחשוף את האור הזך בקרבנו ולחגוג את חג החנוכה, חג החינוך.

בשמחה ובטוב לבב נדליק את הנרות המסמלים את הגבורה החשמונאית שהיתה לסמל הגבורה בישראל ובעמים - נודה ונהלל על הניסים והנפלאות שהיו לנו מאז ועד עתה.

נא לשמור על קדושת הדף

אנו הולכים ברגל...

(המשך מעמוד 23)

המורשת הישראלית, לשלב סיפורי תנ"ך עם גיאוגרפיה, אמנות עם תרבות וכמובן - אהבת הארץ.

והיכית עד ש"צוות" ירים את הכפפה? מדוע לא עשית זאת קודם?

"חשבתי ללכת לקורס מדריכי ידיעת הארץ, אבל זה כרוך בנתוני כניסה מסוימים הקשורים לגיל, אורך הקורס שנמשך שנתיים וגם בעלויות גבוהות. לשמחתי, 'צוות' נכנס לתחום וכששלחו לי מכתב בנושא הקורס - ידעתי שלשם אני רוצה ללכת".

היא לא התאכזבה. "קורס נפלא, מעניין, מגוון, רציני, מדריכים מצוינים, חברה טובים. אני חושבת שעבור אנשים באמצע החיים זה הרבה יותר מתעסוקה".

■■■

חנן נהרי (רס"ן) יליד 1948, איש חיל האוויר, מהנדס חשמל, השתחרר לפני

11 שנים והקים חברה ליעוץ בתחום מערכות מטוסים. לפני כשנתיים "הוריד הילוך" ויצא לשני טיולים גדולים במזרח אסיה ובדרום אמריקה. עבורו, פרסום שראה בנושא בעיתון "רוח צוות" הגיע בדיוק בזמן. "ראיתי שעומד להיפתח קורס, הרגשתי שזה בדיוק מה שאני רוצה לעשות - ונרשמתי. טיולים בארץ אינם דבר

זר לי ומאז שאני זוכר את עצמי אני מטייל - והרבה".

הקורס לדבריו היה ממצה מאוד והעובדה כי שילב קבוצה גדולה של צעירים עם אנשים בוגרים, היתה לדעתו המפתח להצלחה. "לא כל יום נופלת לידיך הזדמנות להיחשף לדור שהוא בגיל של ילדינו הצעירים. נחשפנו לשפה חדשה השגורה בפיהם, שבעצם משקפת את הווייתם. אני אמנם לא הולך לדבר בשפה הזו - גם לא עם תלמידים שאדריך בעתיד - אבל צריך להבין אותה כדי להיות מחובר טוב יותר לצעירים".

שפה אחרת, וגם יכולת גופנית אחרת...

"העניין הפיזי זה הדבר האחרון שמטריד אותי. לא היתה בעיה לצלוח את הקורס, ולדעתי המסלולים שנלווה בהם בעתיד תלמידים לא יהיו קשים יותר - אלו לא טיולים אתגריים".

חנן מתכוון לעסוק בתחום, אם כי לא בצורה אינטנסיבית. "טיול או שניים בשבוע יספיקו", הוא אומר.

■■■

שמעון חסון (סא"ל) יליד 1960, איש חיל

האוויר, בעל תואר ראשון במזרחנות ומדעי המדינה, השתחרר לפני שמונה שנים ומאז עוסק בעבודות חשמל ושיפוצים וכן בחקלאות במסגרת משפחתית. הוא חובב טיולים וכל השנים שאף לעסוק בתחום ההדרכה. "אבל תמיד היו סיבות למה לדחות: הזמן לא מתאים, הקורס ארוך מדי, העלות גבוהה מדי, התחלתי עבודה חדשה..."

הידיעה על הקורס שארגון "צוות" דחקה הצדה את כל התירוצים. "למעשה, ובצורה חובבנית, אני עוסק כבר שנים בהדרכה - לחברים או למשפחה, ברמה בסיסית ביותר. הרגשתי שזו ההזדמנות שלי להפוך את ההדרכה למקצוע ולמקור פרנסה שבהחלט יכול לתת גיבוי לפנסיה שלי".

לדבריו, לקורס הקצר יחסית, הגם שבעצם היותו כזה בחר בו, יש מחיר: "נגענו בהרבה נושאים ובתחומים רחבים - אבל לא תמיד נכנסנו לעומקם של דברים. אני מתאר לעצמי שבמשך הזמן, ועם לימוד עצמי, נוכל להשלים פערים. כרגע הקורס השלים עבורי ידיעות קודמות, רסיסי מידע התחברו לי, התגברתי על פערי רצף שהיו לי בתחומים כמו היסטוריה, גיאולוגיה ותרבות".

המשפחה תמכה מאוד בהחלטתו. "כל השנים שאלו אותי מדוע אני הולך להיות מורה דרך". ויש לו גם סיפור קטן לסיום: את חתונתו לפני עשרים שנה עשה במערת קומראן במדבר יהודה, מה שלא היה נהוג באותו הזמן. ואולי כבר בכך היה רמז לבאות?

ההיסטוריה שלנו בתמונות

במדור זה אנו מפרסמים צילומים מהעבר של חברי "צוות". חלק מהדמויות המופיעות בתמונות, אינן מוכרות או אינן זכורות. נשמח אם תעדכנו אותנו בפרטי המופיעים בתמונות

מי המופיעים בתמונה? תודה לברוך אנגל (רס"ר)

תשובות יש לשלוח בדוא"ל אל: Bitoon@tzevet.org.il או לפקס: 03-6166260 ליד מוזיקת המערכת סטלה יוסף.

זיהוי התמונה מהגיליון הקודם: טקס הניצחון על הר הבית בירושלים במלחמת ששת הימים: מימין - אל"ם מוטה גור ז"ל, מפקד חטיבת הצנחנים ששחררה את ירושלים, האלוף עוזי נרקיס ז"ל, אלוף פיקוד מרכז, סא"ל משה סטמפל ז"ל, הסמח"ט.

זכו בפרס: אבי לוי - מודיעין, עופר גיא רון - זכרון יעקב

חברי "צוות" מוזמנים לשלוח תמונות מהשירות הצבאי ולציין את האירוע ואת שמות המצולמים. יועדפו תמונות מאירועים מיוחדים, אישיים או בעלי משמעות היסטורית.

פתרון חידת "מי האיש" (גיליון 98): האלוף מאיר זורע

האלוף מאיר זורע נולד ברומניה ועלה ארצה בגיל שלוש. היה פעיל בשורות ההגנה מגיל צעיר, התגייס לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה והשתתף בקרבות הבריגדה.

ב-1956 נקרא לשירות בצה"ל ומונה לסגן מפקד גייסות השריון וב-9.11.56 מונה למפקד גייסות השריון. בהמשך מונה לאלוף פיקוד הצפון וב-1962 פרש משירותו בצה"ל.

מאיר זורע שכל שני בנים במלחמות ישראל.

זכו בפרס: אורי גורן - ראשון לציון, שלמה דורון - אלון מורה.

חידת "צוות"

מי היה?

הוא נולד בעיר השלוה ששמה נקרא, על שם באר שעל-ידי אחד האבות נחפרה. לאחר מכן הוא עבר לגור בכפר, שבתוך שמו עוד אחד מהאבות נזכר.

במלחמה בה עתיד מדינתנו הקטנה נחתך, הוא בחטיבה ששמה כשם אחד השופטים בתנ"ך. הוא קצין, על כתפיו דרגות והוא מפקדם של אדומי-הכומות.

ליד האגם הצפוני הוא משתתף במבצע של גבורה, ששמו נלקח מענפי העץ המקיף את המנורה. מתחת לגדר המוצב - הוא זוחל כמו צב. הבונקר נכבש והלוחם הנועז הזה מקבל ציון לשבח ראשון על חזה.

במלחמה שאחריה הוא נלחם במעבר תלול וצר, ביעד בו היה אויב אחר, מחופר ומבוצר. והוא לרגע אינו מהסס ועל הצוק התלול הוא עולה ומטפס.

הוא משליך רימון למעלה כבר נפתחה הניצרה, אך הרימון מתעתע ונופל על חייליו בחזרה... גופו בעוז-רוח על החייל שלידו מחפה וחוצץ והוא סופג את רסיסי הרימון שהתפוצץ...

אט יורד המסך על גיבור המחזה, וצל"ש שני מוענק ללוחם הנועז הזה. צל"שים שכעבור עשורים הומרו על-ידי החוק לעיטורים.

הוא נח שם בהר הרצל בין רגבי מכורה ורחוב על שמו בעיר הולדתו אז נקרא. ואני נזכרת אכן במלחמה אחרת - ולא אוסיף עוד מילים, הקריב קצין אחר כך את עצמו על מנת להציל חיילים...

מאת: זהבה צויקל (רס"ן)

תשובות יש לשלוח בדואר אלקטרוני prashit@tzevet.org.il או בדואר לביטאון "צוות", רח' ברוך הירש 14, ת"ד 2222, בני ברק 51121, או בפקס 03-6166260 (נא לציין את מספר הגיליון). בין הפותרים נכונה יוגרלו שלושה ספרים.

להיות טובים יותר

לאחרונה שבתי משמונה ימי מסע מרגש ומטלטל לגרמניה ולפולין, בהחלטה שאני רוצה להיות אדם טוב יותר. זה לא שאני אדם טוב, אך להיות טוב בלבד, כנראה, אינו מספיק. להיות טוב יותר משמעו לא להסב את הפנים מסבלו של האחר, להפסיק להיות קהת חושים ואדישה למצבו של השונה, ובמיוחד - לחדול מזחיחות הדעת, מהשיפוטיות ומהזלזול.

במסע ייחודי זה, בא לידי ביטוי סיפור השואה היהודי - מעשי זוועה אכזריים של רצח עם - בסיפורם האישי של אנשים וילדים, אילמים, חסרי פה ופנים, ביניהם בני המשפחות הענופות של אבי ואמי, שכל חטאם היה היותם בני דת משה, יהודים.

כדור שני לניצולי השואה, התנהלו חיי משפחתי בצל האובדן והשכול, אשר נצרב בנפשי מבלי דעת. אני קוראת לכולנו לזכור ולא לשכוח. יש להנחיל את סיפור השואה מדור לדור, למען ישמש מגדלור וסמן לגודל הזוועה אליה יכול להגיע המין האנושי, ובעיקר - כדי לחנך לקבלה ואהבה, הבנה וחמלה של האחר. על כולנו להיות בני אדם טובים יותר!

גיטה גופר (סא"ל)

■ ■ ■

"תה ואורז יש בסין - הארץ הנידחת?"

זוכרים את השיר הזה שהיינו שרים בבית ספר יסודי? מה בעצם אנו חושבים על סין, הארץ הנידחת?

כחודש לפני החגים נסענו לביקור נכסף ומקיף בסין שארך כשלושה שבועות. לבושת, אני חייב להתוודות שאחת לאחת התנפצו לי בפנים כל מחשבות השווא של לגבי סין אבל בעיקר למדתי על צניעות פרספקטיבה ופרופורציות. עברנו חוויות מדהימות עליהן תוכלו לקרוא בהרחבה באתר "צוות", אך זאת אומר:

אם הילדים כבר עזבו את הבית, והם כבר מסודרים ואם אתם עוד לא בפרק החיים של "צער גידול הורים", סעו עכשיו לפני שכל זה ישתנה! אין בחיים שלנו שידור חוזר. נכון, זה טיול יקר, אבל מה שלא תעשו עכשיו לא תעשו עוד! תמיד יש עוד עדיפויות וגם לכם מגיע. מבחינה פיזית זה טיול לא קל, קצת סוג של "טירונות" עם שש טיסות פנים בסין והתרוצצות להספיק ולראות כמה שיותר, ללא מנוחה או נופש במקום מדהים כלשהו. (וכאלה יש המון!) אבל זה נחרת לך עמוק בלב.

נתן רונן

הרשימה המלאה באתר "צוות": www.tzevet.org.il

■ ■ ■

הערות ל"צוותן" 55: **מלחמת יום הכיפורים** - המלחמה לא פרצה בצהרי יום כיפור בהפתעה. מנסיוני בחיל הים צפינו את פרוץ המלחמה שנה מראש לפחות והתכוננו אליה. באימון, הצטיידות, בניית תורות לחימה ועידכון של תיקי ליל א' והמשך הלחימה וכד'. 10 ימים לפני פרוץ המלחמה העלה מפקד החיל כוננות. גייס בשקט מילואים (בשקט כי נאמר לנו שגולדה מתנגדת). כשבוע לפני המלחמה יצא חיל הים לתרגיל השנתי שלו. ביום ו' לפני פרוץ המלחמה ערכנו (כן הייתי שם) את התחקיר של התרגיל ואת התדריך של המלחמה.

אל"ם (דימוס) פלג לפיד

■ ■ ■

הספר של יצה - מצער שארגון "צוות" נוקט עמדה כנגד מערכת הביטחון ובעד אדם שהורשע בדיון. ארגון "צוות" ממעיט במעשיו של יצה. מציע כי תבדקו בפסק הדין מה היה לשופטים להגיד על יצה ועל מעשיו.

מוטי צחור

מסע לפולין:

חובה מוסרית של כולנו

בתחילת ספטמבר 2011 יצאתי עם זוגתי למסע בן שבוע לפולין, במסגרת קבוצה של 36 איש מארגון "חבר". ד"ר מריו סיני (סא"ל) ניהל את המסע ביד רמה ועימו זוהר ולוסקי (סא"ל), בעבר קצין חינוך של מז"י (מפקדת זרוע היבשה), הדריך בבקיאות רבה וברגישות בלתי רגילה. במשך שנים רבות קראתי הרבה אודות השואה, האזנתי להרצאות, השתתפתי בטקסים וחשבתי שאני יודע ומבין ולו מעט בנושא זה. בנוסף, שמעתי עדויות מפי ניצולי שואה, לרבות מאבי אשתי, שהצליח לברוח מציפורני הנאצים ולעלות ארצה, אך לצערי כל בני משפחתו נספו בשואה. זוגתי ואני חשבנו שיש לנו חוב מוסרי - לצאת למסע כדי "לסגור מעגל" ואולי למצוא תשובות על הרבה שאלות שנשארו ללא מענה.

יצאנו, אם כן, למסע כאנשים המבקשים לקבל תשובות - וחזרנו עם הרבה יותר שאלות, מחשבות, תהיות, מטען גדול וכבד לעוד שנים רבות. המסע היה מאוד מוצלח, וזאת ממספר טעמים אותם אפרט:

הארגון - ד"ר מריו סיני עשה מלאכה מעולה, גם בהכנה שערך לכל חברי הקבוצה (יום ההכנה נערך ביד ושם) וגם תוך כדי המסע עצמו. מריו לא רק ארגן את המסע בצד הלוגיסטי, הוא ד"ר לנושא השואה וככזה תרם מניסיונו ומהידע שלו רבות באופן מעניין, מדויק ורגיש.

יכולתו להעביר את הפרטים בקטעי ההסבר בהם היה מעורב, היתה מצמררת והעלתה דמעות בעיני רבים.

משלחת "חבר לפולין" (צילום: מוטי דביר)

ההדרכה - את מלאכת ההדרכה המסע ביצע זוהר ולוסקי במיומנות רבה, תוך שהוא משתף אותנו בידע העשיר שברשותו.

תוכן המסע - מסלול המסע היה מדויק וממצה. ביקרנו בגטאות ובמחנות, קיבלנו הדרכה וחוויתו באופן אישי את התחושה טרום השואה ובמהלכה.

בסיומו חשתי כי אני באמת יודע הרבה יותר על אשר אירע, אך הדעת והמוח אינם מצליחים לקלוט את מימדי האסון ועוצמתו. המסע הבהיר לי יותר מאי פעם כמה חשובה אחדות בעם, גם בימינו אלה, אל מול מחרחר המלחמה מסביבנו.

בשובי ממסע זה אני אדם אחר, מניח בצד דברים רבים הנראים בעיניי כיום שוליים, מבין הרבה יותר לליבם של ניצולי השואה והחשוב מכל: מבין לעומק את משמעות הצורך בקיומה של מדינת ישראל.

זהו מסע של החיים, שכל יהודי חייב לעצמו, לזולתו וגם לארצו ולעמו. כל הכבוד ל"חבר" שמארגן את המסע בצורה מופתית. הבנתי כי משלחת "חבר" יוצאת שלוש פעמים בשנה.

אני סבור כי יש לעשות זאת גם במסגרת הארגון שלנו, ולהגדיל את מספר המשלחות היוצאות למסע מדי שנה. אני מציע את עזרתי בהתנדבות, כדי לעודד ולארגן כמה שיותר משלחות מקרב אנשי "צוות" / "חבר" שיצאו למסע החשוב הזה. לרשמים המובאים כאן מצטרפים גם רותי ומוטי דביר (אל"ם), חברי "צוות", אשר השתתפו במסע זה.

שמואל מוראד (אל"ם)

סידור כהן (סא"ל), פסל זכוכית: מאלף את החומר

בגיל 50, אחרי שכבר פצח בקריירה שנייה לאחר השחרור מצה"ל, התמסר סידור כהן לאמנות ולמד את המלאכה המורכבת של פיסול בזכוכית ■ באמצעות פסליו הוא מעביר מסרים ונותן ביטוי לרחשי ליבו ■ לעמיתיו הפורשים הוא אומר: "עכשיו זה הזמן - והכל אפשרי"

מאת: נורית רוזן (רס"ן)

בכל עבודותיו ניתן למצוא מסר חברתי, פוליטי או אקטואלי. אחד הנושאים החשובים לו הוא נושא ההנצחה. לדעתו, בארצנו כל אמן חייב, במידה זו או אחרת, להתייחס לנושא זה. עבודותיו מורכבות, גם רגשית וגם אינטלקטואלית. שם העבודה מעביר חלק מהמסר, לכן סידור מוסיף הסברים לכל אחת מהעבודות.

הפיסול בזכוכית הוא עיסוק יקר ביותר, הנוגס בכספי הפנסיה ואף בחסכונות. כלי העבודה המקצועיים הם יקרים מאוד וגם החומרים, התנורים והחשמל המזין אותם עולים הרבה. הפיסול בזכוכית מחייב לשכור סטודיו רחב ידיים, גם לעבודה שוטפת וגם לאחסון. כמו הרבה אמנים, גם לסידור אין פתרון היכן לאחסן את העבודות. הפסלים הגמורים בסטודיו הולכים ומתרבים, וכך גם ההוצאות. חלק מהעבודות נרכשות, אך לתחושתו בארץ אין מסורת של הערכת העבודות, ואנשים לא מוכנים לשלם עבור ערך האמיתי. "קשה לשבור את תקרת הזכוכית", אומר סידור.

בשנים האחרונות הוא הרבה להשתתף בתערוכות ופעמיים אף הציג תערוכות יחיד. בעקבות התערוכות הוא מקבל תגובות רבות ונרגשות מהמבקרים, אבל עדיין אינו זוכה להערכה לה הוא ראוי לדעתו ממובילי דעת הקהל במילייה האמנותי. הוא שואף לזכות בהכרה מקצועית בערך האמנותי של עבודותיו. לסידור יש מסר חד-משמעי לפרושי צה"ל: ללכת עם התחושות הפנימיות ועם הדחף היצירתי, לא לבדוק את הדברים רק בהיבט החומרי של "מה יוצא לי מזה". הוא מציע לכל פורש לאפשר לעצמו להתמסר כל כולו למה שחלם לעשות ולא האמין שעדיין אפשרי. זה הזמן. והכל אפשרי. האתר של סידור כהן: <http://www.sidor.co.il/?theme=en-us>

המדור פותח את שעריו לכל חבר צוות שעוסק ביצירה: ציור, איור, פיסול, זכוכית, וכו'. נא לפנות לנורית רוזן באימייל בלבד: memcohen@gmail.com

כשהגיע לגיל 50 סגר סידור כהן (סא"ל), את חברת ההייטק שהקים לאחר פרישתו משירות ארוך בחיל החימוש, כדי ללמוד בבצלאל, במחלקה לזכוכית, כתלמיד מן המניין. "כאשר התקבלתי ללימודים לא ידעתי לאן יתגלגלו הדברים", הוא אומר. סידור החל לפסל בזכוכית באופן מקצועי ב-2003, והיום הוא אמן מוכר ומפורסם בארץ ובחו"ל. היו לו שתי תערוכות יחיד והוא משתתף קבוע בתערוכות זכוכית קבוצתיות.

סידור בחר לעבוד בזכוכית בגלל האתגר והסיפוק העצום. כדי להגיע למיומנות בזכוכית צריך ידיים טובות וראש ממוקד. זכוכית היא חומר שנשאר גמיש למשך 15 שניות בלבד, ואז מתקשה. צריך ללמוד לעבוד מהר, עם טמפרטורות גבוהות. זכוכית היא חומר שקשה להכניע. הוא פוצע. עובדים עם אש פתוחה. זה מסוכן. אבל אם מצליחים להכניע את הזכוכית, או בלשונו של סידור "לאלף" אותה, קשה לתאר את ההנאה. כשסידור מכניס עבודה לתנור הוא רץ בבוקר בהתרגשות לראות את התוצאה. זה קתריזיס עצום.

"החומר השקוף, המסרב להשתנות, חותך, שורף וחונק. אבל כאשר לומדים להתנהג איתו, הוא מחזיר מלוא חופניים יופי והדר תמורת ההשקעה העצומה בעבודה", אומר סידור. "התקרבותי בהירות לחומר המופלא, השביר, הפוצע - ובהרבה מעבודותיו ניתן למצוא, תרתי משמע, חלק מדמי ומנשמת. קשה לתאר את ההרגשה, ההתפעמות והאושר שממלאים אותך כאשר אתה מצליח לבטא את עצמך באמצעות הזכוכית". סידור מגדיר את עצמו כפסל ולא כאמן זכוכית. הוא יוצר מהזכוכית פסלים ייחודיים, לא חוזר פעמיים על אותה עבודה ולא עובד על סדרות. אחרי

"פרושה של פרישה"

מאת: פנינה שניצר (סא"ל)

קטע ממקאמה שנכתבה לכבוד הכנס
השנתי של מחוז דן, ספט' 2011.

בהתרגשות אני ניצבת / מול הקהל הנכבד של חברי
מחוז דן של "צוות" / ולכל אחת ואחד מכם מקדישה /
מקאמה אישית שכתבתי על פרושה של הפרישה /
הפרישה משירות הקבע / מגלמת בתוכה שינויים רבים
במהות, בסגנון ואפילו בצבע.

בפרישה פושטים מדים / ולא עוד פושטים על ...יעדים /
זו פרידה מתלבושת צבאית אחידה / ממדים, מכומתה,
מסיכות ומתג יחידה / בפרישה משחררים מן הכתפיים את
הדרגות / ובעצם, משחררים אותן מן האחריות והדאגות.

בפרישה - ה"הקפצה" בגלל המתיחות אי שם בגבול
הרוחק / הופכת להקפצה של ...נודלס" בשמן עמוק /
ה"נכס לאומי" מפסיק להיות רשימה שמית של חיילי
היחידה / אלא הוא שב ומייצג: ספרי קודש, אוצרות
טבע, או הישגי מדע.

בפרישה מפסיקים להילחץ כשמדברים על "אירוע" /
אלא מתרגשים שהולכים לבלות בחתונה, או במסיבה של
סוף שבוע / ואילו התרגיל המאיים של "שילוב זרועות" /
מתרחש בהנאה עם בן או בת הזוג ביפו בסמטאות...

בפרישה עליך לקלוט ופשט לא להאמין / שאתה נפרד
מן ה"מירס", ועובר למצב לגיטימי של "לא זמין"...

המקאמה המלאה באתר "צוות" www.tzevet.org.il

לוחמים להציל חיים ראי. ראי חופית ראי

נכתב לזכרו של דני חייט הכבאי הגיבור מעפולה,
שנספה בשריפה בכרמל בדצמבר 2010.

מאת: יעקב גבסי

ראי, ראי חופית ראי. את הירוק של הכרמל.
מגליד את מפצעיו, הכל מתנת האל.
לך, הכרמל הוא דני שעלה בסערה,
כרסך אז בין שיניך עם אלה הקטנטנה.

ראי, ראי חופית ראי. ראי חופת רקיע,
זה דני שם מעל, ראי לאן הגיע...
חלל, חלל שלא נסגר, נותרת עם לב פצוע
ואלה ילדה שעשו, ברקע געגוע...

ראי, ראי חופית ראי. את הירוק של הכרמל,
מגליד את מפצעיו, הוא כה רחמן האל.

ראי, ראי חופית ראי. אמצו את ילדייך.
הם כה צמאים לאב והם שמחת חיך.
ועת, עת תשני בודדת ומחשבתך נודדת,
דמעה כבדה זולגת, נספגת ואובדת...

ראי, ראי חופית ראי. ויש, יש תהיי קודרת,
זה דני על הקיר מחיך מהמסגרת,
משקיף, משקיף שם וצוחק עם קורן ועם איתני
אבל ברקע געגוע עד מתי? עד מתי?

ראי, ראי חופית ראי. את הירוק של הכרמל,
מגליד את מפצעיו הכל מתנת האל.

עשרים

מאת: דוד גרינוולד

היי אתה גבר בן עשרים
או רק נער כבר הרבה שנים.
גדלת הרחבת את הכתפיים
אך הרוך נשאר תמיד בעיניים.

אני מביט בך וחש גאווה
מזאטוט שרץ ובכדור בועט.
היית ילד ונער מוקף אהבה
חייל עם משקלים במסעות שועט.

שילוב מדהים של צחוקים ורצינות
הצלחה בכדורגל וגם בבחינות.
גם אם בתקופות פחות טובות
לא תמיד הצלחתי אתך להיות.

שמחתי לראות כי הצלחת
על כל המכשולים התגברת.
האמת שגם אותי לימדת
את החיים במידה לקחת.
האחריות לעתיד שלך
בוודאי שכולנו אתך.

תמשיך את כולם להדהים
פשוט תהיה אתה בלי הצגות.
בצבעים פשוטים טבעיים
לא צריך את כל ה"חרתות".
כמו שלמדת ב"חובשים"
כי גם בכל המלחמות
לוחמים להציל חיים.

סיפור אישי | חבר "צוות" מתנדב יהודי בצבא הבריטי בלוב

מפקד הכוחות הגנרל מונטגומרי, וקיבלנו תדרוך על שלבי הקרב.
יצאנו לדרך ועם ההתקדמות נפגשנו עם הרוגים גרמנים שהיו פזורים על
הכביש ובכל השטח מסביב. לא יכולתי לעקוף אותם ונאלצתי לדרוס אותם.
בהמשך הדרך נפגשנו עם חיילים איטלקים במכוניותיהם שצעקו לנו "פינינו
לה גר" (נגמרה המלחמה) ועם שבויים גרמנים במכוניותיהם, שנסעו כולם
למחנות השבויים במצרים.

בהמשך מצאתי במאהל גרמני נטוש סכו"ם, שעליו היו חרוטים שני סמלים:
צלב הקרס וסמל הגשר הגרמני. לקחתי את הסכום למזכרת ולפני ארבע שנים
תרמתי אותו ל"יד ושם" להצגה במוזיאון.

נפגשנו גם עם יהודים. בבגדי הגענו לבית הכנסת ביום שבת ובכניסה לעיירה
מיסורטה פגשנו זוג יהודי בכרכה, שלמראה דגלי הכחול לבן נפנפו בידיים
וצעקו "שלום עליכם".

בטריפולי הייתי כשלושה שבועות ואז קיבלתי פקודה לחזור הביתה לא"י.
זאת לפי הוראתו האישית של הגנרל אלכסנדר, מפקד החזית המזרח-תיכונית
שישב בקהיר. במרץ 1943 הוטסתי לקהיר ומשם ברכבת לארץ, ואז נודע לי
פשר הוראתו של הגנרל.

האירועים האחרונים בלוב החזירו את אריה הלר שבעים שנה אחורה,
עת שירת כנהג בצבא הבריטי וצבר חוויות גם מקרב אל-עלמיין הידוע.

הוא העלה על הכתב את סיפור חייו. להלן התמצית

שירתתי כנהג בצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה החל מחודש יוני 1941
ועד חודש יולי 1943. שירתתי במקומות שונים ובכלל זה כשנה בצפון אפריקה
(כיום לוב). בסוף מאי 1942 עם קבוצת חיילים הגעתי לבורג' אל ערב במצרים
בין אלכסנדריה לאל-עלמיין. המקום שימש מקום ריכוז לכל הכוחות שלחמו נגד
הגרמנים ונסוגו לשם לאחר שהגרמנים הגיעו עד לאל-עלמיין ונעצרו שם.
בין הכוחות הלוחמים ושירותי העזר היו גם פלוגות הובלה ישראליות וביניהן
יחידת מובילי המים מס' 5 שאלה נשלחו.

ביחידה זו הייתי במשך קרוב לשנה ועברתי איתה את כל הדרך מבורג' אל
ערב דרך אל-עלמיין לאורך כל הארץ, שהיום נקראת לוב והידועה גם בשם
"המדבר המערבי" עד לעיר טריפולי.

תפקיד היחידה היה לספק מים לכוחות בחזית. שגרת החיים הייתה קשה וכללה
תחזוקת המכונית, תחזוקת הגוף, מגורים במכונית וכו'. בסוף יוני 1942, נערך
קרב אל-עלמיין המפורסם. לפני הקרב אסף אותנו מפקד היחידה, בהוראת

מאת: אריה הלר

סניף ראשון לציון

יו"ר הסניף: לורנס יצחק • קק"ל 18 ראשל"צ 75286 • 03-9502873
דוא"ל: itzhak74@walla.co.il

אירועים:

- ב-10.8.11 נערך ערב שירים וסיפורים עם השחקנית והזמרת פזית נוני.
- ב-12.9.11 התייצבו שני צוותים מהסניף בשני שערים של מחנה צריפין, וחילקו עלונים לקצינים ולאנשי הקבע שנכנסו בשעות הבוקר למחנה, בנושא שחיקת הגמלה, תחת הכותרת "היום אנחנו - מחר אתם".

חלוקת עלונים ליד צריפין

- במסגרת המאבק בתאונות הדרכים הציבה לאחרונה קבוצה מחברי הסניף, בראשות רמי חדד ובשיתוף עמותת אור ירוק בראשותו של אברהם הובר (חבר "צוות"), דוכן באחת מתחנות הדלק הגדולות בראשון לציון וחילקה עלונים לנהגים בנושא חשיבות בדיקת הצמיגים.
- ב-19.9.11 התקיים אירוע הרמת כוסית רב-משתתפים לרגל חגי תשרי. החברים הסבו לשולחנות ערוכים והאזינו לדברי ברכה מאת יו"ר הסניף לורנס יצחק ויו"ר המחוז יואל גונן. על החלק האמנותי הופקדה הזמרת והמוזיקאית רבקה'לה בר.
- ב-24.10.11 התקיים ערב תרבות בנושא יצירותיה של לאה גולדברג, בהנחיית סמדר איל ושלשיית "ראשם בעננים" אשר ביצעה משירי המשוררת.
- ב-14.11.11 נערך ערב זמר משירי ארץ ישראל עם חבורת "גשר הזהב" והזמרים שליו וניצה.

טיולים:

- ב-22.9.11 יצאו חברי הסניף לסיור סליחות בירושלים וביקרו בין השאר בשוק מחנה יהודה, בשכונת נחלאות, בכותל המערבי וכן השתתפו בסליחות בשיבת הרב אלבז.
- ב-9.10.11 ערכו חברי הסניף סיור בבני ברק, בעת ההכנות לחג הסוכות, שכלל בין השאר פגישה בבית משפחה חרדית, ביקור בבניין העירייה

חברי הסניף בסיור סליחות

וסיור בשיבת פוניביץ.

- ב-18.10.11 יצאו כ-50 חברי הסניף לצעדת ירושלים.
- ב-4.11.11 ערכו חברי הסניף טיול לרמלה והסביבה וביקרו, בין השאר, במסגד הגדול, במרכז הקראים, באנדרטת הצנחנים ועוד - וכן ערכו סיור בשוק.

הרצאות וחוגים:

- הומור מחזק את הנפש - הרצאתו של אריק בלום.
- ב-13.9.11 נפתח קורס ברידג', בהדרכתו של חיים קווייתי מומחה לברידג'.

סניף רחובות

יו"ר הסניף: יוסי שני • גאולה 4 רחובות 76272 • טל': 08-9467062
דוא"ל: y_sho806@015.net.il

- ב-13.9.2011 יצאו 230 חברי הסניף ליום טיול בטבריה ובפקיעין. בין השאר ביקרו החברים בעתיקות טבריה, שטו בספינה בכנרת וחזו במופע "פיסות של פקיעין".

סניף מכבים-רעות-מודיעין

יו"ר הסניף: יעקב (יענקל'ה) לבקוביץ' • שד' האורנים ת.ד. 1672 רעות 71799 • טל': 08-9261373 • morag@netmedia.net.il

הרצאות:

- פתרונות מתקדמים לחסר בשיניים - הרצאתו של ד"ר גידי שניידר, מומחה חניכיים והשתלות דנטליות.
- הברית בין חיזבאללה לאיראן: נקודות החולשה וההזדמנויות עבור ישראל - הרצאתו של יוסי מנשרוף, מהחוג להיסטוריה של המזרח התיכון באוניברסיטת חיפה.

ישיבת הנהלת מחוז

סניף נס ציונה, לוד, רמלה, באר יעקב

יו"ר הסניף: אילן דולפין • דוד אלעזר נס ציונה 70400 • טל': 08-9467062
דוא"ל: dolphin08@013.net.il

ב-26.9.2011 יצאו 110 חברים ליום טיול חווייתי בפקיעין ובטבריה, שכלל ביקור בליווי מצגת בבית הכנסת של משפחת זינתי בפקיעין, סיור בעיר טבריה ושיט בכנרת.

חברי הסניף בטיול לטבריה

סניף אשדוד

יו"ר הסניף: אלי אלמושנינו • טל': 08-9647062, 08-8634860
דוא"ל: almoshnino@ashdod.muni.il

ב-6.9.2011 יצאו 220 מחברי הסניף ליום טיול "סובב כנרת", במסגרתו ביקרו באתר אשכול, ערכו שיט על הכנרת, וסיירו בג'פים בנחל סמך.

חברי הסניף בטיול "סובב כנרת"

■ איך לעודד את הזיכרון - הרצאתו של ד"ר ריצ'רד אבן, מומחה בנושא הרגלי אכילה ותזונה והשפעתם על אורחות חיינו.

אירועים:

■ ערכנו הרמת כוסית לקראת חגי תשרי בהשתתפות חברי הסניף. בירכו: ראש העירייה חיים ביבס, יו"ר ומנכ"ל "צוות", יו"ר המחוז יואל גונן גורודיש, רב העיר יעקב צ'קוטאי ויו"ר הסניף יענקל'ה לבקוביץ'. השתתפו גם מנהל המחוז ראובן חמו וחברי מועצת העיר שהם חברי "צוות": חנן ברנשטיין ויגאל צדוק.

■ ב-15.11.2011 נערך מפגש לגיבוש 30 המתנדבים המפעילים את מועדון הסניף. לאחר הברכות נערכה תוכנית אמנותית עם הזמר מאיר שמח בשרי ארץ ישראל.

■ ב-2.11.2011 נערך במועדון הסניף המופע "מפתחות" של השחקנית והזמרת פזית גוני, שכלל סיפורים מוזיקליים שלקחו אותנו לביקור במחוזות הדמיון, האהבה והחיים.

■ ב-27.10.2011 התקיימה במועדון הסניף סדנת העצמה בנושא תעסוקה.

טיולים:

■ ב-6.10.2011, ערב יום הכיפורים, יצאו חברי סניף מודיעין מכבים רעות לסיור לילי בירושלים שכלל, בין השאר, סיור בשוק מחנה יהודה ובנחלאות, צפייה במופע אורקולי במגדל דוד, ביקור בכותל ותצפית מטיילת ארמון הנציב.

■ ב-8.11.2011 ערכו חברי הסניף טיול לכרמל. בין השאר ביקרו בבוסתן הכרמל, ב"חוות הרוכבים" בבית אורן, וכן סיירו בשבילי הכרמל ברכבי סומקאר ורכובים על סוסים.

מפגש מתנדבים

כתובת הדוא"ל שלך אצלנו?

האם אתה מקבל מ"צוות" אחת לחודש בדוא"ל את ה"צוותון" - המידעון האינטרנטי של "צוות"?

אם לא - נא שלח את פרטיך האישיים בדוא"ל אל:

bitaon@tzevet.org.il

חברי "צוות"
התנדבו למשימות התנדבות!!!
לעזרת צה"ל, לעזרת הנוער, לעזרת מערכי העורף
הרשמה בסניפי "צוות"

הכנס השנתי של מחוז הצפון

הכנס השנתי ה-23 של מחוז חיפה והצפון בהשתתפות 1,100 חברים, התקיים בתיאטרון הצפון ב-15.11.2011 בסימן תרומת חברי "צוות". אורח הכבוד היה אלוף פיקוד הצפון האלוף יאיר גולן. הכנס הופק כולו על-ידי חברי המחוז ולצורך כך הוקמה ועדה, בה השתתפו ישעיהו פטוקה סגן יו"ר המחוז, גדלוה בן דור גזבר המחוז, יפה בהט חברת הנהלת המחוז, אריאל כרמון יו"ר סניף הקריות ואליקו חן חתוכה מנהל המחוז.

לאחר קבלת פנים ומפגש חברים, לצילי תזמורת כלי נשיפה, החל הכנס בהעלאת זכרם של חברי המחוז שהלכו לעולמם בשנתיים שחלפו מאז הכנס הקודם. את המעמד שלוהו בתמונות הנפטרים, ליווה בנגינה ד"ר דני לשם, סמנכ"ל רפא"ל.

בהמשך הופיעה להקת "צוות", בניהולו של החבר אלי אסף ובניהולה המוסיקלי של טובה פורת וכן להקת פיקוד הצפון במחרוזות שירים, אליהם הצטרף הקהל. ברכות נישאו על-ידי יו"ר המחוז אבי תלם (אל"ם) וסגן יו"ר "צוות" מוטי בר דגן (תא"ל) שהביא את ברכת מנכ"ל "צוות" ויו"ר "צוות" ששהו בחו"ל.

אורח הכבוד, אלוף פיקוד הצפון, האלוף יאיר גולן, העביר סקירה ביטחונית וצבאית מקיפה שהתייחסה לכל מדינות ערב, לארגוני המחבלים, לאיום האיראני וליחסי ישראל-תורכיה.

בהמשך הערב חולקו תעודות הוקרה על-ידי אלוף הפיקוד, יו"ר המחוז, סגן יו"ר "צוות" ויו"ר ועדת ההתנדבות הארצית נפתלי שגיא (אל"ם) לשבעה חברים - מתנדבים מצטיינים של המחוז אשר בלטו השנה בעשייה ייחודית במסגרת ארגון "צוות". התעודות הוענקו לחברים: משה ברקאי מסניף חיפה, מוריס אטיאס סניף גליל תחתון, ג'ורג' גולני מסניף הקריות, פאריד סאבק מסניף מרכז הגליל, מוריס מלול מסניף גליל מערבי, עמנואל כספי מסניף כרמיאל ויוסף גמליאל מסניף חדרה והשומרון.

את הכנס הנחה דן כנר והחלק האמנותי כלל מופע של הסטנדאפיסט אדיר מילר, שעורר צחוק רם באולם.

מאת: ישעיהו פטוקה, סגן יו"ר מחוז חיפה והצפון

יהודה

סניף אשקלון

יו"ר הסניף: עמרם מלול • הנשיא 2 מרכז אפרידר אשקלון 78374 • טל': 08-6744677 • זוא"ל: tzevetashelon@walla.com

- חברי הסניף ערכו טיול סליחות בירושלים במסגרתו סיירו גם בגוש עציון. בין השאר ביקרו החברים בנתיב הל"ה ובמשואות יצחק וערכו תצפיות בהרי חברון.
- בסניף נערכה הרצאה בנושא אמיתות ומיתוסים בתזונה, על-ידי ריקי גרובר, מנהלת היחידה לתזונה ודיאטה, מרכז רפואי ברזילי.

חברי הסניף בטיול לגוש עציון

סניף יבנה

יו"ר הסניף: שלמה בריינס • האלון 25 ת"ד 10 יבנה 81580 • טל': 08-9328203, shlbre@gmail.com • זוא"ל: 08-9467062

טיולים:

חברי הסניף ערכו טיול באזור ירושלים וביקרו, בין השאר, בנקבת השילוח, בכותל המערבי ובקבר רחל.

מאת: דוד רז

משתתפי הטיול לעיר דוד בסוכות

ב-29.10.2011 ערכו חברי הסניף טיול למישור חוף הכרמל, אודותיו חרזה כהרגלה מלי ניב: "צוות יבנה, כידוע, אוהבים לטייל/ היעד הפעם - מישור חוף הכרמל/ לאורך המסלול גם רואים אתרים/ שאותם ארכיאולוגים בעונה זו חופרים/ ממשיכים בנסיעה, את בנימינה עוברים/ והגענו לזיכרון, ברחוב המייסדים מסיירים/ מגיעים לעין הוד - נהנים מפסלים/ שסביבו בכל מקום מתגלים.

סניף חיפה

יו"ר הסניף: ברוך וינטר • בית ההגנה, רח' פבזר ת"ד 7610 חיפה •
טל': 04-8666762 • דוא"ל: brwint@zahav.net.il

ב-26.9.2011 התקיימה באולם "קריגר" מסיבת ראש השנה, בהשתתפות 300 חברים. ברכות לחג נישאו על-ידי יו"ר הסניף ברוך וינטר וסגנו אלי אסף. לאחריהן הופיעה מקהלת הזמר של "צוות" מחוז הצפון. התוכנית האמנותית כללה את הופעתם של שלמה גרוניך ולהקת "המערב הפרוע" במיטב שירי קאנטרי מכל הזמנים.

מאת: אלי אסף, סגן יו"ר הסניף

סניף כרמיאל

יו"ר הסניף: שלומי קליין • הגליל 2 כרמיאל • טל': 04-9982215 •
דוא"ל: slomek1@walla.com

בספטמבר 2011 חגגו חברי הסניף את קבלת השנה החדשה במסיבה משותפת עם חברים מסניף גליל מערבי, באולמי "הלוס" בעכו. הערב כלל הופעה של להקת "צעירי נהריה", שירה בציבור, ריקודים, משחקי ביגו וארוחת ערב. בחול המועד סוכות השתתפו חברים ובנות זוגם בצעדת ירושלים.

מסיבה משותפת של סניפי הגליל המערבי וכרמיאל

סניף חדרה והשומרון

יו"ר הסניף: משה אבן פז • הרצל 69 חדרה ת"ד 2191 • טל': 04-6342407 •
דוא"ל: David_h@bezeqint.net

ב-14.9.2011 יצאו חברי הסניף לטיול בן יומיים סביב הכנרת ובדרום רמת הגולן. ביום הראשון ביקרו החברים בקיבוץ שדה אליהו שבמעמק הירדן, צעדו באפיק נחל המג'רסה, ביקרו בכנסייה שעל הר האושר ובערב צפו במופע מים אור קולי - "טיבריום". למחרת יצאו לטיול ג'יפים בשיפולי דרום רמת הגולן, ערכו חניית ביניים בכפר האמנים אניעם וביקרו באתר ספיר.

חברי הסניף במוזיאון ישראל ליד דגם העיר ירושלים

סניף הגליל התחתון

יו"ר הסניף: משה עבו • הגלבע ת"ד 491 טבריה • טל': 04-6720656 •
דוא"ל: abomosh@gmail.com

השר להגנת העורף, מתן וילנאי ומנכ"ל "צוות" היו אורחי הסניף בפגישה מיוחדת בנושא הגמלה.

הנהלת הסניף וחבריו גאים במתנדבים ומברכים את מוריס אטיאס עם קבלת אות מצטיין מהמחוז על פעילות רבת שנים במסגרת הסניף ומחוצה לו. מדי יום ו' מתכנסים חברים לקבלת שבת, מרימים כוסית, מברכים ואף פוצחים בשירה, בניצוחו של חברנו יוסי רווח. בהזדמנות זו גם חוגגים ימי הולדת לחברים. חברי הסניף השתתפו בצעדת ירושלים וגם יצאו במאורגן ליריד "חבר".

הסניף פעיל מאוד בנושא הגמלה ובכלל זאת ארגן כנס מועצה מיוחד, הפגין נוכחות באוהל המחאה, נטל חלק בפעילות מול משרד הביטחון והחתים את החברים על עצומה.

הכנס עם השר וילנאי. מפגש מעניין ותחושה של גילוי רצון טוב של השר

סניף הגליל העליון

יו"ר הסניף: יעל דקל • טל': 050-4130801, 04-6935756 •
דוא"ל: dekelya@gmail.com

חברי הסניף יצאו לטיול בירושלים, בהדרכת חבר "צוות" ממחוז ירושלים שאול אדלר, במסגרתו סיירו בנחל שורק, במערת הנטיפים ובאבו גוש - שם קיימו מפגש מעניין עם הנזיר אוליבייה - וכן חזו במופע אורקולי במגדל דוד. לאחר לינה במלון קראון פלזה, יצאו החברים לסיור בעיר דוד, ביקרו בכותל, נסעו לנבי סמואל וסיירו בהרי ירושלים. ביום השלישי ביקרו במנזר אבטימיוס שבמעלה אדומים, בעין מבוע, בבני מוסא ובמצפה יריחו.

חברי הסניף בטיול בירושלים

סניף הגליל המערבי יו"ר הסניף: יום טוב חזן • הרצל 61 נהריה • טל': 04-9510702 • דוא"ל: golani48@barak.net.il

סניף מרכז הגליל יו"ר הסניף: ריאד אברהים • מועדון מפ"ת מג'אר • ת"ד 2795 • טל': 04-6781466 • דוא"ל: Fared_s@walla.co.il

סניף הקריות יו"ר הסניף: אריאל כרמון • בית התרבות שד' קק"ל 25 • ת"ד 3068 קריית מוצקין • טל': 04-8732214

סניף העמקים יו"ר הסניף: מנחם מעוז • משרד הקליטה ע"י האגודה למען החייל, עפולה • טל': 04-6490553 • דוא"ל: maozm6@walla.com

הכנס השנתי של מחוז השרון

הכנס השנתי של מחוז השרון נערך ב-22.9.2011 בבית יד לבנים בהיכל התרבות של כפר סבא. מאות חברים הגיעו לכנס ופגשו את חבריהם

מסניפי המחוז השונים. אווירה כבר בשלב קבלת הפנים ניכרה אווירה של חגיגות והתרוממות רוח. לאחר שהתכבדו בתקרובת עשירה, החל חלק הטקסי, אשר נפתח בברכות ובעדכונים מפי יו"ר המחוז מוטי בר דגן, יו"ר "צוות" ד"ר ברוך לוי והמנכ"ל דן נדיב, שכיבדו אותנו בנוכחותם. מסורת רבת-שנים במחוז היא להודות ולהוקיר את פעילותם הברוכה של המתנדבים במגוון רחב של פעילויות התנדבות למען החברה והקהילה. לשבעה חברים הוענקה תעודת הוקרה והערכה על הצטיינותם בתחום. מקבלי התעודות: הנרי ברוך - סניף כפר סבא, יוסף ברנע - סניף רמת השרון, חגי גרי - סניף הרצליה, עמוס דגן - סניף רעננה, גרשון ויס - סניף כוכב יאיר, יצחק לבני - סניף נתניה ויוסף ראובני - סניף הוד השרון. התוכנית האמנותית כללה מופע משותף, שנון, מרתק ומצחיק של ננסי ברנדס, שלישיית הסופרנוס, הטנור יותם כהן והכנר אלכס ברונסקי. סיימנו בשירת התקווה וציפייה למפגש הבא.

מאת: אביהו טננבוים, מנהל המחוז

סניף כפר סבא

יו"ר הסניף: נפתלי שגיא • ויצמן 136 כפר סבא 44103 • טל': 09-7659867 • דוא"ל: tzevetkf@bezeqint.net

הרצאות ואירועים:

- האויב המיתולוגי של עם ישראל - הרצאתה של רחל ויסמן.
- דרכי פעולה אפשריות של ארה"ב באיראן - הרצאתו של יריב פלד, מומחה בנושאי אסטרטגיה מדינית וצבאית.

- הסכם מינכן - הרצאתו של יו"ר הסניף נפתלי שגיא, בפני חברי החוג לידע והעשרה.
- יו"ר "צוות", ברוך לוי, נפגש ערב ראש השנה עם חברים המתגוררים בבתי דיור מוגן בכפר סבא, יחד עם סגנו, מוטי בר דגן, המשמש כיו"ר המחוז והנהלת הסניף בראשות נפתלי

חברי סניף כפר סבא במסיבת סוכות

שגיא. הם הרימו כוסית לשנה החדשה וקיבלו עדכונים מפי יו"ר "צוות" בנושא הגמלה. כל חבר קיבל מהנהלה שי צנוע בצירוף ברכה.

טיולים:

- כ-50 מחברי הסניף יצאו ב-17.9.2011 לטיול "בעקבות הגרים" (הסובוטניקים) ובין השאר ביקרו בבית שערים, באנדרטה ע"ש אלכסנדר זייד, באילניה (סג'רה), בנבי שועייב ובבית הכנסת העתיק בקרני חיים. ליווה והדריך שבתאי קו, חבר "צוות" מנתניה.
- ב-15.10.2011 יצאו כ-60 מחברי הסניף לטיול ברמת הגולן, כאשר הנושא המרכזי היה סיפורי הקרבות עם הסורים במלחמת יום הכיפורים. בהמשך

סניף רעננה יו"ר הסניף: יצחק גושן • הסדנא 13 בית זוהר רעננה 43107 • טל': 077-4440806 • דוא"ל: oshen@zahav.net.il

סניף כוכב יאיר יו"ר הסניף: סימה בן גושן • ת"ד 557 כוכב יאיר 44864 • טל': 052-3539685 • דוא"ל: bsdavid@013.net.il

סניף רמת השרון יו"ר הסניף: אורי ילזו • ת"ד 1350 רמת השרון 47243 • טל': 050-8898931 • פרטי: 03-5475330 • דוא"ל: uriyal@netvision.net.il

הרמת כוסית לחברי "צוות" בדיור מוגן בכפר סבא. צילום: דוד בן אשר

ביקרו המטיילים בבית הכנסת העתיק באום אל קנטיר שעובר שחזור וייקרא "קשתות רחבעם" (ע"ש האלוף רחבעם זאבי ז"ל).

מאת: צבי דקל, חבר הנהלת הסניף

- מסורת מונהגת בסניף כפר סבא - מפגש מיוחד סמוך למועד פריצת מלחמת יום הכיפורים, בנושא הקשור למלחמה. בתחילת אוקטובר 2011 התקיים מפגש כזה: המרצה היה חבר "צוות" שבתאי קו (סא"ל), בעבר איש מחקר מודיעין בכיר, שנשא דברים על סוגיית ההפתעה בפתיחת המלחמה.

כתב וצילם: יוסי פורת

אברהם אלמוג (תא"ל) מגיב במפגש על ההפתעה במלחמת יום הכיפורים. מאחור על הבמה המרצה שבתאי קו (סא"ל)

חברי סניף הוד השרון בטיול לירושלים

סניף הרצליה

י"ר הסניף: ראובן ליימונד • הבנים 15 הרצליה 46427 • טל': 09-9563838
דוא"ל: hymrl@zahav.net.il

הרצאות:

- חלקו של השריון בכיבוש החווה הסינית במלחמת יום הכיפורים - הרצאתו של אברהם אלמוג (תא"ל), מג"ד 184 בחטיבה 14 בזמן הקרבות (עדות אישית).
- פרשת דריפוס, ניצחונה של האמת - הרצאתו של מולה דך, מדריך לידיעת הארץ ולהיסטוריה.

חברי הסניף מטיילים בעכו

טיולים

- מחזור העתיקה אל ארצה של השופטת.
- עכו והגליל - צלבנים, עתיקות וביתם של עשירים.
- שבטה, ניצנה ובארותיים - "סוף העולם שמאלה".
- טיול בחו"ל: חברי הסניף יצאו לטיול מהנה בסיציליה.

מאת: נתן גייזר

חברי הסניף מטיילים בסיציליה

סניף נתניה

י"ר הסניף: יצחק דואני • רזיאל 7 נתניה 42470 • טל': 09-8334008
דוא"ל: Tzevet-n@bezeqint.net

טיולים:

- ב-18.10.2011 השתתפו 71 חברי הסניף בצעדת ירושלים.
- בין התאריכים 27-29.10.2011 יצאו חברי הסניף לסופ"ש במלון "הוד המדבר" בים המלח וערכו טיולים וסיורים באזור.
- ב-23.11.2011 יצאו 50 חברי הסניף לטיול במקורות הירקון ובמרכז המבקרים של ידיעות אחרונות בראשון לציון.

כנס הצדעה ל"מתנדב המתמיד"

אירועים ופעילויות:

- ב-30.10.2011 נערך כנס הצדעה ל"מתנדב המתמיד" באולם יד לבנים בנתניה, בנוכחות י"ר האגודה, י"ר המחוז ונציג פקע"ר מרכז. במעמד זה חולקו 55 תעודות הוקרה למתנדבים המתמידים.
- ב-3.11.2011 נערך טקס לחברי הסניף שהגיעו לגבורות, במסגרתו חולקו תעודות הוקרה לחברים שהגיעו השנה לגיל 80.
- אנו ממשיכים בקיום חוגים רבים בסניף ולאחר החגים אף נפתחו חוגים חדשים: ציור, ספרדית, אנגלית, צרפתית, מחשבים ואינטרנט.

סניף הוד השרון

י"ר הסניף: עידו אלמגור • ז'בוטינסקי 7 הוד השרון 43350 • טל': 09-7450773
דוא"ל: a.tzevet.hod-hasharon@012.net.il

חברי הסניף בצעדת ירושלים

- חברי הסניף ערכו טיול "עלייה לרגל" לירושלים. הטיול כלל ביקור בבית הכנסת בעל, בו נמצא ארון הקודש הגדול בעולם, סיור באתרים היסטוריים וארוחת צהריים.
- חברי הסניף השתתפו בצעדת ירושלים וייצגו בגאווה את הארגון.

הכנס השנתי של מחוז דן

הכנס השנתי המסורתי של מחוז דן, התקיים ב-8.9.2011 באודיטוריום סמולרש באוניברסיטת תל-אביב, והשתתפו בו כ-1,000 חברים ובני/בנות זוגם.

את האירוע שהחל במפגש חברים ליוו צמד הכנרים "שמים פתוחים". לאחר ארוחת ערב עשירה החלה תוכנית הכנס, אשר כללה ברכות של יו"ר "צוות" ברוך לוי, יו"ר מחוז דן יהודה פרץ, טקס חלוקת תעודת הוקרה למתנדבים מצטיינים, וסקירה של ד"ר גיא בכור על המזרח התיכון. בסיום, הופיע הזמר בועז שרעבי, ששר ממיטב שיריו הקלאסיים ומשירי ארץ ישראל.

עשרה חברים מהמחוז והסניפים, קיבלו תעודות הוקרה על פעילותם ההתנדבותית בארגון "צוות" ובמסגרת הקהילה: גל אביאל - מחוז דן, אלי מוריס - סניף חולון, יום טוב בן בסט - סניף בת ים, ראובן גרינברג - סניף רמת גן, איילת גרוס גפן - סניף

הארכיאולוגי ובמוזיאון "השומרוני הטוב" וכן טיול מודרך בשמורת הטבע עינות צוקים (עין פשחה) ובאתר קאסר אל-יהוד ביום האחרון בדרך חזרה.

כנסים, מפגשים ומסיבות:

■ חברים מהסניף השתתפו בכנס השנתי של מחוז דן, במסגרתו הוענקה תעודת הוקרה לחברי הסניף המתנדב אלי מוריס על תרומתו רבת השנים לסניף ולקהילה.

ביקור באוהל מחאה של צוות בשער הקריה בתל אביב

■ חברי הסניף ביקרו באוהל המחאה של "צוות" בשער הקריה בתל-אביב, בדרכם חזרה מטיול בגליל והביעו הזדהות עם המאבק בנושא הגמלה. ■ נערך מפגש חברים להרמת כוסית לכבוד השנה החדשה. בתוכנית האמנותית - "השמים הם הגבול", הופעתה של בתיה חרמון. ■ ביקור בסוכתו של מנשה צדקה - חבר הסניף, בן העדה השומרונית בחולון.

התנדבות:

■ לקראת ראש השנה התנדבו חברי הסניף באגף הרווחה של עיריית חולון, במסגרת מבצע "פרח ואיגרת לקשיש". הם סייעו בארזת מאות מנות שי שחולקו לקשישים עיריית בעיר. ■ חברי הסניף השתתפו בתרגיל חומרי לחימה כימיים (חל"כ) עירוני ופריסת מרכז בדיקה וטיפול (מב"ט). התרגיל נערך יחד עם משרד הבריאות ופיקוד העורף, ובאחריות מחלקת ביטחון ושירותי חירום בעיריית חולון. הנהלת הסניף מודה למתנדבים ומוקירה את פועלם. ■ ב-13.9.2011 יצאו חברי הסניף לטיול יומי - "פסיפס עדות בגליל".

סניף חולון

יו"ר הסניף: שלמה קימל • בית יד לבנים - תיאטרון חולון, שד' קוגל 11, חולון 58262 • טל/פקס: 03-5012420 • דוא"ל: kimels@bezeqinf.net

הרצאות:

■ תוכנית הגרעין של איראן: הסיכויים למתקפה על הגרעין האיראני והסכנות הכרוכות בה - הרצאתו של שמואל אייל, היסטוריון. ■ רשמי טיול ברפובליקה של איחוד מיאנמר (בורמה) - הרצאתו של חבר "צוות" רפי פיליפסון, צלם חובב, בוגר קורסים וסדנאות במסע אחר. ■ משורות כותבות במכחול - שלוש מהיוצרות הגדולות בשירה נפגשות בירושלים: אלזה לסקר-שילר - היהודייה הנחשבת לגדולה במשורות גרמניה; לאה גולדברג - יוצרת רבת פנים, וזלדה - משוררת פורצת דרך ברחוב החרדי - הרצאתה של אביבה גרשלר, מספרת סיפורים. ■ מערכת הלימפה - תפקידיה וחיוניותה (הרצאת המשך) - הרצאתו של פרופ' אוריון גלן-גלר, מומחה לרפואה.

טיולים ונופשונים:

■ טיול יומי "בעקבות הקיסרות הגרמנית בירושלים במאה ה-19", ובכלל זאת ביקור באוגוסטה ויקטוריה, קולג' שמידט, כנסיית הגואל, חורבות בית כנסת תפארת ישראל, כנסיית דורמיציאון, ההוספיס האוסטרי ושער יפו. ■ נופשון בן חמישה ימים במלון לוט בים המלח, כולל טיול מודרך באתר

חברי הסניף בטיול יומי "בעקבות הקיסרות הגרמנית בירושלים"

סניף פתח תקוה

יו"ר הסניף: בני פרידמן • ז'בוטינסקי 4 פתח תקוה • טל': 03-9242899, s.tzevet.pt@bezeqint.net • 03-9224167 • 7"א

■ בטקס האזכרה הממלכתי לחללי מלחמת יום הכיפורים שהתקיים בבית הקברות סגולה, השתתפו גם נציגי "צוות", מוטיקה וורצל ובני פרידמן, שהניחו את זר "צוות" יחד עם נציגי ארגונים נוספים.

סניף גבעתיים

יו"ר הסניף: חיים ירקוני • כצלסון 103 ת.ד 351 גבעתיים • 03-6700998, yarhaim@zahav.net.il • 7"א

התנדבות:

ב-21.9.2011 חילקו חמישה חברי סניף גבעתיים כ-150 אשגרים (פליירים), בשער מחנה השלישית ברמת גן. ההתעניינות של אנשי הקבע היתה גבוהה.

הרצאות ואירועים:

■ בסניף נערכו שש הרצאות בנושאים הבאים: בן גוריון ושאלת בינאום ירושלים 1948; המצאות ופטנטים; חז"ל ומגיה להמונים; אלכסנדר מוקדון; ומנהיגים מנצחים ומובסים בראי האמנות. כמו כן הועברה הרצאה בנושא הביטוח המחודש ב"צוות".

■ במסגרת חוג חמישי-נשי הועברו שלוש הרצאות בנושאים הבאים: אפרודיטה אלת האהבה והיופי, האהבה ככוח מניע של העולם וסיפורי התנ"ך תחת זכוכית מגדלת.

■ ב-20.11.2011 קיימנו אירוע חלוקת תעודות ושי לחברים שהגיעו לגבורות ולחברים שהגיעו לשנתם ה-90, בהשתתפות בני המשפחה. נישאו ברכות והורמה כוסית לשנה החדשה. בתום הטקס ניתנה הרצאה על אוצרות הצארים וסוף תקופתם.

טיולים:

■ ב-13.9.2011 התקיים טיול לירושלים, במסגרתו ביקרנו במוזיאון הכסף בבנק ישראל, סיירנו בבית הכנסת המחודש "החורבה" בעיר העתיקה, צפינו בדגם תכנון עתידי של ירושלים וביקרנו בקבר רחל.

■ ב-25.10.2011 קיימנו טיול במסגרתו ביקרנו במתחם לייצור אנרגיה סולרית בבית שמש, סיירנו בישובים צור הדסה וביתר עלית, וכן בבית כנסת סטולין-קרלין, בהר גילה ובאתר השומרוני הטוב.

חברי הסניף בסיור בירושלים ובקבר רחל

הרצאות:

■ המעורבות הסובייטית במזרח התיכון בשנים 1968-1970 - הרצאתו של דוד רשף (סא"ל) חבר "צוות" ששירת ביחידה 8200.
■ כל מה שרצית לדעת על דימות ולא ידעת את מי לשאול - הרצאתו של זכי בן-עזרא, חבר "צוות" ראש"צ ששירת בחר"פ.
■ המצאות ופטנטים - הרצאתו של חבר "צוות" משה שגיא (סא"ל), חבר הנהלת המחוז וחבר בסניף בקעת אונו.

טיולים:

■ ליל כל המטוסים - טיול בעקבות תקיפת לוחמי האצ"ל והלח"י מטוסים של חיל האוויר הבריטי בשלושה מוקדים: מחנה סירקין, לוד וקסטינה.
■ סופ"ש לחברים שומרי מסורת - 46 משפחות גמלאי צה"ל דתיים מהסניף התארחו בשבת האחרונה של שנת תשע"א במלון ליאונרדו-אין בירושלים. במסגרת זו נערך ביום ששי סיור מודרך בגבעות לטרון וביקור בשכונת ימין משה וממילא. במהלך השבת העביר פרופ' נתן אביעזר שתי הרצאות על דת ומדע, דברי תורה נאמרו על-ידי הרב אבשלום קציר, הרב עו"ד יובל בדיחי, הרב ד"ר חניאל פרבר והרב יוסי יחיאל. בשבת בשעות הצהריים נערך סיור מודרך בקרית הממשלה ובגן הוורדים.

בסעודה השלישית הציג יו"ר הסניף בני פרידמן את האירוע כמודל לפעילות בשבתות. דברי תורה וסיכום נשא פיני איזק, יו"ר קרן לה"ב (לחיוזק היהדות בצה"ל), שהודה למארגן האירוע חבר הסניף נפתלי צוריאלי ולשלמה שטרנברג שטרחו על הצלחת המפגש.

מאת: נפתלי צוריאלי

■ טיול לירושלים "בין כסה לעשור" - ובכלל זאת ביקור באגודת לזכר הנספים באסון מגדלי התאומים בניו-יורק, ביקור והרצאה בספרייה הלאומית, צפייה בחיזון הלילי במגדל דוד וסיור בעין כרם.

אירועים:

■ הנהלת הסניף קיימה מפגשים עם שני חברים שהגיעו לגבורות: האחד נערך בסניף לחבר מנחם זהר, והשני בביתו של החבר אריה לביא. יו"ר הסניף בירך את השניים והוענקו להם תעודות הוקרה.

התנדבות:

■ חברי הסניף התנדבו לשמש כחברי ועדת קלפי בבחירות לוועד שכונת "הדר-גנים" בפתח תקוה.
■ חברי הסניף השתתפו במבצע "הקש בדלת" של האגודה למלחמה בסרטן - זו השנה העשירית ברציפות. את פעילות ההתנדבות מרכז אלי איבגי סגן יו"ר הסניף ורכז ההתנדבות.

סניף בת-ים

י"ר הסניף: איציק קרן • שד' העצמאות 33 כניסה ב' ת"ד 7067 בת-ים
טל': 052-4815547 • דוא"ל: karakol@netvision.net.il

הרצאות ואירועים:

- רוחות ושדים ביהדות ומה עשו היהודים כדי להתגונן מפניהם?
- צמחים לתועלת האדם - לנוי, לבישול לרפואה ולשימושים נוספים.
- וישמן ושרון ויבֶּעֱט - סוגיות מודיעיניות בישראל תוך התמקדות בנושא "הסוגיה המודיעינית שהובילה להפתעה הערבית" ומלחמת יום הכיפורים.
- הרמת כוסית לקראת ראש השנה תשע"ב, נערכה באולם מופת בעיר, בהשתתפות עשרות רבות מחברי הסניף. את האירוע כיבד בנוכחותו י"ר המחוז יהודה פֶּרֶץ.

הצילומים באדיבות מתנדבי הסניף מירזה אברהם ויונה

חברי הסניף מטיילים בדרום הארץ

חברי הסניף במוזיאון למורשת בבל באור יהודה

סניף ראש העין

י"ר הסניף: עמיר פוריאן • שילה 72 ראש העין • טל': 03-9022114
דוא"ל: puriyan@012.net.il

הרצאות:

- דימות (רנטגן) והשלכותיו על גוף האדם - הרצאתו של זכי בן עזרא (רס"ן).
- פסיכולוגיה וטיפול בהילופטיה - הרצאתו של ד"ר רומן נאכט.
- ניהול עיר מעורבת בישראל - הרצאתו של אילן הררי (תא"ל) אשר שימש במשך חמש שנים בתפקיד י"ר הוועדה הממונה בלוד.
- מודיעין והפתעות אסטרטגיות - הרצאתו של שבתאי קו (סא"ל).
- אסלאם ויהדות, נקודות חיכוך היסטוריות - הרצאתו של ד"ר נסים קוז (סא"ל).

חברי הסניף במבצר יחיעם

טיולים וסיורים:

- טיול לחיפה וביקורים בסטלה מאריס, במושב הגרמנית ובמוזיאון הימי.
- טיול יומי לגליל המערבי וסיורים במעליה, תרשיחא ובמבצר יחיעם.
- אהבות וסליחות בירושלים - טיול אחר צהריים וערב, תוך התמקדות בבתים היסטוריים ברחוב הנביאים, סמטאות העיר העתיקה וסיום באמירת סליחות בכותל המערבי.
- שמורת דן ומטולה - טיול יומי וסיורים בשמורה, בתל אל קאדי, בנוחילה, בהר צפיה ובמטולה.

אירועים ופעילויות:

- מועדון הסרט הטוב - הרצאות של איש הקולנוע והבמאי איתן מלמד: האחת סביב הקרנת סרטו "וריאציות לפסנתר בשש ידיים", והשנייה "מסע רכבות בקולנוע", תוך צפייה בסצנות מסרטים מוכרים.
- ערב מוזיקלי, חלוקת תעודות הוקרה למתנדבים והרמת כוסית לקראת השנה החדשה - בנוכחות ראש העיר משה סיני, מנכ"ל צוות וי"ר המחוז יהודה פֶּרֶץ.
- השתתפות בצעדת ירושלים במסגרת "צוות".

חברי הסניף ליד השער הכנעני בתל דן

- נציג "צוות" ומחלקת מופ"ת הרמן חיימוביץ, נפגש עם חברים שביקשו לבדוק עימו נושאים שונים הקשורים בגמלתם, שינוי מוטבים בביטוח החיים ועוד.
- ב-13.11.2011 נערך בבית הקברות הצבאי הבריטי ברמלה טקס זיכרון לחללי הצבא הבריטי שנפלו במלחמות העולם הראשונה והשנייה. זר "צוות" הונח על-ידי מרכזי (מקסי) אביגד י"ר ועדת קש"ח, וגדעון גלבוע (89) חבר סניף ראש העין, שהיה חייל בצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה (ראו תמונה במדור קש"ח).

כתבה וצילמה: רותי רזגור

סניף בני-ברק

י"ר הסניף: אבי ניסל • מביתו של י"ר הסניף • טל': 050-4115544
דוא"ל: Avia014@bezeqint.net

- בחול המועד סוכות השתתפו 25 חברים בצעדת ירושלים.
- לכבוד תחילת השנה החדשה נערך ערב חגיגי סביב שולחנות ערוכים, במרכז פיס לגיל הזהב, שבניהולו של חבר "צוות" ישראל שפירא. באירוע נטלו חלק 50 חברים. את הערב פתח יוסי פלג, סגן י"ר הסניף, שהזמין את יהודה פֶּרֶץ י"ר המחוז לשאת דברי ברכה. לאחר מכן נערכה שירה בציבור - שירי ארץ ישראל

החברים בערב שירה בסניף

אירוע הוקרה לבני גבורות

במופע WOW על הקרח.

■ ים המלח - יום כיף במלון דניאל.

אירועים והרצאות:

- הרמת כוסית והוקרה לבני גבורות - ציינו את הגעתם של 42 חברים לגבורות, באירוע שערבנו לקראת ראש השנה, בהשתתפות כ-140 חברים. תעודות ותשורות חולקו לבני הגבורות. יעל קפיטולניק הנעימה את האירוע.
- בניית כינורות - הרצאתו של שי אדרת, שלמד את המקצוע באיטליה.
- הרצאתו של חיים אברהם, אביו של החייל בני אברהם ז"ל, אשר נחטף על-ידי החיזבאללה, על הדרך הארוכה שעבר עד לסיומה הכואב של הפרשה.

חברי הסניף בטיול לאילת

סניף בקעת אונו

יו"ר הסניף: שלום פארינטה • ת"ד 21 סביון 15569 • טל': 03-5345540
 • דוא"ל: botzevet@netvision.net.il

הרצאות ואירועים:

- טכנולוגיה רפואית כמשרתת איכות חיים (כולל חידושים) - הרצאתו של ד"ר עופר זקס, אורתופד ובוגר יחידת החילוץ של 669 בח"א.
- זיכרון שמות, שיפור יכולת המוח להתעצב בעקבות תהליכי זיכרון ולמידה - הרצאתו של ענת קלקא, סוציולוגית.

- ושירים חסידיים - עם המלחין והזמר אבי ברק.
- חוג מחשבים למתחילים הסתיים במרכז פיס לגיל הזהב, ונפתח חוג מחשבים למתקדמים. החברים מוזמנים ליטול חלק בחוגים.

מאת: יוסי פלג, סגן יו"ר הסניף

סניף רמת גן

יו"ר הסניף: יצחק אלצור • הראה 21 רמת גן 52100 • טל': 03-6702485, elzur@bezeqint.net • דוא"ל: 03-6723663

הרצאות

- מלחמת יום כיפור: כיבוש החווה הסינית על-ידי השריון וחלקו של גדוד 184 - הרצאתו של אברהם אלמוג (תא"ל).

חברי הסניף בספינה על הכנרת

- תחל שנה וברכותיה - משמעותם של חודש אלול וראש השנה לעם היהודי - הרצאתו של זהבה איטמן.
- יהודי אתיופיה: הסיפור שלא סופר - הרצאתו של דודו דיין.
- זיכרון שמות - הרצאתו של ענת קלקא.

החברים בטיול לצפון

טיולים

- יצאנו לטיול בן יומיים לצפון במסגרתו ביקרנו בג'זרה, אום ג'וני, בדגניה א', ב"ית בגליל", במושב אלמגור, באנדרטה לקרבות תל מוטילה. כמו כן ערכנו שיט בכנרת וצפינו במופע לילי.
- ערכנו סיור בתל אביב בנושא "ישן, חדש ומסתורי".

אירועים

- ערכנו הרמת כוסית בסניף לכבוד השנה החדשה.
- קיימנו שלושה ערבי זמר עם יעקב גאון וזוהר, במסגרת מועדון הזמר הסניפי.
- חולקו מענקי חג לחברים נזקקים.

סניף תל אביב

יו"ר הסניף: עמנואל אלרם • הארבעה 8 תל אביב 61203 • טל': 050-4241212, Ta-tzevet@012.net.il • דוא"ל: 03-5616020

טיולים:

- מעורב ירושלמי - סיור קסום ופולקלוריסטי בירושלים בליווי מדריך מזמר.
- טיול ונופש באילת - ארבעה ימים במלון קראון פלאזה וכן ביקור בתמנע וצפייה

סניף באר שבע

מ.מ. יו"ר הסניף: אילנה חדד • בית החייל, רחוב בית לחם 2, ת"ד 521, באר-שבע
08-6417188 • טל: 08-6431874, מענה קולי: 03-6173529, פקס: 08-6417188

טיולים:

- ב-29.8.2011 יצאו חברי הסניף ל"סיור פלילי" עם בוקי נאה, אשר חשף את חיי הלילה של תל-אביב.
- עשרות מחברי הסניף נטלו חלק בצעדת ירושלים.

החברים בהפגנה למען צדק חברתי

אירועים:

- באוגוסט 2011 השתתפו החברים בהפגנה למען צדק חברתי בעיר.
- ב-31.8.2011 השתתפה מ"מ יו"ר הסניף באזכרה להרוגי פיגוע האוטובוס שהיה בבאר-שבע ב-31.8.2004.

ראש העיר רוביק דנילוביץ' מדליק נר זכרון, יחד עם אילנה חדד ושרה מלכה, אשת גמלאי "צוות" אשר שכלה את בתה בפיגוע

- ב-23.11.11 השתתפו חברות מהסניף בפסטיבל "אתנה הולכות רחוק" - הפנינג כושר בריאות ונשיות.
- בסניף נערך טקס הוקרה שנתי למתנדבים.

יו"ר המחוז, מנהל המחוז, מ"מ יו"ר סניף באר שבע וחברים מתנדבים שקיבלו את התעודות

דן

- ערב הרמת כוסית לכבוד ראש השנה תשע"ב, במסגרתו הוענקו תעודות הוקרה לחברים שהגיעו לגיל גבורות. כיבדו אותנו בנוכחותם חברי הנהלת "צוות", ראש עיריית קריית אונו וסגנו וכן יו"ר המחוז.

הענקת תעודות לחברים שהגיעו לגבורות והרמת כוסית לראש השנה תשע"ב

טיולים:

- יום כיף בחמי עין-גדי, כולל ספא, בריכות טרמו-מינרליות, מקלחות גופרית ובריכת מים מתוקים.
- טיול לצפון, כולל ביקור בשמורת אלונים, בבית המורשת של משטרת ישראל בשפרעם, וסיור בשמורת הטבע של עין אפק, ביקור בגוש הבדואי הגדול של נחל ציפורי, בבית זרזיר ובאלון הגליל.

פעילות ענפה בסניף ללא בית

(המשך מעמוד 33)

תא"ל עוזי עילם (צנחנים), אלוף חיים ארז (שריון) ואל"ם עודד מרום (ח"א). כמו כן התקיימו נטיעות ט"ו בשבט בהן נטלו חלק החברים כמייצגים של כלל "צוות", הם יצאו להפגנות בנושא הגמלה ועוד. כך קורה גם בנושא ההתנדבות, בו מושקעים מאמצים רבים. גייסנו מתנדבים אשר משולבים במרכז לשיקום נכי צה"ל הלומי קרב בגני תקווה, וכן לנושא רח"ל בעיריית הקשורות לסניף, בבית החולים תל השומר, במשמר האזורי ועוד. הפעילות נעשית אמנם בהובלת, אולם ללא התגייסות החברות והחברים, המזדהים עם מטרות הארגון, לא היינו יכולים לממש את כל התוכניות הללו".

- האם לדעתך פתיחת משרד לסניף תסייע בהבאת יותר חברים לפעילויות?

"רוב החברים הצעירים אמנם עסוקים בקריירה שנייה ומתפנים לפעילות רק אחרי הפרישה ממנה. אולם, גם אם המשרד לא יוסיף לנו חברים פעילים רבים, הרי יש לנו מחויבות לאלה הזקוקים לסניף ככתובת לפניות, לפגוש חברים, לשוחח, לשפוך את הלב, לשחק שח או לקיים פעילויות סדירות של חוגים.

בבית משלנו תוכל הנהלת הסניף לתפקד טוב יותר ובשעות רגילות - להיפגש עם חברים הזקוקים לסיוע, להיפגש עם נותני שירותים, מרצים, מדריכי טיולים ועוד. הרבה חברים היו רוצים להתנדב בסניף אם היה לנו מקום שאפשר לתפקד בו בשעות הבוקר".

- מה מושך אותך לעסוק בפעילות על חשבון הזמן שלך ושל משפחתך?
"זה סוג של 'שריטה' שקיימת אצל הרבה מאתנו, פורשי צה"ל, הוא עונה בחיוך, "הרצון לסייע לאחר, לנזקק, הרצון לתת, לעשות למען, לפעול עבור אלה שיש לך איתם מכנה משותף - כל אלה מעודדים אותי לקום מדי בוקר ולעשות את מלאכתי בשמחה".

פעילות במחוז דרום

- ב-20.9.2011, הזמין מחוז דרום חברים בני 75+ ואלמנות להרמת כוסית וחלוקת שי לכבוד ראש השנה. בתוכנית האמנותית נטלו חלק תלמידי בית הספר מקיף א' וכן התקיימה הרצאה בנושא פער הדורות שהועברה על-ידי עצמונה איילינג. במהלך הערב הוענקו תעודות הוקרה למתנדבים ולחברים שהגיעו לגיל גבורות.
- מחוז הדרום ערך טקס הרמת כוסית לכבוד ראש השנה בהשתתפות יו"ר ומנכ"ל "צוות", יו"ר המחוז והנהלתו. בטקס הוענקו תעודות הוקרה ליו"רי הסניפים.

רוברט סיבוני יו"ר סניף אילת, וכרמל שלום יו"ר סניף ערד, מקבלים תעודת הוקרה

מימין לשמאל: גדעון שני יו"ר המחוז, אברהם לוגסי מנהל המחוז, סולמון שלמה - מרכז הטיפול במאושפזים, פרץ לב - מרכז הטיפול בבני 75+, ארתור צ'ובטורו - חבר ועדת התנדבות, המתנדבת ג'ניה לגדו ולאה ישראל מזכירת המחוז

מימין לשמאל: יו"ר המחוז גדעון שני, המתנדב אליעזר שטרן, פרץ לב - מרכז אוכלוסיית בני 75+ ואברהם לוגסי מנהל המחוז

סניף ערד

יו"ר הסניף: שלום כרמל • רחוב בשור 2 ת"ד 4444 ערד • טל': 052-5554523

- סניף ערד ערך אירוע הרמת כוסית לראש השנה, במסגרתו חילק כ-15 תעודות למתנדבים ומצטיינים.
- יו"ר הסניף העביר הרצאה שעסקה ברשמי מסע לגרמניה.

חברי הסניף במסיבת ראש השנה

סניף אופקים

יו"ר הסניף: יעקב דרעי • היוגב 37 מקלט 5 אופקים • טל': 08-9924930, 077-9256070 • דוא"ל: tzevetofqim@bezeqint.net

חברי הסניף יצאו לבלות סוף שבוע באילת.

חברי הסניף על היאכטה: יו"ר הסניף יעקב דרעי, מנהל מחוז הדרום של האגודה למען החייל יורם נחמן וחברים נוספים

סניף הגמלאים הבדואים: מחוז הדרום אירח את הגמלאים הבדואים לרגל חג עיד אלאדחא. האירוע כלל ברכות, הרצאה, ארוחת ערב וחלוקת שי

סניף נתיבות-שדרות

יו"ר הסניף: אילן פרץ • ת"ד 110 אופקים • טל': 052-5282815
דוא"ל: ilan-ngv@darak.net.il • 7

ב-16.9.2011 ערך סניף נתיבות-שדרות הרמת כוסית לכבוד ראש השנה. באירוע השתתפו יו"ר המחוז גדעון שני, אילן פרץ, הרב פרץ, יוסי אברג'יל וחברי הסניף.

טיולים

- ב-23.8.11 יצאו החברים לטיול בקברי צדיקים.
- ב-27-29.10.2011 נערך סופ"ש באילת לחברי סניף אופקים ולחברי סניף נתיבות-שדרות.

חברי הסניף בטיול בקברי צדיקים

גבי מימון חבר סניף נתיבות-שדרות, עם מייכאל אדרי חבר סניף אופקים

סניף דימונה

יו"ר הסניף: אבי אבוחצירה • רח' עובדת 1 דימונה • טל': 052-2704148

ב-21.9.2011 נערכה בסניף הרמת כוסית לכבוד ראש השנה, בהשתתפות יו"ר הסניף אבי אבוחצירה, ראש העיר מאיר כהן, חבר "צוות" רוב העיר שלום דיין וחברים מהסניף. הערב כלל הענקת תעודות הוקרה למתנדבים ו"קריוקי".

חברי הסניף במסיבת ראש השנה

מימין: יו"ר הסניף וראש עיריית דימונה מעניקים תעודת הוקרה לגזבר הסניף, המתנדב יפרח שלום

סניף אילת

יו"ר הסניף: רוברט סיבוני • בי"ס אלון שכ' הדקל אילת • טל': 08-6317552, 052-2949449 • דוא"ל: nider@netvision.net.il • 7

- ב-25.9.2011 נערכה באולם חצר המלך בעיר מסיבה לכבוד ראש השנה תשע"ב, בהשתתפות כמאה חברים ובני/ות זוג. כיבדו בנוכחותם ראש עיריית אילת, יו"ר המחוז גדעון שני ומנהל המחוז אברהם לוגסי. נשאו דברים: יו"ר הסניף רוברט סיבוני, ראש העירייה ויו"ר המחוז. בתום הארוחה קמו החברים לרקוד לצלילי המוזיקה.
- חברים מהסניף יצאו להפגנת המחאה של חברי "צוות" המוחים על שחיקת הגמלה והטיפול הזוחל בנושא ההיוון.

מסיבת ראש השנה של הסניף

נתן גרינברג ואליעזר דביר נושאים שלטי מחאה

סניף קרית גת

יו"ר הסניף: ניסים זגורי • שד' גת 32/17 קרית גת • טל': 08-6878350, 057-7447013 • דוא"ל: nisimz@giryat.net.muni.il • 7

חברי הסניף במסיבת ראש השנה

כתובת הדוא"ל שלך אצלנו?

האם אתה מקבל מ"צוות" אחת לחודש בדוא"ל את ה"צוותון" - המידעון האינטרנטי של "צוות"?

אם לא - נא שלח את פרטיך האישיים בדוא"ל אל:

bitaon@tzevet.org.il

סניף מצפה רמון • יו"ר הסניף: יצחק ברגר • נשק 15/3 מצפה רמון • טל': 054-4760330 • דוא"ל: bergeri@mitzpe-ramon.muni.il • 7

מחוז ירושלים

מנהל המחוז: שמעון מלכה • שאלתיאל 1 בית החייל 94581 ירושלים
טל: 02-6173525 • דוא"ל: mjerusalem@tzevet.org.il

■ ב-14.9.11 יצאו חברי המחוז ליום כיף במלון לוט ים המלח. במהלך היום נהנו החברים ממגוון פעילויות רחב, ממתקני המלון ומארוחת צהריים עשירה.

חברי המחוז שהשתתפו בטיול

רבי שמעון בר יוחאי, קבר יונתן בן עוזיאל, רבי מאיר בעל הנס ובאתרים נוספים. את הסיור הדריך חבר ההנהלה יעקב נענה.

צעדת ירושלים

במסגרת האירוע השנתי להזדהות עם ירושלים, בירת העם היהודי, נערכה גם השנה, כמיטב המסורת בחג הסוכות, צעדת ירושלים. חברי "צוות" היו את הקבוצה הגדולה ביותר מבין כל קבוצות המשתתפים וייצגו את סניפי "צוות" ברחבי הארץ.

מחוז ירושלים, האחראי על תכנון וביצוע הצעדה, בחר בסיסמא "שאלו שלום ירושלים ישליו אוהבין" כסיסמא שהודפסה על חולצות המשתתפים. פירוש של הפסוק - כל אדם השואל ומבקש על שלום ירושלים, ירושלים מחזירה לו אהבה, אחווה ושלום. החברים צעדו במרץ, שרו ורקדו ובלטו בין הצועדים. האירוע הונצח על-ידי הטלוויזיה הקהילתית - "יידאו צוות".

מפגש מרגש התקיים עם ראש העיר ניר ברקת, שהודה לחברי "צוות" על השתתפותם בצעדה, והביע תקווה לראותם שוב בחג הסוכות בשנה הבאה.

מנכ"ל "צוות" דן נדיב הביע את הערכתו על ארגון האירוע וכתב ליו"ר המחוז, הרב יוסף וסרמן:

כמדי שנה וכמיטב המסורת ארגן מחוז ירושלים את הצעדה אליה מגיעים מאות מחברי "צוות" ומצדיעים לעיר ירושלים - השנה ביום מרגש בו חזר גלעד שליט מהשבי לחיק משפחתו ולמולדתו. ההכנות הלוגיסטיות, המינהליות ואופן הארגון של המחוז ראויים להערכה ולציון. למעלה מ-700 חברי "צוות" צעדו בגאון וייצגו את הארגון בצורה מכובדת.

תבואו על הברכה,
דן נדיב

חברי המחוז שהשתתפו ביום כיף

■ בין התאריכים 24.8.11-21 התקיים נופש לחברי המחוז במלון כפר גלעדי, במסגרתו התקיים סיור מודרך לרמת הגולן (נווה אטיב, ברכת רם, תצפית דוד), למטולה וכן נערך סיור במוזיאון השומר ובסליק בכפר גלעדי.

חברי המחוז שהשתתפו בנופש

■ בין התאריכים 18-21.8.11 יצאו חברי המחוז לנופש במלון קראון פלאזה אילת. הם נהנו ממגוון פעילויות, ממתקני המלון ומשיט בסירת זכוכית.

■ ב-14.11.11 יצאו חברי מחוז ירושלים ליום כיף במלון קראון פלאזה ים המלח. במהלך היום נהנו החברים משימוש במתקני המלון וממגוון פעילויות.

■ ב-6.9.11 יצאו חברי המחוז לסיור בקברי צדיקים בצפון הארץ וביקרו בקברי

חברי המחוז שהשתתפו ביום כיף בים המלח

מסעות חיי בארץ הנהריים ובישראל

גדעון שמש ■ הוצאת אגודת האקדמאים יוצאי עיראק בישראל

אוטוביוגרפיה מרתקת המשתרעת על פני שמונה עשורים, השופכת אור על צדדים רבים בחיי היהודים בעיראק, כמו גם על קורותיו והתמודדותו של מחברה כנער עולה חדש - החל בקיבוץ דרך השירות בצה"ל וכלה בשירות הממשלתי ובחיים האזרחיים. בתחילת דרכה של המדינה ובמשך שנים רבות לאחר מכן, שיוועו מוסדותיה לכוח אדם מיומן השולט בשפה הערבית, במנטאליות ובתרבות של הערבים. את החלל הזה מילאו העולים יוצאי ארצות ערב. תרומתם של אלה היתה ניכרת בחיל המודיעין, במשרד החוץ, בתחנת השידור של קול ישראל בערבית ובמוסדות רבים אחרים.

עלילותיו של גדעון ביחידה לחקירת שבויים, אליה הועבר ב-1952, מעוררות עניין וסקרנות כאילו נלקחו מסרטי מתח. הצלחתו כקצין חוקר שבויים תרמה רבות ללכידת מסתננים וחשפה את דרכי הפעולה של צבא מצרים ששיגר חוליות חבלה לדרום הארץ אשר זרעו הרס וחורבן בחסות נאצר.

בספר נפרשת מסכת חיים של עשייה ומאבק, מאמצים והתגברות על מכשולים אשר אפשרו לבני העלייה המבורכת הזו להשתלב בפיתוחה של הארץ בתחומים רבים - בצבא, במערכת הכלכלית והפיננסית, במדע, בשירות הממשלתי ובתחומים רבים אחרים.

ד"ר ניסים קזז

נוע כבר, לכל הרוחות!

אלישיב שמשי (תא"ל) ■ הוצאת מודן ומערכות, 2011, 213 עמודים

שמשי, מפקד שריון עתיר ניסיון קרבות ומעוטר, שייך לזן נדיר של מפקדים בצה"ל, הנותנים דעתם לחשיבה צבאית. מאז שחרורו חוזר שמשי ומפרסם ספרים, שבהם הוא מנתח לקחי קרבות, ומעלה סוגיות שונות של התנהגות בשדה הקרב. כזה הוא ספרו האחרון, המנתח את חשיבותה, יתרונותיה וסיכוייה של המהירות.

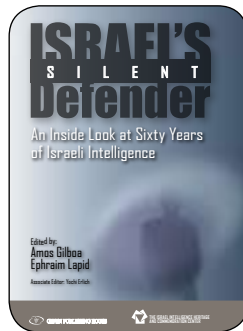
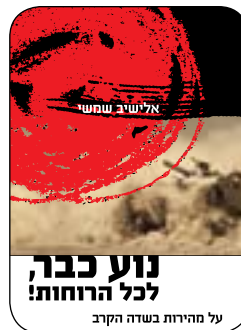
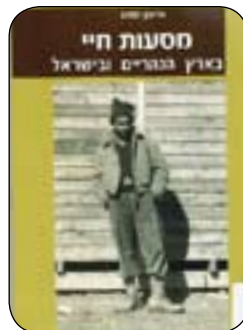
בספרו בן עשרת הפרקים מנתח שמשי תשעה קרבות של צה"ל מנקודת המבט של עקרון המהירות. בשבעה מהקרבות המנותחים מתייחס שמשי בעיקר לפעולתן של עוצבות מסתערות - שריון וח"ר מובחר - ושני פרקים הוא מייחד לקרבות בהם בלטו הארטילריה באחד ומערך הרפואה בשני. שמשי מייחס חשיבות רבה לעקרון המהירות, אך איננו מתעלם מסכנות ההיצמדות העיוורת לעקרון זה, על חשבון זניחתם של עקרונות אחרים, כמו ריכוז הכוח והחיסכון בכוח. אומץ לב ודבקות במשימה של המפקדים והלוחמים, והיצמדותם בכל מחיר

לעקרון המהירות, מבלי להתחשב בנסיבות אחרות, לא די היה בהם כדי למנוע כשלון צורב. לכך מקדיש שמשי שניים מפרקי הספר.

בפרק העשירי והאחרון בספרו מסכם שמשי את הלקחים שהוא הפיק מכל אלה. הוא מנתח שם בהרחבה את ההבדלים בין הדרגים הלוחמים הנמוכים - עד רמת הפלוגה והגדוד - לבין אלה שמן הגדוד ומעלה, ואת ההבדלים בתנאים ובשיקולים שבפניהם עומדים המפקדים בכל הרמות. כל אלה בעיקר (אך לא רק) ביישומם הנכון של עקרון המהירות. ניתוח נפרד ניתן לרמת הגדוד, שלדעת שמשי יש בו מאפייני ביניים או, בלשוננו, "לגדוד יש מרכיבים המאפיינים את כל אחת משתי הקבוצות".

הרשימה המלאה באתר "צוות": www.tzevet.org.il

ראובן ירדור (תא"ל)

Israel's Silent Defender

הוצאת גפן ירושלים ומל"מ 2011 ■ העורכים: עמוס גלבוע (תא"ל) ואפרים לפיד (תא"ל)

מיום היווסדה, במאי 1948, היוותה קהילת המודיעין הישראלית מרכיב מרכזי בתפיסת הביטחון הלאומי של מדינת ישראל ונדבך מרכזי בתהליך קבלת ההחלטות שלה.

המודיעין הישראלי תורם משמעותית לכל שירותי המודיעין בעולם ובעיקר לארה"ב במאבק מול האיומים האיראניים והטרור העולמי. אנשי מודיעין בעולם העומדים בקשר ישיר עם המודיעין הישראלי יודעים להעריך את כושרו המקצועי המיוחד, את הניסיון שצבר, את התעוזה שלו ואת כושר היצירתיות שלו.

על כן יזם המרכז למורשת המודיעין הישראלי להעמיד לרשות המתעניינים בנושא בעולם הרחב

ספר מיוחד במינו, אשר נכתב על-ידי טובי אנשי המודיעין. כמעט כל הכותבים בו שירתו (וכמה מהם משרתים עדיין), בתפקידי מפתח בכירים ביותר בקהילת המודיעין הישראלית, וכל אחד מהם כותב בנושא בו הוא עסק והתמחה במשך שנים. כך, למשל, ראש המוסד לשעבר, אפרים הלוי, כותב מאמר על המוסד. ההיסטוריה של המודיעין הישראלי, כיצד הוקמו שירותיו, הישגיו, כמו גם כמה מכישלונותיו, תחומי פעילותו, סוכנויות האיסוף שלו, זירות פעילותו ונושאי מודיעין מגוונים אחרים - מוצגים בספר בצורת מאמרים מאת אנשי המעשה הללו.

זו הזדמנות נדירה ביותר בה המודיעין הישראלי מרשה לעצמו לחשוף באמצעות אנשיו לשעבר גרסה כמעט רשמית של הניסיון המודיעיני הישראלי לקהל הרחב בעולם.

בספר זה ניתנת התמונה המודיעינית המוסמכת ביותר הזוכה לפרסום גלוי במגבלות המובנות. אולם, אנו מקווים כי המאמרים הרואים אור בספר ישתפו את הקורא בחוויה של הכרת קהילת המודיעין הישראלית לעומק, ויעשירו אותו בהישגיה של אחת מקהילות המודיעין המובילות בעולם.

חלוק לבן כומתה שחורה

אשר (קרלוס) פורת (אל"ם) ■ הוצאת הקיבוץ המאוחד

סיפור עדות ייחודי, המתאר את קורותיו של רופא צבאי שנטל חלק בכמה מן המלחמות הקשות והמכריעות שידעה מדינת ישראל. מדובר בעדות נדירה, שכן עד היום כמעט לא ניתן פומבי לעשייה זו, וד"ר אשר פורת עושה זאת בספר זה בכישורו רב. הוא מתאר עלילות, חוויות, אירועים, דילמות ודרמות, אשר מן הסתם כמעט ולא סופרו עד כה. בתוך כך, הוא משחזר רגעים מרתקים של מתח, של קונפליקט ושל התמודדות, שהם מנת חלקם הבלעדית של רופאים כמוהו, הנקלעים לזירות קרב ומלחמה - שם עליהם לגלות תושייה, אומץ לב, התעלות אישית ואנושית וכושר תפקוד מקצועי שרק מעמדים כאלה יכולים להציב בפניהם. בתוך כך נחשפות גם מערכות יחסים מורכבות, נסתרות בדרך כלל מעין הציבור, שבין הרופא למפקדיו ולפקודיו, אשר למרביתן היבטים מוסריים, אתיים ואנושיים מורכבים, לעיתים גם מול מפקדים נערצים שתחתם שירת פורת, כמו האלופים ישראל טל ושמואל גורודיש.

ד"ר אשר פורת, המוכר לרבים בכינויו קרלוס, שימש במשך שנים רבות כרופא צבאי. באחד הקרבות שבהם השתתף נפצע וזרעו השמאלית נקטעה. אף על-פי כן המשיך לשרת בצה"ל, סיים את שירותו בדרגת אלוף משנה וקיבל את עיטור העוז. בתפקידו האזרחי האחרון היה מנהל בית חולים מאיר בכפר סבא.

הצדעה אחרונה

חברי "צוות" שהלכו לעולמם

אב תשע"א-כסלו תשע"ב, אוגוסט-דצמבר 2011

רס"ן	משה דוד בלייר	חה"נ	גדרה	רס"ב	תמר יששכר	ח"א	קרית עקרון
רס"ר	אבנר שקד	חי"ק	רחובות	רנ"ג	מיכאל ברגמן	חי"ח	הרצליה
סא"ל	בנדלר שמחה	חי"ר	נתניה	רס"ר	עיד אבושריפה	חכ"ל	שבט אלעזמה
רס"ן	צבי לזין	חי"ח	רמת השרון				שגב שלום
רס"מ	צבי קפקא	חת"ק	יהוד	רס"ר	אבינועם אלחנן	חי"ח	גדרה
רס"ר	יוסף זוננפלד	חי"ח	חיפה	רנ"ג	ברקוביץ יוסי	ח"א	ראשון לציון
רס"ן	יהודה בן נון	חכ"ל	בת ים	רס"מ	נסים לוי	ח"א	גן יבנה
רס"ר	משה דוד קינן	ח"א	נס ציונה	רס"ר	מרדכי פרל	חר"פ	רמת גן
רס"ן	צבי הרמן	חי"ר	פתח תקוה	רס"ר	עובדיה כהן	חמ"נ	גבעתיים
רס"מ	יצחק שורץ	חי"ח	אילת	רס"ל	משה ליפשיץ	חי"ק	תל אביב
רס"ב	ציון שירי	ח"א	ערד	סא"ל	יצחק שריד	חש"ל	נתניה
רנ"ג	אריה מייאר	ח"א	נתניה	רס"ר	שמעון שמעוני	חמ"נ	בת ים
רס"ר	משה דוד פודור	חי"ח	פתח תקוה	רס"מ	יעקב אלברג	ח"א	ירושלים
רס"ר	משה יערי (ולדמן)	חי"	נהריה	רס"מ	אברהם מביב	ח"א	ראשון לציון
סא"ל	נעים סמוראי	חש"ל	באר שבע	רס"ב	גדעון ספיר	חי"ח	גדרה
רס"ב	רפאל הדרי	ח"א	ירושלים	רס"ר	פנחס דנין	כללי	בני עייש
רס"ן	אריאל רביד	ח"א	סביון	רנ"ג	אילנה שקיר	חש"ל	אשקלון
רס"ן	יואב שומכר	חי"ח	חיפה	אל"מ	נתן פריזה	חת"ק	ראשון לציון
סא"ל	יוסף נתיב	חה"נ	חיפה	סרן	ישראל רזון	חת"ק	חולון
רס"ן	רחל הלסמוק	חש"ל	רמת גן	רס"ר	אדם דורון	ח"א	נצרת עלית
רס"ב	שלמה יעקב	ח"א	אלפי מנשה	רס"ר	מוריס בניסטי	חי"ח	ראש העין
רס"מ	ג'אן ויזנגרין	חש"ל	אשדוד	סא"ל	אליעזר עירון	חמ"נ	רמת השרון
סגן	מרדכי פוזננסקי	חת"ק	רמת גן	סא"ל	אלכסנדר ברגר	חת"מ	קרית חיים
אל"מ	משה עמיר	ספ"כ	תל אביב	סא"ל	יצחק עשת	חי"ק	קרית מוצקין
רס"מ	דן גולן	ח"א	ראשון לציון	רס"ל	מאיר פלמור	חי"ר	הרצליה
רס"ר	דוד בן חמו	חי"	קרית ביאליק	רס"ר	ארמונד פדידה	חי"ח	כרמיאל
תא"ל	יעקב בן טל	ספ"כ	בית יצחק	סא"ל	יצחק רון	חמ"נ	סלעית
רס"ר	יעקב וינטרגרין	ח"א	בצרון	סא"ל	עדי רבון	ח"א	רעננה
סא"ל	גדעון לוי	חי"ק	תל מונד	סא"ל	מרק ליברמן	חש"נ	פרדסיה
רס"ר	גיל ארבל	ח"א	תל אביב		מנחם שמושקין	כללי	טבריה
רס"ר	יוסף ברקול	חמ"נ	הרצליה	רס"ן	צבי בן יהודה	ח"א	קרית ביאליק
רס"ב	בנימין צנטקר	חי"ח	ראשון לציון	רס"ב	אהרון שמש	חי"	חיפה
רס"מ	יצחק אסלמי	חכ"ל	חיפה	רס"ן	פנחס רונן	ח"א	ראש"צ
רס"ן	יוסי רביע	חכ"ל	פתח תקוה	רס"ן	יעקב בנייס	חימוש	בת-ים
רס"ר	פרץ גולדברג	חת"ק	עפולה	רס"ן	אורי אדרי	חימוש	אשדוד
סא"ל	יוסף עופר	חי"ח	ביתן אהרון	רס"ן	אלברט לוי	חכ"ל	עכו

יהי זכרם ברוך